

Pornaisten kunta **Tilinpäätös 2023**

Sisällys

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	4
1.1 Kunnanjohtajan katsaus	4
1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	5
1.3 Yleinen ja Pornaisten alueen taloudellinen kehitys	8
1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	10
1.5 Kunnan henkilöstö	11
1.6 Ympäristöasiat	11
1.7 Muut ei taloudelliset asiat	11
1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	11
1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	12
2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	14
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	16
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	16
3.2 Toiminnan rahoitus	19
4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	20
5. Kokonaistulot ja menot	21
6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	22
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	22
6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	22
6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	22
6.4 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	23
7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	25
8. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN	26
HALLINTO- JA TALOUSTOIMIALA	26
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	28
TARKASTUSLAUTAKUNTA	29
YLEISHALLINTO	30
HENKILÖSTÖHALLINTO	34
MAASEUTUHALLINTO	37
KUNTAKEHITYSTOIMIALA	38
KUNTAKEHITYS HALLINTO	40
ELINKEINOASIAT	42
KAAVOITUS JA MAANKÄYTTÖ	44
RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU	46
MAA- JA METSÄTILAT	47
TEKNINEN TOIMIALA	48

TEKNINEN HALLINTO	49
KIINTEISTÖTOIMI	51
LIIKENNEVÄYLÄT, YLEISET ALUEET	53
VESIHUOLTOLAITOS.....	54
SIVISTYSTOIMIALA	56
SIVISTYSTOIMEN HALLINTO.....	58
VARHAISKASVATUS.....	59
ESI- JA PERUSOPETUS	62
KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT	65
VAPAA-AIKAPALVELUT	71
9. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	74
10. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	76
11. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	81
12. VALTUUSTON HYVÄKSYMIE MÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN	82
13. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	85
13.1 Tuloslaskelmat	85
13.2 Rahoituslaskelma.....	86
13.3 Tase.....	87
13.4 Konsernilaskelmat	88
14. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	91
14.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	91
14.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	94
14.3 Tasetta koskevat liitetiedot	98
14.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	98
14.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	100
14.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä taseen ulkopuolisia järjestelyitä koskevat liitetiedot.....	102
14.5 Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot.....	105
16. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ	106
15. VESIHUOLTOLIIKELAITOKSEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS	107
17. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	118
18 LIITTEET.....	119

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2023 ajoittuu valtuustokauden puoliväliin. Päättynyttä tilinpäätöskautta on hyvä arvioida strategiatavoitteiden toteutumisen näkökulmasta.

Kunnan asukasluvun kehityksen valossa kulunut kausi ei ole vastannut strategian tavoitteita. Kunnan asukasluku laski koko vuoden ajan ja oli vuodenvaihteessa 4975. Tavoitetta on pyritty edistämään monin tavoin, mutta toimintaympäristön muutokset, kuten sota Ukrainassa ja siitä seurannut yleisen taloustilanteen heikkeneminen ja korkojen nousu ovat vähentäneet omakotitonttien kysyntää myös Pornaisissa.

Pornaisissa panostettiin vuoden 2023 aikana edelleen ikäihmisten palvelujen kehittämishankkeisiin. Ikäihmisten palvelukortteli-hanketta sekä kotona asumisen tuki-hanketta jatkettiin kuntarahoitteisina toimintoina yhdessä Askolan kunnan kanssa.

Ikäihmisten palvelujen kehittäminen ja edunvalvonta oman terveysaseman säilyttämiseksi hyvinvointialueen uudistuksen yhteydessä tähtäävät kunnan houkuttelevuuden ylläpitämiseen. Samanlaisia vaikutuksia uskotaan olevan uuden teollisen yrityksen sijoittumisella Pornaisten Portin alueelle. Teollisen investoinnin, Palvelulinjan, Monitoimihallihankkeen sekä ARA-rahoitteisen vuokrakerrostalohankkeen käynnistymisen myötä myös tonttien kysyntä vahvistunee jatkossa.

Pornaisten kunta on tiivistänyt merkittävästi yhteistyötä paikallisten yrittäjien kanssa kuluneen vuoden aikana. Kunnan brändiuudistus ja kotisivu-uudistus käynnistyivät vuoden 2023 loppupuolella ja niiden on tarkoitus valmistua vuoden 2024 aikana. Rohkeasti Pornainen-lehti ilmestyi tällä erää viimeisen kerran syksyllä 2023 ja sen korvaavat kaksi kertaa vuodessa ilmestyvät erikoisliitteet Itäväylä-lehden välissä sekä säännöllisemmät koteihin lähetettävät ajankohtaistiedotteet.

Kunnan sitoutuminen kestäväan kehitykseen ja uusiutuvan energian hyödyntämiseen oli vahvasti esillä tilinpäätösvuoden toiminnassa. Niillä tulee tämän pohjalta olemaan näkyvä rooli kaikissa kunnan ja muiden toimijoiden investoinneissa.

Kunta panosti myös viime vuonna liikenneturvallisuuteen. Tästä olivat osoituksena kirkonkylän kiertoliittymä ja uusi kevyen liikenteen väylä kunnan eteläosassa, joka otettiin käyttöön kevättalvella 2023.

Kunnan luottamushenkilöt ja viranhaltijat pyrkivät varmistamaan hyvinvointialueen lähipalvelut, kuten terveysaseman tiiviillä edunvalvonnalla suhteessa Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen johtoon ja luottamuselimiin.

Pornaisten strategian päämääränä on myös vahvistaa Pornaisten mainetta yritysmayönteisenä kuntana, jonka talous on tasapainossa. Pornainen on asukkaalleen viihtyisä ja yhteisöllinen kunta, joka edistää omilla toimillaan kestävää kehitystä.

Pornaisten kunnan taloudellinen asema näyttää tilinpäätöksen perusteella kohtuullisen hyvältä. Tulevat vuodet ovat kuitenkin kuntakentälle haastavia valtionosuuksien leikkausten ja taloustaantumien vaikutusten vuoksi. Pornaisissakin vuoden 2024 talousarvio on enää vain lievästi ylijäämäinen.

Antti Kuusela
kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.3.2022 § 5 uuden organisaatorakenteen, jota täydennettiin hallintosäännön päivittämisen yhteydessä kunnanvaltuustossa 25.9.2023 § 65. Organisaatiouudistuksen keskeisin muutos oli entisen kuntakehitystoimialan jakaminen kahteen uuteen toimialaan; tekninen toimiala ja kuntakehitystoimiala. Hallintosäännön päivityksen yhteydessä tehdyt muutokset olivat lähinnä tarkennuksia toimialojen väliseen työnjakoon liittyen. Päivitetty organisaatiokaavio on esitetty alla.

Organisaatiouudistus astui virallisesti voimaan 1.10.2022, mutta kunnan talousarviorakenteessa muutos toteutettiin vasta 1.1.2023 alkaen.

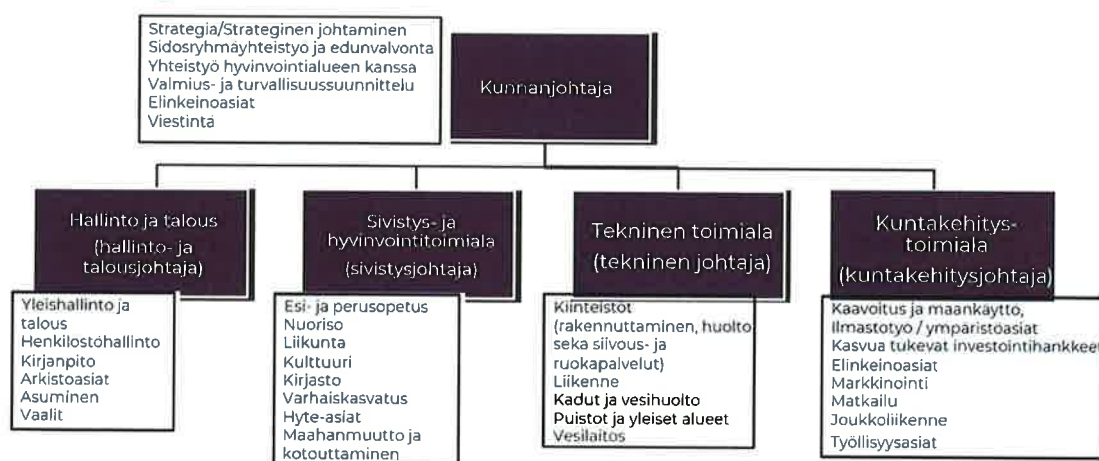
Keskeisin organisaation ja konsernirakenteeseen vaikuttanut muutos oli hyvinvointialueiden toiminnan aloittaminen 1.1.2023. Keusote kuntayhtymän toiminta päättyi 1.5.2023, kun kaikki kuntayhtymän jäsenkunnat hyväksyivät kuntayhtymän viimeisen tilinpäätöksen ja lopputilityksen. Sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtyminen hyvinvointialueille näkyy monessa kohtaa kunnan vertailulukuja tulkittaessa. Toimialoittain tilinpäätöksessä onkin esitetty oikaistut vertailuluvut, joissa edellä mainitut menot ovat vielä mukana helpottamaan tilinpäätöksen tulkintaa.

Tilikauden 2023 aikana tehtiin myös päätökset uuden työllisyysalueen muodostamisesta. Työllisyysalueen muodostavat 1.1.2025 alkaen Järvenpää (isäntäkunta), Hyvinkää, Mäntsälä, Pornainen, Nurmijärvi ja Tuusula. Kunnan omat työllisyyspalvelut organisoitiin syksystä 2023 uudelleen ja sijoitettiin kuntakehitystoimialan alaisuuteen. Tämä työllisyydenhoidon malli on väliaikainen ja voimassa vuoden 2024 loppuun asti.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelupalvelut tuottaa Askolan kunta isäntäkuntaperiaatteella. Nivos Vesi Oy hoitaa kunnan vesilaitoksen toimintaa vielä vuoden 2024 loppuun.

Kunnan organisaatio 1.10.2023 alkaen:

Organisaatiokaavio 1.10.2023

Tilivelvollisten luettelo

Toimielin

Kunnanhallitus

Siivitsylautakunta

Keskusvaalilautakunta

Tilivelvollinen

Kunnanhallituksen jäsenet, kunnanjohtaja, hallinto- ja talousjohtaja, tekninen johtaja, kuntakehitysjohtaja

Siivitsylautakunnan jäsenet, siivitysjohtaja

Keskusvaalilautakunnan jäsenet

Kunnanvaltuusto

Ylintä päätösvaltaa kunnassa käyttää vaaleilla neljäksi vuodeksi valittu kunnanvaltuusto. Valtuusto valitsee kunnanhallituksen ja lautakuntien jäsenet. Tilinpäätöspäivänä 31.12.2023 valtuustoon kuuluivat:

Autio Jukka (ps)	Kuusela Osku (kok)	Runolinna Liljan-Kukka (sdp)
Husso Vesa-Pekka (kesk)	Laukka Jorma (sdp)	Ruskeepää Esa (kok)
de Jong Peter (kok)	Luomakoski Kati (sdp)	Suokivi Tanja (vihr)
Juntunen Juha (ps)	Miettinen Mikael (kok)	Tukiainen Johanna (kesk)
Järvenpää Kaarina (sdp)	Nieminen Tea (kesk)	Valve Mari (ps)
Kalek Aija (kesk)	Paananen Kristiina (liik)	Vilenius Jenni (ps)
Karhunen Otto (kesk)	Palmgren Vesa (sdp)	Vilkman Jenny (kesk)
Kilpeläinen Antti	Palviainen Erja (sdp)	Virkki Juha (kesk)
Kippilä Jarkko (kesk)	Parviainen Kai (ps)	Virtanen Harri (sdp)

Tilikauden aikana valtuusto myönsi eron luottamustehtävistä seuraaville valtuutetuille: Huusko Mari (vihr) (23.10.23 § 78). Samalla valtuutetuksi nousi ao. puolueen järjestyksessä ensimmäinen varavaltuutettu Tanja Suokivi.

Kunnan hallintosäännön mukaan valtuuston puheenjohtajisto valitaan kahden vuoden toimikaudeksi. Toimikaudeksi 2021-2023 valitun puheenjohtajiston toimikausi päättyi valtuuston päätöksen 19.6.2023 § 52 nojalla 31.7.2023. Valtuuston puheenjohtajistoon 1.1.-31.7.2023 kuuluivat: puheenjohtaja Harri Virtanen, I varapuheenjohtajana Tea Nieminen ja II varapuheenjohtajana Mari Valve.

Kunnanvaltuusto nimesi 19.6.2023 § 52 valtuuston puheenjohtajaksi toimikaudeksi 1.8.2023-31.5.2025 Erja Palviaisen, I varapuheenjohtajaksi Tea Niemisen ja II varapuheenjohtajaksi Mari Valveen.

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus johtaa kunnan hallintoa ja valvoo kunnan etua. Kunnanhallitus edustaa kuntaa ja tekee sen puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet. Kunnanhallitus valmistelee valtuustossa käsiteltävät asiat ja huolehtii valtuuston päätösten täytäntöönpanosta. Kunnan hallintosäännön mukaan kunnanhallituksessa on seitsemän jäsentä, joista valtuusto valitsee puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Kunnanvaltuusto on 9.8.2021 § 40 päättänyt, että kunnanhallituksen toimikausi on kaksi vuotta.

Kunnanhallituksen kokoonpano 2023:

1.1.2023-31.7.2023		1.8.2023-31.12.2023 (KV 19.6.23 § 53)	
Virkki Juha (Kesk)	pj	Virkki Juha (kesk)	pj
Runolinna Liljan -Kukka (sdp)	I varapj	Runonlinna Liljan-kukka (sdp)	I varapj
de Jong Peter (kok)	II varapj	de Jong Peter (kok)	II varapj
Kalek Aija (kesk)	jäsen	Kalek Aija (kesk)	jäsen
Juntunen Juha (ps)	jäsen	Juntunen Juha (ps)	jäsen
Nyrhivaara Henna (ps/sit)	jäsen	Nyrhivaara henna (ps/sit)	jäsen
Palviainen Erja (sdp)	jäsen	Grönroos Lotta (sdp)	jäsen

Esittelijänä kunnanhallituksessa toimii kunnanjohtaja.

1.3 Yleinen ja Pornaisten alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloustilanne

Suomen pankin tammikuussa 2024 julkaiseman talouskatsauksen mukaan bruttokansantuote (BKT) supistui selvästi vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä. Viimeaikaiset tilastot osoittavat taloustilanteen jatkuneen heikkona myös vuoden viimeisellä neljänneksellä. Luottamus talouden kehitykseen on heikkoa ja viittaa BKT:n supistumiseen.

Työvoimapula on hellittänyt erityisesti teollisuudessa ja rakentamisessa, ja työttömyysaste on kohonnut 7,6 prosenttiin. Inflaatio on hidastunut viime kuukausina ja oli joulukuussa 1,3 %. Kotitalouksien ostovoima on alkanut vahvistua vuoden 2023 loppupuoliskolla, koska tulot ovat kasvaneet ja inflaatio on hidastunut. Ostovoiman kasvusta huolimatta kotitaloudet eivät ole kasvattaneet kulutustaan vaan säästämistään epävarmassa taloustilanteessa. Kuluttajien arvio omasta rahatilanteestaan oli joulukuussa heikoin sitten vuoden 2000 ja rahankäyttöäikeita kulutukseen oli hyvin niukalti.

Talouskatsauksessa arvioidaan, että rakentamisen pohjia ei olla vielä saavutettu, koska myönnettyjen rakennuslupien lasku ei ole taittunut. Valmistuneiden asuntojen määrä on kääntynyt laskuun. <https://www.eurojatalous.fi/fi/2024/artikkelit/suomen-talous-pakkasella/>

Kuntatalouden taloustilanne

Kuntaliiton tiedotteessa (6.2.2024), joka tiivistää kuntien tilinpäätösarvotietoja vuodelta 2023, todetaan kuntatalouden tunnuslukujen olevan vahvoja. Kuntatalous saavutti viiden vuoden tauon jälkeen tasapainon, kun investoinnit huomioiva rahoitusjäämä nousi 200 miljoonan euron ylijäämään. Myös tilikauden tulos nousi poikkeuksellisen vahvalle tasolle: 1,8 miljardiin euroon. Kuntien vahva tilikauden tulos ohjautuu siis nopeasti kasvaneiden investointien rahoittamiseen. Kunnat käyttivät ylijäämäänsä myös lainakannan vähentämiseen alustavan arvion mukaan yhteensä 300 miljoonalla eurolla. Kuntien lainakanta on pienentynyt jo toista vuotta peräkkäin.

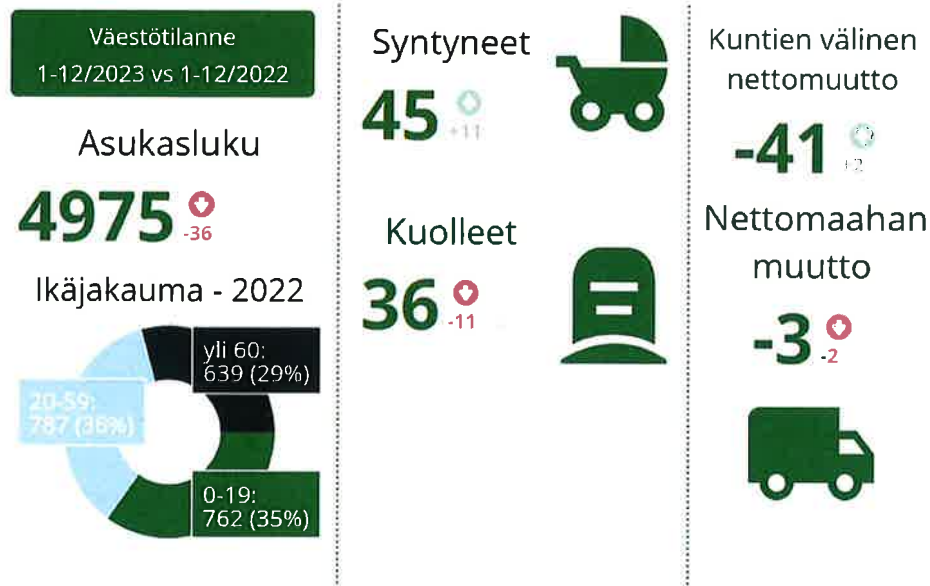
Tiedotteessa kuitenkin huomautetaan, että ilman poikkeuseriä kuntien talous olisi ollut huomattavan alijäämäinen. Kuntatalouden vahvat tunnusluvut saavutettiin sote-uudistukseen liittyneiden kertaluonteisten poikkeuserien avulla. Ilman niitä kuntien talous olisi ollut viime vuonna 1,9 miljardia euroa heikompi. Poikkeuserien taustalla vaikuttivat muun muassa vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirtyneet 1,4 miljardin euron suuruisiksi arvioidut verotilitykset eli niin sanottu sote-uudistuksen verohäntä. Kuntien talouden rahavirrat muuttuivat vuonna 2023 voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu, niitä vastaavat nettokustannukset sekä niitä vastaavat verotulot, investointivastuu ja osa lainakannasta siirtyivät hyvinvointialueille.

Ilman poikkeuserien tuntuvaa apua kuntatalouden tila olisi ollut raskaasti alijäämäinen ja lähennellyt kuntatalouden vaikeimpia vuosia kiky-sopimuksen loppupuolella vuonna 2018. Kuntaliitto arvio, että kuntatalouden näkymät synkkenevät lähivuosina, kun sote-uudistuksen poikkeuserät poistuvat. Kuntaliiton arvion mukaan verohäntä yltää jopa 1,4 miljardiin euroon vuonna 2023. Kunnille maksettiin ennakollisen sote-siirtolaskelman mukaan myös noin 500 miljoonaa euroa liikaa valtionosuuksia, jotka ovat määrä perä takaisin valtiolle lähivuosina.

Kuntien toimintamenot supistuivat sote-muutoksen vuoksi arviolta 50–60 prosenttia. Rahoitusmarkkinoiden kireä tilanne heijastui kuntasektorin korkokuluihin, jotka kasvoivat noin 150 miljoonalla. Kuntien lainakannan keskimääräiset korkokulut kasvoivat kuitenkin huomattavasti markkinakorkoa hillitymmin. Korkokulujen kasvulta on suojannut pääosin kiinteäkorkoisten lainojen käyttäminen. Noin 50 kunnalla on lisäksi korolta suojaavia korkojohdannaisia.

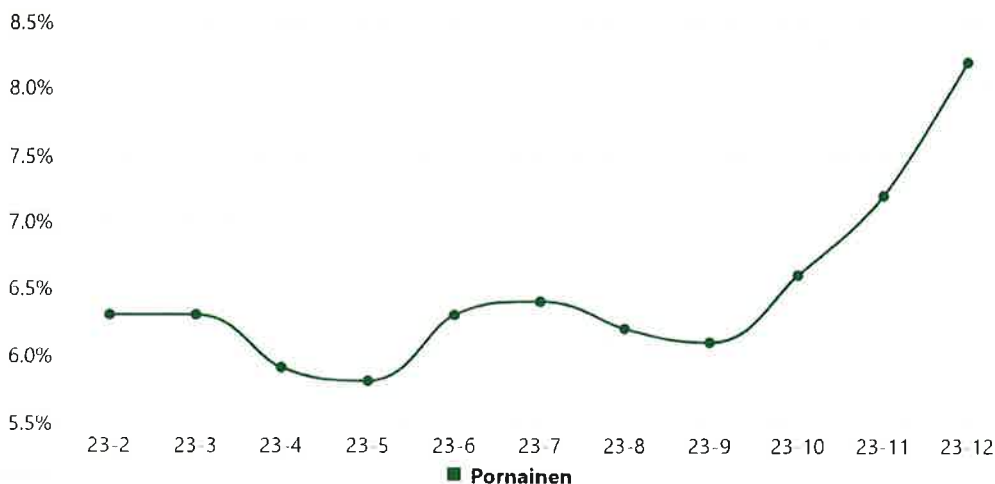
Pornaisten taloustilanne

Pornaisten tilanne noudattelee pitkälti samaa kehitystä kuin mitä kuntien keskimääräinen tilannekin oli. Väestökehitys meillä oli negatiivinen ja asukasluku laski pitkästä ajasta alle 5000 asukkaan. Omakotitontteja meillä ei tilikauden aikana myyty. Tonttien myyntiä haittaisi yleinen taloustaantuma. Positiivisena uutisena kunta sai Pornaisten Portin alueelle suuren kansainvälisen toimijan, joka tuo kuntaan kerralla ison määrän uusia työpaikkoja toiminnan käynnistyessä Pornaisissa 2024.

Taloudellisen taantuman pitkittyminen heikensi työllisyyttä myös meillä. Työttömyysaste nousi loppusyksystä 2023 ja oli joulukuun lopussa 8,2 % (ed. vuosi 6,0 %). Tämä oli Uudenmaan maakunnan kuudenneksi alhaisin, mutta työttömien työnhakijoiden määrä nousi suhteellisesti eniten meillä.

Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta

Tilinpäätös on ylijäämäinen n. 0,9 miljoonaa euroa. Hyvää tulosta edesauttoivat ns. verohännät vuodelta 2022 (n. 0,4 miljoonaa euroa) sekä se, että hyvinvointialueuudistukseen liittyviä valtionosuusleikkauksia ei toteutettu täysimääräisesti vielä vuonna 2023. Ilman näitä kertaluonteisia tulosta parantavia eriä kunnan vuosi 2023 olisi ollut vain lievästi ylijäämäinen. Kunnan tase on edelleen vahva, mikä mahdollisti sen, että kunnan elinvoimaisuutta tukevia investointeja voitiin toteuttaa ja suunnitella talousarvion mukaisesti.

Kunnan maksuvalmius oli koko vuoden heikohko ja maksuvalmiutta paikattiin lyhytaikaisilla kuntatodistuslainoilla pitkin vuotta. Syksyllä nostettiin myös pitkäaikaista lainaa talousarviossa hyväksytty 3,0 miljoonaa euroa. Vanhoja lainoja lyhennettiin noin 2,0 miljoonaa euroa eikä tilinpäätöshetkellä ollut lyhytaikaisia kuntatodistuslainoja käytössä, joten tilinpäätöshetkellä kunnan lainakanta laski tilinpäätöksestä 2022. Tulevien vuosien investoinnit tulevat kasvattamaan kunnan velkamäärää, mutta lainakanta säilynee silti kohtuullisena.

1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kunnan menoihin ja tuloihin vaikutti erityisesti sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen palveluiden järjestämistä vastuu siirtyminen hyvinvointialueille 1.1.2023. Tämä muutos näkyy tuloslaskelman vuoden 2022 vertailuluvuissa useassa kohden (henkilöstömenot, palveluiden ostot, verotulot, valtionosuudet). Kunnalta siirtyi kaksi henkilöä hyvinvointialueen palvelukseen 1.1.2023.

Muutoksen myötä kunnan toimintamenot lähes puolittuivat aikaisemmasta. Vastaavasti kunnan aiemmasta verotasosta noin puolet siirtyi hyvinvointialueen menojen rahoittamiseen. Kunnan tuloveroprosenttia leikattiin lakisääteisellä leikkurilla (12,64 %-yksikköä), jolloin Pornaisten tuloveroprosentiksi jäi 7,86, kun se edellisenä vuonna oli 20,5.

Sivistystoimen osuus kunnan budjetista muodostui merkittäväksi sote-menojen siirtyessä pois. Sivistystoimen menot kattoivat n. 69 % kunnan kokonaismenoista. Sote-uudistuksen jälkeen kasvatusta ja opetus on kuntien merkittävin tehtävä.

Keusote kuntayhtymä purettiin tilikaudella 2023. Kunnan kirjanpidossa kuntayhtymän purkautuminen käsiteltiin kirjanpitolautakunnan hyvinvointi- ja kuntajaoston lausuntojen mukaisesti ja purkukirjauksista aiheutui n. 40.000 euron satunnainen kulu tilikaudelle 2023. Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä purkautuu myös, mutta se toteutuu vasta tilikaudella 2024. Pakollisten sote-kuntayhtymien (HUS ja Eteva) osalta kirjaukset vietiin peruspääomaan avaavassa taseessa. Valtuusto hyväksyi kunnan tilinavauksen 1.1.2023 kokouksessaan 26.2.2024 (11 §).

Kunnan maksuvalmius tilikaudella keskimäärin melko huono. Talousarviossa hyväksytty lainanottovaltuus käytettiin ja pitkäaikaista talousarviolainaa nostettiin 3,0 miljoonaa euroa. Vanhoja lainoja lyhennettiin tilikaudella noin 2 miljoonalla eurolla eikä tilinpäätöshetkellä ollut lyhytaikaisia kuntatodistuksia käytössä, joten kunnan velkamäärä laski edellisestä vuodesta.

Tonttien kysyntä jatkui edellisvuoden tapaan heikkona. Kunnassa myytiin yksi teollisuustontti, mutta omakotitalotontteja ei tilikautena myyty. Tämän johdosta omaisuuden myyntivoitot jäivät noin 400.000 euroa talousarviosta. Heikkoon kysyntään varmasti vaikutti vuotta 2023 leimannut yleinen taloudellinen taantuma.

1.5 Kunnan henkilöstö

Kunnan henkilöstömäärä oli 31.12.2023 yhteensä 199, joista määräaikaisia henkilöitä oli 39. Henkilötyövuodet säilyivät vuoden 2022 tasolla, palkallisten palveluksessaolopäivien (HTV 2) lukumäärä oli keskiarvoltaan 192,9 (192,6).

Sairauspoissaolopäiviä oli yhteensä 3372 kalenteripäivää. Sairauspoissaolopäiviä kertyi edellisvuotta vähemmän, kun laskua oli 996 kalenteripäivää. Koko henkilöstön keskimääräinen sairausloman pituus oli 16,1 kalenteripäivää, mikä on 3,9 kalenteripäivää vähemmän kuin edellisenä vuonna. Edellisellä tilikaudella sairauspoissaolopäivien kasvua aiheutti selvästi koronapandemia.

Henkilöstömenot olivat yhteensä 9.779.637 €. Tästä summasta palkkojen ja palkkioiden osuus oli 7.881.164 €. Eläkekulut olivat 1.603.469 € ja muut henkilöstösivukulut 295.005 €. Henkilöstökorvausten määrä oli 113.035 €. Henkilöstökulut kasvoivat n. 4 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntatyönantajien keskimääräinen henkilöstökulujen kasvu oli n. 5 % luokkaa.

Tilikaudelta on laadittu erillinen henkilöstöraportti.

1.6 Ympäristöasiat

Tilikaudella ei ole tapahtunut merkittäviä ympäristöön liittyviä tapahtumia, joilla olisi vaikutusta kunnan taloudelliseen tulokseen.

Vuoteen 2030 ulottuvassa kuntastrategiassa yhtenä viidestä strategisesta päämäärästä on esitetty ”Kohti hiilineutraalia Pornaista”. Strategian toimeenpano on käynnissä.

1.7 Muut ei taloudelliset asiat

Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista ja kunnan talousarvion täytäntöönpano-ohjeita.

Korruption ja lahjonnan torjumiseksi kunnan viranhaltijajohto noudattaa Kuntaliiton yleiskirjeessä 17/2017 annettua ohjetta vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista. Kunnan toiminnassa ei ole tunnistettu merkittäviä riskejä korruptioon tai ihmisoikeuksien toteutumattomuuteen liittyen.

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Hyvinvointialueet aloittivat 1.1.2023 ja sen myötä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen kustannukset siirtyivät hyvinvointialueen rahoitettavaksi. Valtiovarainministeriö julkaisi lopulliset valtionosuusrahoitukseen vaikuttavat sote-siirtolaskelmat marraskuussa 2023. Laskelmien mukaan kuntien valtionosuuksiin tehdään merkittävät lisäleikkaukset vuosien 2025-2027 aikana, noin 60 €/asukas. Valtionosuuksien tason lasku heikentää edelleen kuntien taloutta ja sillä on myös suora vaikutus Pornaisten valtionosuuksiin tulevina vuosina. Valtiovarainministeriö valmistelee lisäksi vuodesta 2026 eteenpäin valtionosuusuudistusta, jonka sisällöstä ei ole vielä tietoa. Valtionrahoituksen hiipuminen tai uudelleen

kohdentuminen kuntien ja hyvinvointialueiden kesken muodostaa selkeän uhan kunnille. Selvää lienee, että kuntien tulee pärjätä jatkossa entistä pienemmillä valtionosuuksilla.

Euroopassa helmikuun 2022 lopussa syttynyt Ukrainan sota nosti energian ja elintarvikkeiden hintoja sekä vaikutti korkotason nousuun. Merkkejä siitä, että konflikti ratkeaisi pian, ei ole. Maailman talouden häiriöt vievät Suomen taloustaantumaan, jonka pitkäaikaisella kestolla olisi myös vaikutusta Pornaisiin. Inflaatio on alkuvuoden 2024 aikana tasaantunut ja työttömyyden kasvu pysähtynyt ja yleiset talousennusteet osoittavat, että ainakin vuosi 2025 osoittaa jo merkkejä talouden kasvusta. Talouskasvun käynnistyminen parantaa arviolta vuoden 2025 verotulokertymää päättyneestä vuodesta ja erityisen haastavasta vuodesta 2024. Kuluvin vuoden verotuloennusteet eivät näytä verotuloissa juurikaan kasvua vuodesta 2023.

Pornaisten asukasluku laskee alle 5000 asukkaan ja väestökehitys on siten selvästi jäljessä kuntastrategian tavoitteesta. Asukasluvun epäsuotuinen kehitys vaikuttaa myös kunnan tulopohjaan. 5000 asukkaan rajaa käytetään myös usein kuntia tilastoivana tekijänä ja esim. kuntalain mukaisen valtuuston koon vähimmäismäärän arvioinnissa.

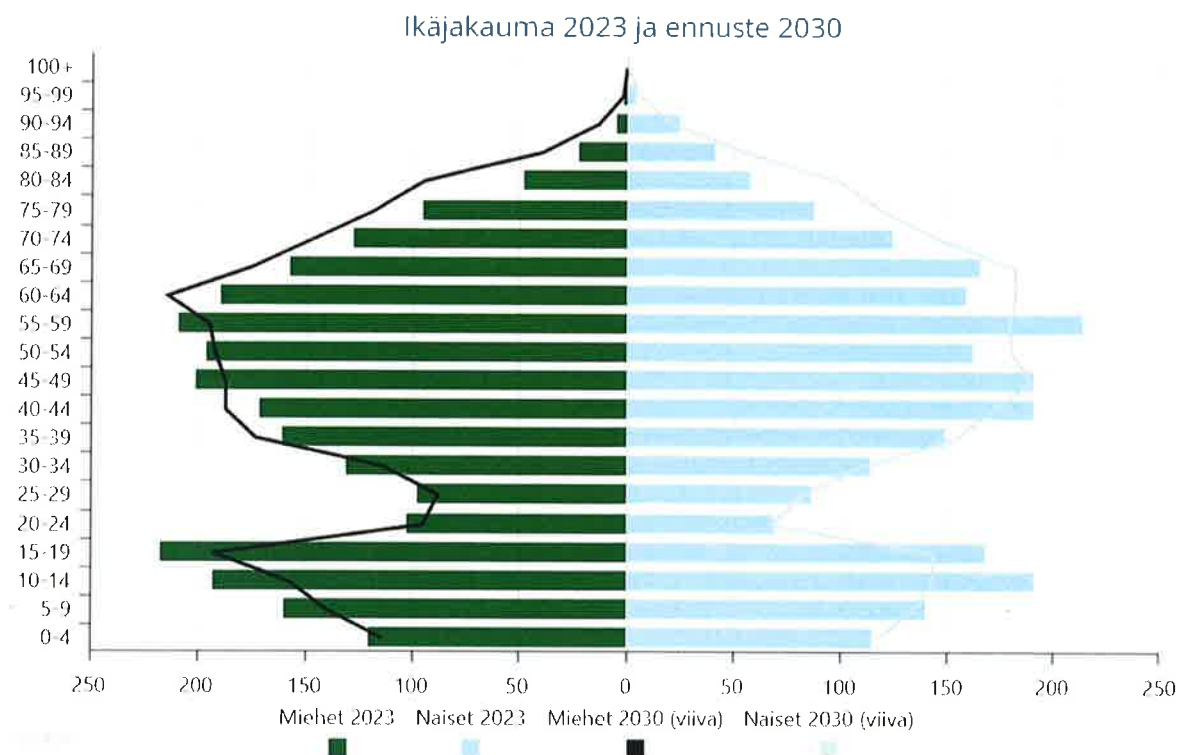
Tilastokeskuksen väestöennusteet ennakoivat selvästi kuntastrategiaamme synkempää väestöennustetta vuoden 2030 loppuun. Odotamme, että omakotitalotonttien myynti piristyy vuoden 2024 aikana talouskasvun päästyä jo hienoiseen vauhtiin. Lisäksi muilla elinvoimaa tukevilla toimenpiteillä meillä on mahdollisuus kasvuun, joskin kasvu jäänee selvästi kuntastrategian tavoitteita maltillisemmaksi.

Kunnan tase on tilinpäätöshetkellä vahva ja mahdollistaa myös elinvoimaa tukevien investointien toteuttamista. Kuntaan on myös saatu uusi iso teollisuusinvestointi, joka varmasti osaltaan vauhdittaa myös väestömäärän kehitystä meillä. Kunnassa on myös vireillä useita kehittämishankkeita, joilla pyritään vahvistamaan kunnan elinvoimaa.

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kunnanhallitus käsittelee kokouksessaan 19.2.2024 § 38 Pornaisten merkittäviä riskejä ja epävarmuustekijöitä. Riskienarviointia tehdään kunnassa säännöllisesti ja työ käsittelee riskien tunnistamisen, riskitasojen määrittämisen, riskeihin varautumisen sekä toimenpiteet riskien hallitsemiseksi.

Kunnan strategisesti ja taloudellisesti merkittäviksi riskeiksi on arvioitu kunnan ikärakenteen epäsuotuisaa kehitystä ja muuttotappiota, joilla on vaikutusta verotulokertymään, valtionosuuksiin ja yleisesti kunnan elinvoimaisena pitämiseen. Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa on esitetty väkiluku 2023 ikäluokittain sekä tilastokeskuksen mukainen arvio kehityksestä vuoteen 2030.

Tilastokeskuksen väestöennusteen perusteella kunnassa asui vuonna 2040 yhteensä 5315 asukasta. Tilastokeskus arvioi omassa ennusteessaan, että kuolleisuus ylittäisi kunnassa syntyvyyden pysyvästi vuodesta 2033 alkaen ja väestölisäys perustuisi siten kuntaan muuttoon.

Euroopan epävakaa turvallisuustilanne on näkynyt hintojen nousuna sekä varainhankinnan kulujen kasvuna. Kunnan lainamäärä on edelleen varsin maltillinen, vaikka tilikautena nostettiin 3,0 milj. euron talousarviolaina. Kunta tulee velkaantumaan lisää lähivuosina merkittävien investointihankkeiden vuoksi, mutta lainakanta jää edelleen kuitenkin varsin maltilliseksi. Korkojen nousu ei riskiarvion perusteella ainakaan heti aiheuta merkittäviä talousvaikutuksia kunnalle.

Kunnan yleinen valmiussuunnitelma päivitettiin tilikaudella 2023. Toimialakohtaiset valmiussuunnitelmat päivitetään vuoden 2024 aikana. Vakuutusturvan ajantasaisuus vahinkoriskien varalle tarkistetaan vuosittain.

Keusote kuntayhtymä purettiin tilikaudella 2023. Kuntayhtymän osalta keskeneräiseksi jäi vielä Itä-Uudenmaan poliisin tutkima petosrikoskokonaisuus, josta voi mahdollisesti seurata myöhemmin kuntayhtymän jäsenkunnille vielä taloudellisia vaikutuksia. Koska asian käsittely on vasta tutkintavaiheessa, ei Keusoten tilinpäätöksessä/lopputilityksessä 2023 huomioitu sen mahdollisia euromääräisiä vaikutuksia.

TE24 uudistus eteni ja uudistuksen valmistelu on vauhdissa. Uusi Keski-Uudenmaan työllisyysalue aloittaa toimintansa 1.1.2025. Työllisyysalueen rahoituksen osalta on olemassa riski, että valtionrahoitus ei kompensoisikaan täysimääräisesti uudistuksen kustannuksia kunnille etenkin, kun työllisyystilanne on merkittävästi heikentynyt lähtötilanteesta. Työllisyysalueen ensimmäinen talousarvio on valmisteltava maltilla ja ottaen huomioon valtionrahoituksen riittävyys palveluiden tuottamiseksi.

2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Hallinto- ja johtamistapa (eettiset periaatteet, säännöt, ohjeet, toimivallan jako)

Kunnan toimintaa ohjaavat hyvän hallinnon periaatteet, voimassa oleva lainsäädäntö ja kunnanvaltuuston ja -hallituksen hyväksymät säännöt ja ohjeet sekä kunnanvaltuuston hyväksymä strategia ja talousarvio.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 25.9.2023 hallintosäännön noudatettavaksi 1.10.2023 alkaen. Hallintosääntöön tehdyt muutokset aiheutuivat pääosin kuntalain vaatimuksista päivittää hallintosääntöön menettelytavat poikkeusolojen päätöksenteossa. Hallintosäännössä on määräykset toimivallasta ja säännön 11 luvussa on määrätty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuista ja tehtävistä. Hallintosäännön lisäksi toimintaa ohjaavat talousarvio ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeet, jossa on tarkemmat määräykset määrärahojen käytöstä, raportoinnista, laskujen hyväksymisestä, hankinnoista ja sopimuksista sekä kaluston myynnistä.

Kunnalla ei ole sisäisen tarkastuksen henkilöstöä, joten valvonta hoidetaan olemassa olevien resurssien mukaan. Kunnan sisäisen valvonnan ja hankintoja koskevat ohjeet ovat sisällytetty talousarvion täytäntöönpano-ohjeisiin ja niitä tarkastellaan ja päivitetään vuosittain talousarvion hyväksymisen jälkeen. Muita sisäisen valvontaan liittyviä ohjeita ovat mm. kirjaston käteiskassaohjeet, tilinpäätöksen laatimista ja aikatauluja koskevat ohjeet ja tiliointiohjeet.

Riskienhallinta (tunnistus, analysointi, hallinta, dokumentointi)

Kunnan toimintaan vaikuttavat yleensä mm. strategiset riskit, toiminnalliset riskit, taloudelliset riskit ja vahinkoriskit.

Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin. Toiminnalliset riskit koskevat mm. päivittäistä toimintaa, prosesseja ja tietojärjestelmiä, henkilöstön osaamista ja saatavuutta, suhdannevaihteluja ja lainsäädännön muutoksia. Taloudelliset riskit liittyvät mm. talouden tasapainoon, tulorahoituksen riittävyyteen, investointeihin ja rahoitukseen. Rahoitusriskit voidaan ryhmitellä korkoriskiksi, valuuttariskiksi, likviditeettiriskiksi ja luottoriskiksi.

Kunnan riskiarvioita päivitetään tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Riskiarviot sisältävät toimenpiteet riskien hallitsemiseksi sekä vastuutahot toimenpiteiden toteuttamiseksi. Vahinkoriskit käydään vuosittain lävitse kunnan vakuutusmeklarin kanssa.

Valvontatoimenpiteet (kontrollit, suojaukset, sopimusten hallinta)

Sisäinen valvonta on toteutettu käytännössä mm. siten, että laskujen hyväksyjä hyväksyessään laskun, varmentaa että se on aiheellinen ja sovittujen päätösten, sopimusten ja määrärahan mukainen. Toimialat hyväksyvät vuosittain laskujen hyväksyjät ja laskun hyväksyjänä ja asiataarkastajana toimii eri henkilö.

Palkat ja maksut hyväksytään erikseen maksuun. Esihenkilöt tekevät pistokokeellisia tarkastuksia talousarvion toteutumiseen ja kirjausten oikeellisuuteen. Hallinto- ja taloustoimialalla tarkastetaan lisäksi maksukäytäntöjä. Yleistä sisäistä valvontaa ja tarkkailua suorittaa jokainen vastuualueen päällikkö päivittäisessä työssään. Kunnan sopimukset on luetteloitu sähköisessä sopimushallintajärjestelmässä (Cloudia).

Tieto ja tiedonvälitys (avoimuus ja hyvä tiedonhallintatapa, raportointi, viestintä)

Tilikaudella 2019 otettiin käyttöön talousraportointijärjestelmä ja johdon työpöytä -sovellus, jonka avulla vastuuhenkilöillä on ajantasainen tieto oman seuranta-alueensa talousarvion toteutumisesta. Raportointityökalujen mittaristoja kehitettiin tilikaudella 2022 paremmin johdon tarpeisiin soveltuvaksi ja tätä kehitystyötä jatkettiin.

Tietoa jaetaan kunnan sisällä säännöllisissä yksikköpalavereissa mm. johtoryhmän kokoontumisissa, toimistopalavereissa ja työyksiköiden sisäisissä palavereissa. Tärkeät ohjeet esitellään henkilöstölle näissä tapaamisissa. Esihenkilötapaamisesta muodostui säännönmukainen käytäntö. Ulkoista viestintää toteutetaan yhteisesti sovituilla tavoilla.

Kunnan asiakirjat ovat pääsääntöisesti julkisia. Toimialat noudattavat tietoturva- ja tietosuojaoheita ja tietosuojavastaava tukee toimialoja henkilötietojen asianmukaisessa käsittelyssä.

Tiedonhallintaa ja tiedolla johtamista parannettiin siirtymällä asian- ja asiakirjanhallintajärjestelmä Twebin käyttämiseen 1.5.2023.

Seuranta ja arviointi

Valvonnassa ei ole tullut esiin olennaisia puutteita tilikaudella. Seuranta ja ohjaus on kunnassa jatkuvaa ja puutteelliset toimintatavat tulevat esiin ja niihin pystytään reagoimaan nopeasti.

Henkilöstöön liittyvänä riskinä on, että ns. vaarallisia työyhdistelmiä ei pystytä täysin poistamaan, mutta siihen liittyvää riskiä on vähennetty hyväksymismenettelyillä ja lisäämällä jälkikäteistä sisäistä valvontaa.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Kokonaisarvionaan kunnanhallitus toteaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kehitetään edelleen tilikaudella mm. seuraavilla tavoilla:

- esihenkilöiden koulutus
- ohjeistuksien tarkentaminen ja päivittäminen
- johdon raportoinnin kehittäminen ja digitalisaation lisääminen
- riskiarviointien ja toimialakohtaisten valmiussuunnitelmien päivittäminen
- toimenkuvien ja toimintaketjujen tarkastelu

3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA ULKOISET	2023	2022	2020	2019	2018	2017
TOIMINTATULOT	3 208	3 061	3 488	2 858	2 947	3 236
TOIMINTAMENOT	- 16 790	- 31 518	- 28 448	- 28 596	- 27 451	- 26 622
TOIMINTAKATE	- 13 582	- 28 458	- 24 961	- 25 738	- 24 504	- 23 386
VEROTULOT	11 977	22 875	21 688	21 214	20 003	19 850
VALTIONOSUUDET	4 572	6 520	6 221	7 654	5 613	5 620
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	- 153	- 2	- 37	- 46	- 92	- 184
KORKOTUOTOT		2	2	15	47	49
MUUT RAHOITUSTUOTOT	19	74	40	45	4	3
KORKOKULUT	- 135	- 59	- 76	- 105	- 138	- 231
MUUT RAHOITUSKULUT	- 37	- 18	- 3	- 1	- 6	- 5
VIISIKATE	2 814	936	2 911	3 084	1 020	1 900
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	- 1 839	- 1 665	- 1 608	- 1 877	- 1 667	- 1 561
SATUNNAISET ERÄT	- 48	- 277				
TILIKAUDEN TULOS	927	- 1 006	1 303	1 207	- 647	339
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	927	- 1 006	1 303	1 207	- 647	339

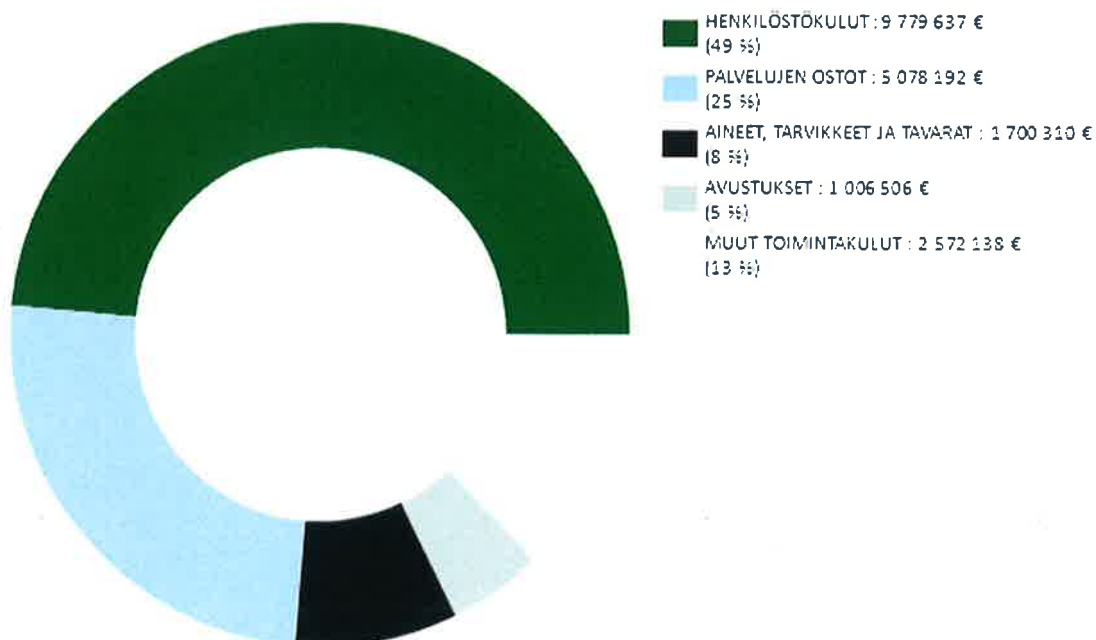
Tuloslaskelman tunnusluvut	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	19,1 %	9,7 %	12,3 %	10,0 %	10,7 %	28,6 %	13,6 %
Vuosikate/Poistot, %	153,0 %	56,2 %	181,0 %	164,3 %	61,2 %	161,6 %	207,4 %
Vuosikate €/asukas	566	187	575	609	203	518	691
Asukasmäärä 31.12.	4 975	5 008	5 066	5 070	5 035	5 073	5 121

Vuoden 2018 luvut eivät sisällä Keusoten kuittauserää, joka sekä tulona että menona.

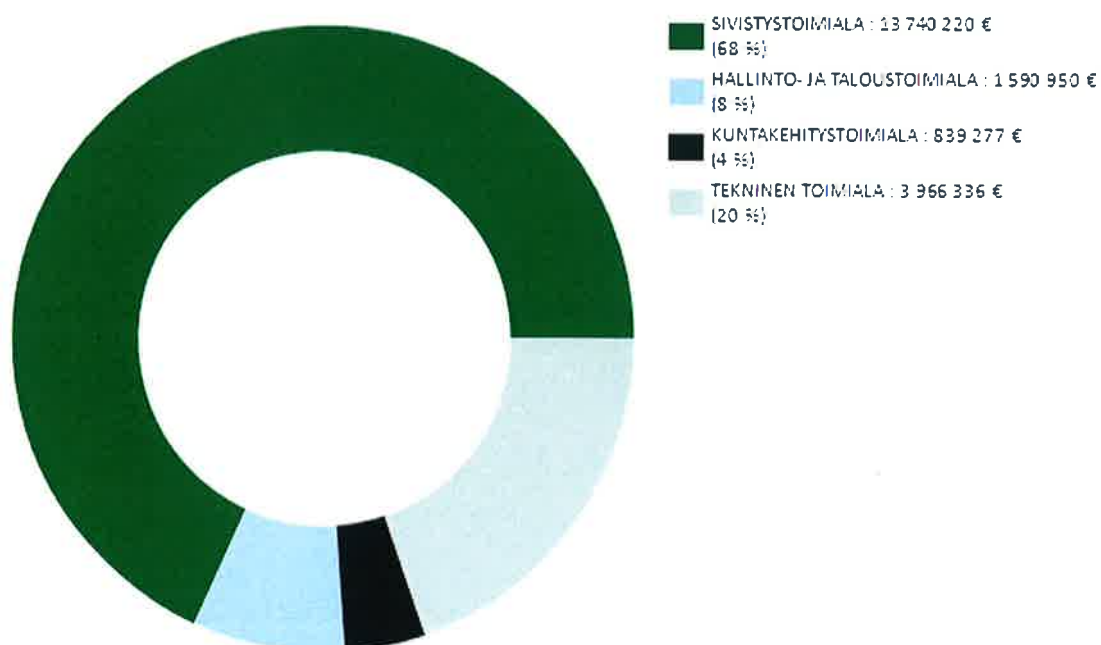
Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tilinpäätöksen liitteessä 2.

Vuoden 2023 luvut eivät ole vertailukelpoisia muiden vuosien kanssa hyvinvointialueuudistuksen takia. Aiemmat vuodet sisältävät vielä sosiaali- ja terveystalveluiden kulut. Hyvinvointialueuudistuksen myötä myös kunnan verotuloissa tapahtui merkittävä muutos verrattuna vuoteen 2022.

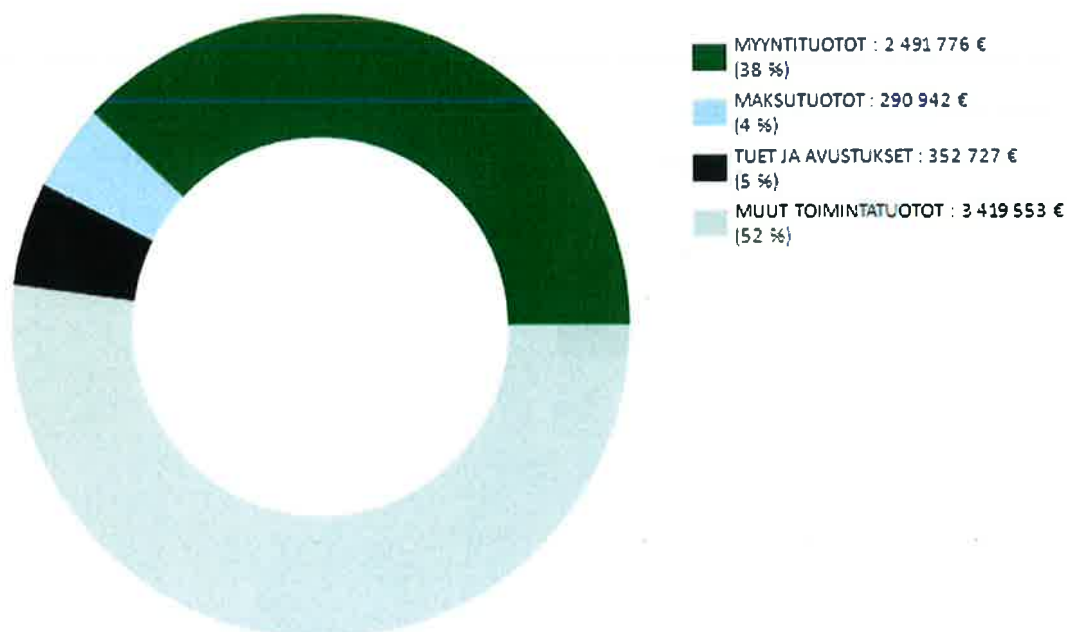
TOIMINTAMENOT TILIRYHMITÄIN (Ulkoiset ja sisäiset)

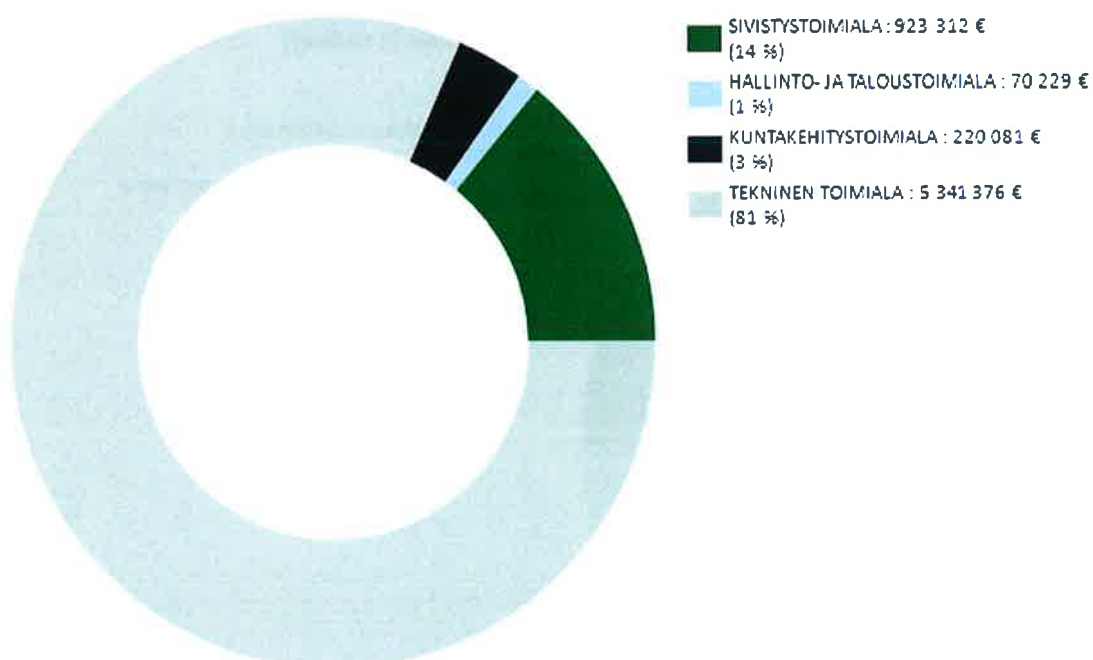
TOIMINTAMENOT TOIMIALOITTAIN (Ulkoiset ja sisäiset)

TOIMINTATULOT TILRYHMITÄIN (Ulkoiset ja sisäiset)

TOIMINTATULOT TOIMIALOITTAIN (Ulkoiset ja sisäiset)

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma	2023 (1 000 €)	2022 (1 000 €)	2021 (1 000 €)	2020 (1 000 €)	2019 (1 000 €)	2018 (1 000 €)
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	2814	936	2911	3084	1020	2629
Satunaiset erät	-48	-95	0	0	0	-109
Tulorahoituksen korjauserät, netto	159	-92	-500	-207	-86	-284
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-1937	-1984	-2258	-1189	-1742	-1295
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	60	4	56	82	0
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	150	120	509	232	95	989
Toiminta ja investoinnit, netto	1138	-1054	666	1975	-631	1930
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainauksen lisäykset	0	0	0	0	0	-52
Antolainauksen vähennykset	0	0	0	0	52	8
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3000	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2091	-2625	-2625	-2261	-1715	1034
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1600	1600	0	0	-364	0
Oman pääoman muutokset	0	0	-8	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-580	701	-1462	833	801	998
Rahoituksen rahavirta yht.	-1271	-323	-4095	-1378	-862	-80
Rahavarojen muutos	-133	-1377	-3429	597	-1493	1850
Rahavarat 31.12.	1058	1192	2569	5998	5401	6894
Rahavarat 1.1	-1192	2569	-5998	5401	6894	5044
	-133	-1377	-3429	597	-1493	1850

Rahoituslaskelman tunnusluvut						
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	2094	2886	6079	7039	6522	3918
Investointien tulorahoitus, %	145%	49%	129%	272%	62%	303%
Lainanhoitokate	1	0	1	1	1	2
Laskennallinen lainanhoitokate	4	1	3	3	1	2
Kassasta maksut, milj. €	21	36	34	32	31	34
Kassan riittävyys, pv	18	12	28	68	64	74
Asukasmäärä	4975	5008	5066	5070	5035	5073

4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT					
VASTAAVAA	31.12.2023	31.12.2022	VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
A PYSYVÄT VASTAAVAT	25 603	26 643	A OMA PÄÄOMA	19 082	18 784
I Aineettomat hyödykkeet	1 074	1 226	I Peruspääoma	7 419	8 048
1. Aineettomat oikeudet	24	26	IV Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	10 736	11 743
2. Muut pitkävaikutteiset menot	1 050	1 200	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	927	-1 006
II Aineelliset hyödykkeet	23 304	23 107	C PAKOLLISET VARAUKSET	0	183
1. Maa- ja vesialueet	3 805	3 743	Muut pakolliset varaukset	0	183
2. Rakennukset	10 946	11 595	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	62	65
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 053	7 260	Valtion toimeksiannot	0	0
4. Koneet ja kalusto	196	200	Lahjoitusrahastojen pääomat	62	65
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	304	310	E VIERAS PÄÄOMA	8 758	9 917
III Sijoitukset	1 225	2 310	I Pitkäaikainen	4 479	3 234
Osakkeet ja osuudet	1 071	2 157	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 382	2 136
Muut saamiset	153	153	Liittymismaksut ja muut velat	1 097	1 097
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	62	65	II Lyhytaikainen	4 278	6 683
Lahjoitusrahastojen varat	62	65	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 755	2 091
Muut toimeksiantojen varat	0		Joukkovelkakirjalainat	0	1 600
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 236	2 241	Ostovelat	801	1 142
II Saamiset	1 178	1 049	Muut velat	193	163
Lyhytaikaiset saamiset	1 178	1 049	Siirtovelat	1 531	1 688
Myyntisaamiset	301	260	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	27 901	28 948
Muut saamiset	140	153	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Siirtosaamiset	737	636	Omavaraisuusaste, %	68,4 %	64,9 %
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 058	1 192	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	44,3 %	30,6 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	27 901	28 948	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	11 663	10 736
			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 344	2 144
			Lainakanta 31.12., milj. €	5,1	5,8
			Lainakanta 31.12., €/asukas	1 032	1 164
			Lainat ja vastuut 31.12, milj. €	5,5	6,2
			Lainat ja vastuut, €/asukas	1 104	1 237
			Asukasmäärä	4 975	5 008

Tasetta luettaessa on huomioitava, että vuoden 2023 luvut eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2022 lukujen kanssa osakkeissa ja osuuksissa sekä peruspääomassa. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveyspalveluita.

5. Kokonaistulot ja menot

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT					
TULOT	euroa	%	MENOT	euroa	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	3 208 352,10	14,05 %	Toimintakulut	-16 790 137,35	75,02 %
Verotulot	11 976 984,17	52,47 %	- valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00 %
Valtionosuudet	4 571 875,00	20,03 %	Korkokulut	-135 025,46	0,60 %
Korkotuotot	0,00	0,00 %	Muut rahoituskulut	-36 502,76	0,16 %
Muut rahoitustuotot	18 583,53	0,08 %	Satunnaiset kulut	-48 304,73	0,22 %
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00 %	Tulorahoituksen korjauserät:		
Tulorahoituksen korjauserät:			+/- pakollisten varausten muutos	-182 660,00	0,82 %
- pysyvien vastaavien hyödykkeiden			- pysyvien vastaavien hyödykkeiden		
luovutusvoitot	-97 808,00	-0,43 %	luovutustappiot	439 703,53	-1,96 %
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00 %	Investointimenot	-1 936 946,39	8,65 %
Pys. vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	150 000,00	0,66 %	Rahoitus		
Rahoitus			Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00 %
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 090 910,00	9,34 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000 000,00	13,14 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-1 600 000,00	7,15 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00 %	Oman pääoman vähennykset	0,00	0,00 %
Oman pääoman lisäykset	0,00	0,00 %	Kokonaismenot yhteensä	-22 380 783,16	100,00 %
Kokonaistulot yhteensä	22 827 986,80	100,00 %			
Kokonaistulot	22 827 986,80				
Kokonaismenot	-22 380 783,16				
	447 203,64				
Muut maksuvalmiuden muutokset	580 640,53				
Rahavarojen muutos	-133 436,89				
	447 203,64				

6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	<i>Yhdistelty (kpl)</i>	<i>Ei yhdistelty (kpl)</i>
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt		1
Yhteensä	3	

Asunto Oy Kirveskosken tietoja ei yhdistelty konsernitilinpäätökseen 2023, koska tietoja ei toimitettu ajoissa kunnalle. Yhteisöllä ei ole merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniyhteisöjen toimintaa valvovat kunnan valitsevat edustajat 6.10.2003 § 213 hyväksymien konserniohjeiden mukaisesti. Kunnalla on hyvin pienet omistusosuudet kuntayhtymissä, joissa se on jäsenenä ja todellinen vaikutusvalta näissä kuntayhtymissä on vähäinen.

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pornaisten konserniin yhdistellään sen suhteellisesti vähäiset omistusosuudet kuntayhtymistä. Tästä syystä konsernia koskevat olennaiset tapahtumat tulevat pitkälti kunnan oman toiminnan kautta. Kunnan konsernirakenne muuttui, kun ns. pakolliset sote-kuntayhtymät HUS ja Eteva sekä ns. vapaaehtoisista kuntayhtymistä Keusote poistuivat konsernirakenteesta.

6.4 Konsernintilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA			
	2023		1 000 € 2022
Toimintatuotot	3 333		31 844
Valmisteveraston muutos	4		-1
Valmistus omaan käyttöön	0		28
Toimintakulut	-17 771		-60 657
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0		-11
Toimintakate	-14 434		-28 797
Verotulot	11 977		22 875
Valtionosuudet	5 426		7 381
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	0	1	
Muut rahoitustuotot	28	82	
Korkokulut	-135	-66	
Muut rahoituskulut	-37	-62	-46
Vuosikate	2 825		1 413
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 920	-2 105	
Arvonalentumiset	0	0	-2 105
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tuotot	2		
Satunnaiset kulut	-48	-277	-277
Tilikauden tulos	859		-970
Tilinpäätössiirrot	3		1
Tilikauden verot	0		0
Laskennalliset verot	0		-1
Vähemmistöosuudet	0		1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	862		-970
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	19 %		52 %
Vuosikate/Poistot, %	147 %		67 %
Vuosikate, euroa/asukas	568		282
Asukasmäärä	4 975		5 008

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveyspalveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA				
Toiminnan rahavirta	2023		2022	
Vuosikate	2 825		1 413	
Satunnaiset erät	-46		-95	
Tilikauden verot	0		0	
Tulorahoituksen korjauserät	227	3 006	-127	1 190
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 035		-2 935	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0		65	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	153	-1 882	196	-2 675
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 124		-1 484
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	0		34	
Antolainasaamisten vähennykset	1	1	-32	2
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000		406	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 091		-2 689	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 600	-691	820	-1 464
Oman pääoman muutokset		0		-8
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0		3	
Vaihto-omaisuuden muutos	-4		14	
Saamisten muutos	-129		702	
Korottomien velkojen muutos	-410	-544	873	1 592
Rahoituksen rahavirta		-1 234		123
Rahavarojen muutos		-109		-1 361
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	1 487		3 601	
Rahavarat 1.1.	-1 596	-109	-4 962	-1 361
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €		3 960 170		1 008 107
Investointien tulorahoitus, %		139 %		49 %
Laskennallinen lainanhoitokate		3,8		1,3
Kassan riittävyys, pv		25		20

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveyspalveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

KONSERNITASE					
VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
A PYSYVÄT VASTAAVAT	26 338	30 899	A OMA PÄÄOMA	20 097	19 868
I Aineettomat hyödykkeet	1 077	1 554	I Peruspääoma	7 419	8 048
Aineettomat oikeudet	25	126	II Arvonkorotusrahoitukset	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	1 053	1 428	V Muut omat rahastot	8	9
Ennakkomaksut	0	0	IV Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	11 809	12 781
II Aineelliset hyödykkeet	24 094	27 963	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	862	-970
Maa- ja vesialueet	3 809	3 806	B VÄHEMMISTÖOSUUKSET	0	5
Rakennukset	11 616	14 217	E PAKOLLISET VARAUKSET	0	299
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 096	7 394	Eläkevaraukset	0	2
Koneet ja kalusto	268	575	Muut pakolliset varaukset	0	297
Muut aineelliset hyödykkeet	1	12	F TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	130	194
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	304	1 960	G VIERAS PÄÄOMA	8 945	17 164
III Sijoitukset	1 166	1 382	Pitkäaikainen korollinen vieras po	3 382	4 684
Osakkuusyhteisöosuudet	53	127	Pitkäaikainen koroton vieras po	1 098	1 102
Muut osakkeet ja osuudet	957	1 093	Lyhytaikainen korollinen vieras po	1 755	3 783
Muut lainasaamiset	0	0	Lyhytaikainen koroton vieras po	2 711	7 594
Muut saamiset	157	161	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	29 172	37 530
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	130	177			
Lahjoitusrahastojen varat	62	65			
Muut toimeksiantojen varat	68	111			
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 705	6 455	TASEEN TUNNUSLUVUT		
I Vaihto-omaisuus	14	129	Omavaraisuusaste, %	69 %	53 %
II Saamiset	1 204	2 725	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	43 %	28 %
Pitkäaikaiset saamiset	4	0	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	12 671	11 811
Lyhytaikaiset saamiset	1 200	2 725	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 547	2 358
III Rahoitusarvopaperit	306	284	Lainakanta 31.12., 1000 €	5 136	8 468
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 181	3 317	Lainakanta 31.12., €/asukas	1 032	1 691
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 172	37 530	Lainat ja vuokravastuut 31.12.	5 498	11 273
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	1 105	2 251
			Asukasmäärä	4 975	5 008

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveyspalveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Ylijäämäinen tulos voidaan siirtää taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden yli/alijäämä -tilille taseeseen. Osana toimintakertomusta ja tilinpäätöstä hallitus ottaa esityksessään kantaa kaikkiin tilikauden tuloksen jälkeen vaikuttaviin eriin, myös rahaston tai varauksen vähennykseen. Varaus- ja rahastosiirrot yksilöidään ja esitetään bruttomääräisinä.

Kunnanhallitus esittää tilikauden käsittelystä seuraavaa:

Tilikauden ylijäämä 926.657,50 euroa esitetään kirjattavaksi kunnan taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

8. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN

HALLINTO- JA TALOUSTOIMIALA

Toimielin: Kunnanhallitus

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja ja hallinto- ja talousjohtaja

Toimiala koostuu seuraavista tulosalueista: keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, yleishallinto, henkilöstöhallinto ja maaseutuhallinto.

Oikaisemattomat vertailuluvut:

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKONINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	232 029	58 700		58 700	70 229	11 529	119,64 %
MYyntITUOTOT					9 072	9 072	
MAKSUTUOTOT	194				518	518	
TUET JA AVUSTUKSET	138 434	53 000		53 000	57 143	4 143	107,82 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	93 401	5 700		5 700	3 496	-2 204	61,33 %
TOIMINTAMENOT	-17 103 945	-1 605 810		-1 605 810	-1 590 950	14 861	99,07 %
HENKILÖSTÖKULUT	-942 063	-669 316		-669 316	-617 224	52 092	92,22 %
PALVELUJEN OSTOT	-15 526 376	-530 154		-530 154	-574 089	-43 935	108,29 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-31 544	-22 200		-22 200	-25 755	-3 555	116,01 %
AVUSTUKSET	-502 301	-270 600		-270 600	-268 652	1 948	99,28 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-101 660	-113 540		-113 540	-105 229	8 311	92,68 %
TOIMINTAKATE	-16 871 916	-1 547 110		-1 547 110	-1 520 721	26 389	98,29 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	-90,70 %	-0,93 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	90,99 %	1,71 %

Talousarvion toteutuminen: Talousarvio toteutui odotetusti.

Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa on esitetty vertailuluvut ilman sosiaali- ja terveystoimen menoja. Vertailukelpoiset toimintamenot laskivat verrattuna edelliseen vuoteen.

Oikaistut vertailuluvut:

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKONEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	150 798	58 700		58 700	70 229	11 529	119,64 %
MYyntITUOTOT					9 072	9 072	
MAKSUTUOTOT	194				518	518	
TUET JA AVUSTUKSET	55 925	53 000		53 000	57 143	4 143	107,82 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	94 679	5 700		5 700	3 496	-2 204	61,33 %
TOIMINTAMENOT	-1 633 513	-1 605 810		-1 605 810	-1 590 950	14 861	99,07 %
HENKILÖSTÖKULUT	-651 048	-669 316		-669 316	-617 224	52 092	92,22 %
PALVELUJEN OSTOT	-544 695	-530 154		-530 154	-574 089	-43 935	108,29 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-26 067	-22 200		-22 200	-25 755	-3 555	116,01 %
AVUSTUKSET	-310 094	-270 600		-270 600	-268 652	1 948	99,28 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-101 610	-113 540		-113 540	-105 229	8 311	92,68 %
TOIMINTAKATE	-1 482 716	-1 547 110		-1 547 110	-1 520 721	26 389	98,29 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	-2,61 %	-0,93 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-2,56 %	1,71 %

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta vastaa vaalien toteuttamisesta ja äänestyksen organisoinnista Pornaisissa. Lautakunnan tehtävänä on varmistaa vaalien asianmukainen kulku.

Keskusvaalilautakunta vastasi eduskuntavaalien 2.4.2023 järjestelyistä. Eduskuntavaalien äänestysprosentti oli Pornaisissa 75,4.

Oikaisemattomat vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	10 382	8 000		8 000	9 072	1 072	113,40 %
TOIMINTAMENOT	-12 385	-9 189		-9 189	-13 650	-4 461	148,55 %
TOIMINTAKATE	-2 004	-1 189		-1 189	-4 578	-3 389	385,02 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	10,22 %	48,55 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-128,52 %	-285,02 %

Talousarvion toteutuminen: Toimintakate ylittyi.

Oikeusministeriön maksama korvaus vaalien järjestämisestä ei aivan kattanut vaalien toimittamisesta aiheutuneita kustannuksia. Oikeusministeriön maksama korvaus oli n. 2,40 euroa per äänioikeutettu. Eduskuntavaaleissa äänioikeutettuja oli 3836.

Eduskuntavaalit järjestettiin vaalilain mukaisesti.

Keskusvaalilautakunta kokoontui kertomusvuonna neljä kertaa. Keskusvaalilautakunnan päätöksistä ei jätetty valituksia.

Suoritteet:

	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakulut €/asukas	4,8	2,47	1,81	2,74
Asukasluku	5 066	5 008	5 070	4 975

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. kuntalain mukaisen tilintarkastuksentarkastuksen järjestäminen. Tilintarkastusyhteisönä jatkaa BDO Audiator Oy.

Oikaisemattomat vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTAMENOT	-11 569	-13 104		-13 104	-11 559	1 545	88,21 %
TOIMINTAKATE	-11 569	-13 104		-13 104	-11 559	1 545	88,21 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	-0,08 %	-11,79 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	0,08 %	11,79 %

Talousarvion toteutuminen: Talousarvion toimintakate alittui.

Suoritteet:

	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Kokoukset	2	7	6	3
Toimintakulut €/asukas	1,4	2,31	2,58	2,32
Asukasluku	5 066	5 008	5 070	4 975

YLEISHALLINTO

Yleishallintoon kuuluvat kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, hallintopalvelut ja muu hallinto, toimikunnat, Kuuma yhteistyö, työllistäminen ja verotuskustannukset.

Työllisyyspalvelut organisoitiin kunnassa uudelleen 1.12.2023 alkaen ja työllisyyspalvelut siirtyivät kuntakehitystoimialan alaisuuteen. Talousarviorakenteessa muutos astuu voimaan vasta 1.1.2024.

Oikaistut vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKIOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	94 872	15 700		15 700	4 014	-11 686	25,56 %
TOIMINTAMENOT	-1 370 210	-1 334 910		-1 334 910	-1 301 933	32 978	97,53 %
TOIMINTAKATE	-1 275 338	-1 319 210		-1 319 210	-1 297 919	21 291	98,39 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	-4,98 %	-2,47 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-1,77 %	1,61 %

Oikaisemattomat vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKIOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	169 832	15 700		15 700	4 014	-11 686	25,56 %
TOIMINTAMENOT	-1 468 139	-1 334 910		-1 334 910	-1 301 933	32 978	97,53 %
TOIMINTAKATE	-1 298 307	-1 319 210		-1 319 210	-1 297 919	21 291	98,39 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	-11,32 %	-2,47 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	0,03 %	1,61 %

Talousarvion toteutuminen: Toimintakate toteutui talousarvion mukaisena. Oikaistuista vertailuluvuissa on huomioitu sote-menojen vaikutus vertailuvuoden lukuihin.

Kunnanhallitus kokoontui vuoden 2023 aikana 22 kertaa, käsiteltyjä asioita oli 308. Kunnanvaltuusto kokoontui 11 kertaa, käsiteltyjä asioita oli 101. Kunnanhallituksen ja valtuuston pöytäkirjat olivat luettavissa kunnan kotisivuilla.

KUUMA:n hallituksessa jäsenenä olivat Harri Virtanen 31.7.2023 asti ja sen jälkeen Erja Palviainen (varajäsenenä Tea Nieminen) ja Juha Virkki (varajäsenenä Liljan-Kukka Runolinna).

Kesällä kunta työllisti 12 henkilöä kunnan omissa töissä, tarkoitukseen oli varattu 10 000 €:n määräraha. Työmarkkinatuen kuntaosuutta Kelalle maksettiin n. 230.000 euroa (vuonna 2022: n. 292.000 €). Työttömyysluvut laskivat selvästi alkuvuoden aikana, mutta nousivat loppuvuonna nopeaan tahtiin yli 8,0 %:in.

Luonnollisesti Pornainen –tiedotuslehteä julkaistiin vuonna 2023 kaksi kertaa, lehti jaettiin joka talouteen ja siinä kerrottiin kunnan ajankohtaisista asioista.

Kunnanhallitus hyväksyi 18.12.2023 osallisuussuunnitelman vuosille 2024-2025. Suunnitelmaan sisältyy 15 keskeistä toimenpidettä, joilla käynnistetään suunnitelmallinen kuntalaisosallisuutta edistävä toiminta Pornaisissa.

Väestön kasvutavoitetta ei saavutettu. Pornaisissa asui vuoden lopussa 33 kuntalaista edellisvuotta vähemmän. Etenkin omakotitonttien myyntitavoitteissa jäätin talousarviosta.

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT	
Valtuustokauden tavoite: Pornaisten kunta panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja on edelläkävijä työnantajana.	
Vuositavoite	Mittarit
Tuloksellisuuden kehittäminen toimintaketjuja tarkastelemalla ja digitaalisuutta lisäämällä	Prosessikuvaukset keskeisistä prosesseista Digitaalisuuden aste: Lähtö 10.0, Toteuma 10.0
Tila:	Arviointi:
Valmis	Asian- ja asiakirjahallintajärjestelmän käyttöönottoprojekti päättyi 1.5.2023. Käyttöönottoprojekti eteni projektisuunnitelman mukaisesti ja ohjelmisto on otettu täyteen tuotantokäyttöön. Digitaalisuuden aste hallinnon osalta kasvoi merkittävästi asian- ja asianhallintajärjestelmän TWeb käyttöönotolla.
STRATEGINEN TAVOITE: TASAPAINOINEN TALOUS	
Valtuustokauden tavoite: Tasapainoisen talouden turvaamisessa ensisijainen keino on kunnan elinvoiman ja tulopohjan vahvistaminen houkuttelemalla uusia yrityksiä ja asukkaita. Kunnan veto- ja pitovoimaa vahvistetaan tarjoamalla laadukkaat lähipalvelut perheille.	
Vuositavoite	Mittarit
Toimialat pysyvät talousarviossa	Talousarvion toteutuminen
Tila:	Arviointi:
Ei toteudu	Toimintatuotot alittivat talousarvion vajaan 400.000 euroa johtuen omaisuuden myyntivoittojen talousarviota heikommasta toteutumisesta. Kunnassa myytiin yksi teollisuustontti vuoden 2023 aikana. Henkilöstömenojen osalta talousarvioon varattu 3 % yleiskorotus ei riittänyt kattamaan todellista ns. verrokkialojen jälkeen tullutta korotusta, jonka myötä palkkamenojen kasvu ylitti 4 %.
Vuositavoite	Mittarit
Asukasmäärä kasvaa kuntastrategian mukaisesti. Uusia yrityksiä saadaan kuntaan.	Asukasmäärä Uusien yritysten määrä
Tila:	Arviointi:
Ei toteudu	Joulukuun lopussa kunnan asukasluku oli 4975 eli laskua 31.12.2022 tilanteeseen oli 36 henkeä. Tilastokeskuksen julkaisema virallinen asukasluku 31.12.2022 oli 5011. Tilinpäätöksessä 2022 käytettiin ennakkotietoa, joka oli 5008. Asukaslukuperusteisissa tunnusluvuissa on käytetty asukaslukua 5008, jotta tiedot säilyvät vertailukelpoisina. Uusia yrityksiä kuntaan on tulossa.

Vuositavoite		Mittarit
Taloudelliset tunnusluvut eivät ylitä ns. kriisikuntakriteerejä		Tunnuslukujen toteutuminen
Tila:	Arviointi:	
Valmis	Kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää, eivätkä muutkaan taloudelliset tunnusluvut ylitä ns. kriisikuntakriteerejä.	
Valtuustokauden tavoite: Valtuustokaudella asukaskohtainen lainamäärä pysyy maltillisena.		
Vuositavoite		Mittarit
Lainamäärä säilyy alle vastaavan kokoisten kuntien keskiarvon.		Tunnuslukujen toteutuminen
Tila:	Arviointi:	
Valmis	Kunnanvaltuusto on antanut vuoden 2023 talousarviossa lainanottovaltuutena 3,0 miljoonaa euroa, joka nostettiin syyskuussa. Vaikka 3,0 miljoonaa euron laina jouduttiinkin nostamaan jää lainamäärä edelleen selvästi alle saman kokoisten kuntien keskiarvon.	
Valtuustokauden tavoite: Käyttötalouden menojen lisäyksiä ja investointeja tehdään harkiten.		
Vuositavoite		Mittarit
Kunnan toimintamenojen kasvu ei ylitä kuntien keskimääräistä toimintamenojen kasvua.		Toimintamenojen kasvu, %
Tila:	Arviointi:	
Ei toteudu	Kuntien toimintamenot laskivat keskimäärin edellisestä vuodesta 52 % johtuen hyvinvointialueuudistuksesta. Pornaisissa menot laskivat 42 %. Kunnan toimintamenojen vertailukelpoinen kasvu edelliseen vuoteen oli 6,2 %. Vertailua kuntien keskimääräiseen menojen kasvuun on vaikea tehdä, koska sote-menojen poistuminen kuntien menoista sekoitti vertailutietoja.	
Vuositavoite		Mittarit
Käyttötalouden menojen lisäyksiä voidaan toteuttaa vain kuntastrategian tavoitteiden saavuttamiseksi.		Kuntastrategian toteutumisaste
Tila:	Arviointi:	
Valmis	Kuntastrategia ohjaa toimintoja ja menojen lisäyksiä tehtiin harkiten ja vain kuntastrategian tavoitteiden saavuttamiseksi. Kunnan toimintamenojen kasvuun vaikutti etenkin kunta-alan kallis palkkaratkaisu.	
STRATEGINEN TAVOITE: VIIHTYISÄ JA YHTEISÖLLINEN PORNAINEN		
Valtuustokauden tavoite: Asuin- ja elinympäristöjä kehitetään yhdessä kuntalaisten kanssa. Yhteisöllisyyttä vahvistetaan huolehtimalla kaikkien kuntalaisten osallistumismahdollisuuksista.		
Vuositavoite		Mittarit
Laaditaan osallisuussuunnitelma, johon kirjataan keskeiset osallisuuden tavoitteet.		Osallisuussuunnitelma laadittu
Tila:	Arviointi:	
Valmis	Osallisuussuunnitelma vuosille 2024-2025 hyväksyttiin kunnanhallituksessa 18.12.2023.	

Vuositavoite		Mittarit
Pornaisten malli kuntalaisten osallisuuden edistämiseen		Kuntalaistilaisuuksien määrä ja niihin osallistuvien kuntalaisten määrä.
Tila:	Arviointi:	
Valmis	Kuntalaistilaisuuksia on järjestetty mm. sote-asioihin liittyen. Osallistuvan budjetoinnin haun kautta tulleita tukikelpoisia hankkeita toteutettiin aiempien vuosien tapaan osallistuvan budjetoinnin määrärahalla. Osallisuussuunnitelma valmistui.	

Suoritteet:

	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Toimintakulut €/asukas	260	293,16	263,3	52,34
Kunnanhallitus				
Kokoukset	22	21	23	22
Asukasluku	5 066	5 008	5 070	4 975
Kunnanvaltuusto				
Kokoukset	10	10	10	11
Asukasluku	5 066	5 008	5 070	13,65

HENKILÖSTÖHALLINTO

Henkilöstöhallinnon tulosalueeseen kuuluvat YT-toiminta ja työsuojelu, työterveyshuolto, työhyvinvointi ja merkkipäivät ja muu henkilöstöhallinto.

Oikaisemattomat vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Polkkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	45 544	35 000		35 000	57 143	22 143	163,27 %
TOIMINTAMENOT	-200 379	-213 207		-213 207	-228 611	-15 404	107,22 %
TOIMINTAKATE	-154 835	-178 207		-178 207	-171 468	6 739	96,22 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	14,09 %	7,22 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-10,74 %	3,78 %

Talousarvion toteutuminen: Toimintakate toteutui talousarviota parempana.

Työterveyshuollon palvelut tuotti Keski-Uudenmaan Työterveys Oy sopimuksen mukaisesti. Pornaisten kunta on osakkaana yhtiössä. Keski-Uudenmaan työterveys tuottaa palveluja hankintalain mukaisena sidosyksikkönä omistajilleen. Kaikilla yhtiön 10 omistajalla on hallituspaikka. Palvelut järjestettiin työterveyshuollon toimintasuunnitelman 2023 pohjalta. Työterveyshuollossa painopisteet olivat ennaltaehkäisevässä toiminnassa sisältäen terveystarkastuksia, työpaikkakäyntejä, ryhmäneuvontaa ja fyysiseen kuntoon liittyvää ohjausta ja seurantaa.

Työperäisten tuki- ja liikuntaelinsairauksien fysikaalisen hoidon kustannukset olivat kertomusvuonna 6.194 euroa, kustannukset kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 164 euroa. Kunta maksaa työterveyslääkärin läheteellä hoidon silloin, kun kysymyksessä on työperäiset tuki- ja liikuntaelinten sairaudet. Fysikaalinen hoito on todettu hyväksi ennaltaehkäiseväksi toimenpiteeksi, jolla on pystytty ainakin osassa tapauksia välttämään sairauslomia. Sairauslomista aiheutuvia poissaoloja oli 3372 kalenteripäivää, missä oli selvää laskua edelliseen vuoteen verrattuna (4368). Sairauspoissaoloissa palattiinkin oikeastaan koronaa edeltävän ajan ns. normaalitasoon. Sairauspoissaaloista aiheutui kunnalla kustannuksia n. 181.000 euroa.

Henkilökunnan virkistystoimintaa varten talousarviossa oli varattu 10 000 €:n määräraha. Määrärahaa käytettiin liikunta- ja kulttuuriseteleiden hankintaan ja henkilökunnalle ostettuun joululahjaan. Virkistysmäärärahan todellinen käyttö oli n. 15.000 euroa, mutta ylitys voitiin kattaa muualta hallinto- ja talouspalveluiden toimialalta syntyneistä säästöistä. Virkistysmäärärahaa lisäsi käytännössä se, että liikunta- ja kulttuurieduista poistettiin 50 %:n omavastuu tilikaudella 2023 ja samalla edun arvoksi määriteltiin 100 euroa. Haku järjestettiin aiemmasta poiketen kaksi kertaa, jotta halukkailla oli paremmat mahdollisuudet hyödyntää etua.

Yhteistyötoimikunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Yhteistyötoimikunta käsitteli mm. työterveyshuollon kustannuksista 2022 annettavaa lausuntoa, hyväksyi osaltaan koulutussuunnitelman, työhyvinvointisuunnitelman, työterveyshuollon toimintasuunnitelman vuosille 2024-2025, työsuojelun toimintaohjelman vuosille 2024-2025 sekä käsitteli muita yhteistoimintamenettelyyn liittyviä asioita. Yhteistyötoimikunta ja työsuojelutoimikunta päätettiin loppuvuodesta 2023 nimetä kunnanhallituksen päätöksellä yhteistyö- ja työsuojelutoimikunnaksi, jotta toimikunnan nimessä korostuisi myös sen työsuojelua ohjaava rooli.

Marraskuussa 2023 toteutettiin koko henkilöstölle suunnattu henkilöstön työtyytyväisyyskysely. Kyselyyn vastasi 110 työntekijää, jolloin vastausprosentiksi muodostui n. 49. Kyselyn tulokset olivat pääosin hyvät.

Kyselyn perusteella keskeiset havainnot on esitetty alla:

• Positiivista

- esihenkilölle on helppo puhua (86 %) ja esihenkilöltä saa tukea (80 %)
- työkavereilta saa tarvittaessa apua (95 %)
- oman työpaikan ilmapiiri (KA n. 8 asteikolla 1-10)
- työpaikkakiusaamista verrattain vähän

*Yhteisymmärrystä ja arvostusta toistemme työtä kohtaan.
Kaikki työskentelevät saman päämäärän eteen, joka on kuntalaisten palvelu.*

• Kehitettävää

- työmäärän ja työtehtävien jakaminen tasapuolisesti
- stressiä koettiin määrällisesti paljon
- henkilöstöryhmien välinen tasa-arvo
- työssä jaksaminen ja työn kiireellisyys
- yhdessä tekemistä kaivattiin lisää

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT	
Valtuustokauden tavoite: Pornaisten kunta panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja on edelläkävijä työnantajana.	
Vuositavoite	Mittarit
Huolehdimme henkilöstömme osaamisesta ja ammattitaidosta	Kehityskeskustelut vähintään kerran vuodessa Koulutussuunnitelmien laadinta ja toteutus, koulutuspäivien määrä
Tila:	Arviointi:
Valmis	Kehityskeskustelukierros käytiin. Koulutussuunnitelma hyväksyttiin yhteistyötoimikunnan kokouksessa 3.5.2023. Koulutuspäiviä (kalenteripäivinä) oli hieman edellisvuotta enemmän.
Vuositavoite	Mittarit
Parannamme sisäistä tiedonkulkua ja päivitämme henkilöstöhallintoa koskevia ohjeistuksia	Rekrytointiohjeet laadittu, perehdyttämisohjeet laadittu, päivitetty keskeiset henkilöstöhallinnon ohjeistukset Esihenkilöfoorumi lanseerattu
Tila:	Arviointi:
Valmis	Esihenkilöfoorumi on lanseerattu. Keskeisimpiä henkilöstöhallinnon ohjeistuksia on päivitetty.

Vuositavoite		Mittarit
Tuloksellisuuden kehittäminen toimintaketjuja tarkastelemalla ja digitaalisuutta lisäämällä		Prosessikuvaukset keskeisistä prosesseista Digitaalisuuden aste: Lähtö 10.0, Toteuma 10.0
Tila:	Arviointi:	
Valmis	Henkilöstöhallinnon prosesseja on tarkasteltu ja digitaalisuuteen siirrytty mahdollisuuksien mukaan. Sähköisen rekrytointi otettiin käyttöön ja sitä on hyödynnetty kaikissa kunnan rekrytoinneissa. Sähköinen rekrytointi lisäsi digitaalisuuden astetta merkittävästi.	
Vuositavoite		Mittarit
Yhteisöllisyyden kehittäminen		Yhteinen työhyvinvointipäivä vähintään kerran vuodessa
Tila:	Arviointi:	
Ei toteudu	Yhteistä työhyvinvointipäivää ei ole järjestetty. Yksikkökohtaisia työhyvinvointipäiviä on järjestetty.	
STRATEGINEN TAVOITE: TASAPAINOINEN TALOUS		
Valtuustokauden tavoite: Henkilöstön ja kuntalaisten hyvinvointiin sekä ympäristöinvestointeihin panostaminen on ennakoivaa toimintaa, joka säästää pidemmällä aikavälillä.		
Vuositavoite		Mittarit
Meillä on toimivat ja hyvinvoivat työyhteisöt, joissa on turvallista työskennellä		Työtyytyväisyyskyselyn tulokset Työtapaturmien määrä Sairauspoissaolosten määrä kalenteripäivät/hlö
Tila:	Arviointi:	
Valmis	Sairauspoissaolot laskivat edellisestä vuodesta. Henkilöstön työtyytyväisyyskysely toteutettiin marraskuussa 2023. Kyselyn tulokset olivat pääosin hyvät.	

Suoritteet:

	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Kokoukset/yt.toimikunta	3	3	4	3
Toimintakulut €/asukas	42	40,01	42,05	45,95
Asukasluku	5 066	5 008	5 070	4 975

MAASEUTUHALLINTO

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue aloitti toimintansa 1.1.2013. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Mäntsälän, Tuusulan, Askolan, Nurmijärven ja Pornaisten kunnat sekä Hyvinkään, Järvenpään ja Keravan kaupungit. Mäntsälän kunta toimii isäntäkuntana. Yksikön nimi on Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalvelut. Tehtävien hoidosta on tehty maksajavirastosopimus Mäntsälän kunnan ja Ruokaviraston välillä. Yksikössä työskentelee viisi vakituista maaseutuasiamiestä ja maaseutupäällikkö.

Oikaisemattomat vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTAMENOT	-38 970	-35 400		-35 400	-35 197	203	99,43 %
TOIMINTAKATE	-38 970	-35 400		-35 400	-35 197	203	99,43 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	-9,68 %	-0,57 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	9,68 %	0,57 %

Talousarvion toteutuminen: Talousarvio toteutui suunnitellusti.

Tukihallinnossa on siirrytty lähes kokonaan sähköiseen hakemusten käsittelyyn ja arkistointiin. Sähköisesti jätettyjen tukihakemusten osuus vuonna 2022 oli n. 94 %. Vuoden 2023 tukihaku on kesken, joten 2023 osalta ei ole vielä tilastotietoa. Tilojen lukumäärä Pornaisissa oli 2023 lopussa 70 (2022; 76).

Pornaisten kunnan osuus yhteistoiminta-alueen kustannuksista vuonna 2023 oli n. 35.000 € (8,8 %). Kuntien kesken jaettava summa oli yhteensä n. 396.000 €.

KUNTAKEHITYSTOIMIALA

Toimielin: Kunnanhallitus

Tilivelvollinen: Kuntakehitysjohdaja

Toimiala koostuu seuraavista tulosalueista: kuntakehitys hallinto, elinkeinoasiat, kaavoitus ja maankäyttö, rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu ja maa- ja metsätilat

Oikaisemattomat vertailuluvut:

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	5 090 647	590 450		590 450	220 081	-370 369	37,27 %
MYyntITUOTOT	2 079 592	10 000		10 000	38 629	28 629	386,29 %
TUET JA AVUSTUKSET	4 157	50 450		50 450	60 819	10 369	120,55 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 006 898	530 000		530 000	120 633	-409 367	22,76 %
TOIMINTAMENOT	-4 366 388	-819 811	0	-819 811	-839 277	-19 466	102,37 %
HENKILÖSTÖKULUT	-1 001 859	-234 490	-9 014	-243 504	-253 996	-10 492	104,31 %
PALVELUJEN OSTOT	-1 742 852	-317 120	10 500	-306 620	-358 760	-52 140	117,00 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 336 353	-15 501	-1 486	-16 987	-18 812	-1 825	110,74 %
AVUSTUKSET	-115 886	-250 000		-250 000	-199 798	50 202	79,92 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-169 438	-2 700		-2 700	-7 911	-5 211	293,01 %
TOIMINTAKATE	724 260	-229 361	0	-229 361	-619 196	-389 835	269,97 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	-80,78 %	2,37 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-185,49 %	-169,97 %

Talousarvion toteutuminen: Toimialan toimintakate jäi selvästi talousarviota heikommaksi. Tähän vaikutti toimintatuottoihin budjetoitujen omaisuuden myyntivoittojen jääminen alle talousarvion. Talousarviossa omaisuuden myyntivoittoina tavoiteltiin 500.000 euroa, josta toteutui n. 100.000 euroa. Tilikaudella ei myyty yhtään omakotitalotonttia johtuen heikosta kysynnästä, mihin varmasti vaikutti yleinen taloustaantumisen syveneminen.

Valtuusto myönsi 26.2.2024 § 12 määrärahojen ylitysoikeuden 400.000 euroa perusteena toimintatuottojen jääminen alle talousarvion. Ylitysoikeus kattaa toimintakatteen ylityksen.

Toimintatuottoja tai -kuluja vertailtaessa on huomioitava, että nykymuotoinen kuntakehitystoimiala perustettiin talousarviorakenteeseen 1.1.2023. Alla olevassa taulukossa on oikaistu vertailuluvut vastaamaan organisaatiouudistuksen mukaista nykyrakennetta.

Oikaistut vertailuluvut:

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	150 551	590 450		590 450	220 081	-370 369	37,27 %
MYyntITUOTOT	35 608	10 000		10 000	38 629	28 629	386,29 %
TUET JA AVUSTUKSET	82 509	50 450		50 450	60 819	10 369	120,55 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	32 434	530 000		530 000	120 633	-409 367	22,76 %
TOIMINTAMENOT	-464 367	-819 811	0	-819 811	-839 277	-19 466	102,37 %
HENKILÖSTÖKULUT	-85 836	-234 490	-9 014	-243 504	-253 996	-10 492	104,31 %
PALVELUJEN OSTOT	-177 870	-317 120	10 500	-306 620	-358 760	-52 140	117,00 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-5 477	-15 501	-1 486	-16 987	-18 812	-1 825	110,74 %
AVUSTUKSET	-192 207	-250 000		-250 000	-199 798	50 202	79,92 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 977	-2 700		-2 700	-7 911	-5 211	293,01 %
TOIMINTAKATE	-313 817	-229 361	0	-229 361	-619 196	-389 835	269,97 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	80,74 %	2,37 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-97,31 %	-169,97 %

KUNTAKEHITYS HALLINTO

Kuntakehityksen hallinnon tehtävä on luoda edellytyksen kuntakehitystoimialan toiminta-alueiden toiminnalle. Kuntakehitys vastaa myös keskitetysti kunnan markkinoinnista ja keskitetyistä ICT-hankinnoista. Askolan kunnan kanssa yhteinen Tupatuki -hanke sisältyy myös hallinnon tulosalueelle.

Oikaisemattomat vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKONINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT		547 450		547 450	45 269	-502 181	8,27 %
TOIMINTAMENOT		-182 189	-12 000	-194 189	-223 730	-29 542	115,21 %
TOIMINTAKATE		365 261	-12 000	353 261	-178 461	-531 723	-50,52 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT		15,21 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE		-150,52 %

Talousarvion toteutuminen: Toimintatuottojen toteutumiseen vaikutti tilinpäätöksessä aiemmin toimialan kohdalla kerrottu omaisuuden myyntivoittojen jääminen talousarviosta. Pornaisten portin alueella sijainneen teollisuustontin myyntivoitto n. 100.000 euroa on tilinpäätöksessä kirjattu taloustilastointia varten maankäytön tulosalueelle, minkä vuoksi hallinnon osalta toimintatuottojen alittuminen on yhteensä 500.000 euroa.

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT	
Valtuustokauden tavoite: Ikäihmisille on tarjolla erilaisia asumis-ratkaisuja sekä hyvinvointia tukevia palveluita.	
Vuositavoite	Mittarit
Ikäihmisille jaetaan edelleen tietoa asumisen ennakkoinnista ja kotona asumisen turvallisuutta parantavista asioista.	Ikäihmisten palvelukortteli -hankkeessa tehty selvitystyö on valmistunut ja senioritalon rakentamisen suunnittelua voidaan jatkaa mahdollisuuksien mukaan edelleen. Ikäihmisten kotona asumisen tuki -hanke tukee ja neuvoo kunnan ikäihmisiä kotona asumisen haasteissa.
Tila:	Arviointi:
Valmis	Ikäihmisten palvelukortteli -hanke päättyi 30.6.2023 ja hanke toteutui hankesuunnitelman mukaisesti. Ikäihmisten kotona asumisen tuki -hanke päättyi 30.6.2023 ja hanke toteutui hankesuunnitelman mukaisesti. Hanketta päätettiin jatkaa yhteistyönä Askolan kunnan kanssa vuoden 2024 loppuun.

STRATEGINEN TAVOITE: KOHTI HIILINEUTRAALIA PORNAISTA	
Valtuustokauden tavoite: Laatimalla ympäristöohjelma varmistetaan edellytykset hiilineutraalisuustavoitteen toteutumiselle.	
Vuositavoite	Mittarit
Metsänhoitosuunnitelman päivittäminen sekä laaditaan uusituvan energian kuntakatselmus.	Metsähoitosuunnitelman päivitys ja uusituvan energian kuntakatselmus on tehty
Tila:	Arviointi:
Valmis	Metsänhoitosuunnitelma hyväksyttiin kunnanhallituksessa 19.2.2024 ja uusituvan energian kuntakatselmus on valmistunut. Tavoitteen voidaan katsoa siten toteutuneen.
STRATEGINEN TAVOITE: TASAPAINOINEN TALOUS	
Valtuustokauden tavoite: Tasapainoisen talouden turvaamisessa ensisijainen keino on kunnan elinvoiman ja tulopohjan vahvistaminen houkuttelemalla uusia yrityksiä ja asukkaita. Kunnan veto- ja pitovoimaa vahvistetaan tarjoamalla laadukkaat lähipalvelut perheille.	
Vuositavoite	Mittarit
Toteutetaan asukaskysely ja yrityskysely	Pito- ja vetovoimatutkimus
Tila:	Arviointi:
Valmis	Asukastutkimus toteutettiin 2022 Innolinkin toimesta. Yritysten kanssa käydään jatkuvaa vuoropuhelua. Yritysbarometrin tulokset julkaistaan 2024 sekä Keuken yritystyytyväisyystutkimus tulokset julkaistaan 2023 vuoden aikana.
Vuositavoite	Mittarit
Laaditaan viestintäsuunnitelma	Viestintäsuunnitelma valmis
Tila:	Arviointi:
Ei toteudu	Viestintäsuunnitelman laadintatyö on aloitettu, mutta työmäärän takia jäänyt toteutumatta.

ELINKEINOASIAT

Elinkeinoelämän kehittämiseen kuuluu yritystoiminnan kehittäminen, kuntamarkkinointi ja joukkoliikenne.

Oikaisemattomat vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKONINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	6 246	3 000		3 000	15 482	12 482	516,06 %
TOIMINTAMENOT	-259 811	-403 542	-2 000	-405 542	-355 450	50 092	87,65 %
TOIMINTAKATE	-253 566	-400 542	-2 000	-402 542	-339 968	62 574	84,46 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	36,81 %	-12,35 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-34,07 %	15,54 %

Talousarvion toteutuminen: Kunnan sisäinen palveluliikenne aloitti liikennöinnin 1.8.2023. Talousarvioon 2023 oli varattu määräraha koko vuodelle, mutta reittien suunnittelu ja kilpailuttaminen vei alkuvuoden 2023. Talousarvio alittui tästä syystä. Kunnan sisäiselle palveluliikenteelle saatiin ELY-keskukselta avustusta 40 % toteutuneista kustannuksista.

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: VIIHTYISÄ JA YHTEISÖLLINEN PORNAINEN	
Valtuustokauden tavoite: Pornaisissa kehitetään liikenneyhteyksiä ja liikkuminen kunnan sisällä on sujuvaa.	
Vuositavoite	Mittarit
Hyödynnetään 2022 tehtyä kestävän liikkumisen selvitystä liikenneyhteyksien kehittämisessä	Asiakasmäärät kasvavat vuodesta 2022
Tila:	Arviointi:
Valmis	Kestävän liikkumisen selvitystä on hyödynnetty palveluliikenteen suunnittelussa. Sisäinen palvelulinja toteutettiin.
STRATEGINEN TAVOITE: YRITYSMYÖNTEINEN PORNAINEN	
Valtuustokauden tavoite: Yritysten sijoittumista kuntaan tukee tiivis yritysysteistyö, yrityspalvelut sekä aktiivinen yhteydenpito.	
Vuositavoite	Mittarit
Aktiivista yhteydenpitoa yrittäjiin lisätään	Yritystilaisuuksien järjestäminen: Toteuma 3.0
Tila:	Arviointi:
Valmis	Aktiivista yhteydenpitoa on lisätty. Yrittäjätilaisuuksia on järjestetty mm. yhteiset aamukahvit, yrittäjäyhdistyksen hallituksen tapaamiset sekä joulukuullallinen.

Valtuustokauden tavoite: Yritysten toimintaedellytyksiä kehitetään parantamalla tietoliikenneyhteyksiä ja saavutettavuutta sekä luomalla innovatiivisia energiaratkaisuja.

Vuositavoite	Mittarit
Aloitetaan keskustelu Keuken kanssa toiminnan kehittämisestä.	Keuke valmistelee toimenpiteitä strategisen tavoitteen saavuttamiseksi

Tila:	Arviointi:
Valmis	Keskustelut on aloitettu.

Valtuustokauden tavoite: Luodaan edellytyksiä uuden liiketoiminnan kehittämiselle.

Vuositavoite	Mittarit
Aloitetaan keskustelu Keuken kanssa toiminnan kehittämisestä	Keuke valmistelee toimenpiteitä strategisen tavoitteen saavuttamiseksi

Tila:	Arviointi:
Valmis	Keskustelut on aloitettu.

KAAVOITUS JA MAANKÄYTTÖ

Kaavoitukseen kuuluu maankäytön suunnittelu valtuuston hyväksymän kaavoitusohjelman mukaisesti.

Tehtäviin kuuluvat myös suunnittelutarve- ja poikkeamislupalausuntojen valmistelu sekä paikkatietoaineistojen hyödyntäminen suunnittelussa ja markkinoinnissa.

Oikaisemattomat vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTAMENOT	-15 661	-103 380	14 000	-89 380	-123 481	-34 101	138,15 %
TOIMINTAKATE	-15 661	-103 380	14 000	-89 380	-123 481	-34 101	138,15 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	688,47 %	38,15 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-688,47 %	-38,15 %

Talousarvion toteutuminen: Talousarvioon varatut menot ylittyivät.

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: VIIHTYISÄ JA YHTEISÖLLINEN PORNAINEN	
Valtuustokauden tavoite: Maankäytön ja asumisen suunnittelussa sekä rakentamisessa huomioidaan ympäristö-näkökulmat, kuten kestävän kehityksen periaatteet ja lähiluonnon säilyttäminen.	
Vuositavoite	Mittarit
Valmisteltaviin asemakaavoihin laaditaan ympäristöselvitykset	Ympäristöselvitykset laadittu
Tila:	Arviointi:
Työnalla	Asemakaavojen yhteydessä laaditaan luontoselvitys (kasvi- ja eläinselvitykset).
Vuositavoite	Mittarit
Metsänhoitosuunnitelmassa huomioidaan lähiluonto	Metsänhoitosuunnitelma on päivitetty
Tila:	Arviointi:
Valmis	Metsänhoitosuunnitelma hyväksyttiin kunnanhallituksessa 19.2.2024. Metsänhoitoa toteutetaan kunnan strategian mukaisesti ja luontoarvoja kunnioittaen. Tavoite toteutui.
Vuositavoite	Mittarit
Kestävän kehityksen periaatteet	Laaditaan maankäytön kehityskuva
Tila:	Arviointi:
Ei toteudu	Ei ole toteutettu, siirtyy todennäköisesti vuodelle eteenpäin.
Vuositavoite	Mittarit
Karttapalvelun kehittäminen	Karttapalvelun kehittämissuunnitelma
Tila:	Arviointi:
Valmis	Talousarviotavoite toteutui.

STRATEGINEN TAVOITE: YRITYSMYÖNTEINEN PORNAINEN	
Valtuustokauden tavoite: Aktiivinen maanhankinta sekä sujuvat kaavoitus- ja lupaprosessit turvaavat monipuolisen tonttitarjonnan ja kohtuu-hintaiset toimitilat.	
Vuositavoite	Mittarit
Yrityssijoittumisprosessin palvelumuotoilu (yritysten tontinluovutusperiaatteiden päivittäminen).	Tontinluovutusperiaatteet hyväksytty valtuustossa
Tila:	Arviointi:
Työnalla	Tontinluovutusperiaatteet on valmistelussa.

RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU

Rakennusvalvontaan ja ympäristönsuojeluun kuuluu rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävien hoito.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu toteutetaan yhteistyönä Askolan, Pornaisten, Pukkilan ja Myrskylän kuntien kanssa. Askolan kunta on ns. isäntäkunta ja muut kunnat ostavat palvelut isäntäkunnalta. Kustannukset jaetaan toteutuneiden lupamäärien ja muiden mitattavien suoritteiden perusteella, joista on sovittu yhteistyösopimuksessa.

Oikaisemattomat vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKONINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTAMENOT	-88 226	-115 750		-115 750	-118 247	-2 497	102,16 %
TOIMINTAKATE	-88 226	-115 750		-115 750	-118 247	-2 497	102,16 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	34,03 %	2,16 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-34,03 %	-2,16 %

Talousarvion toteutuminen: Talousarvio toteutui.

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: KOHTI HIILINEUTRAALIA PORNAISTA	
Valtuustokauden tavoite: Laatimalla ympäristöohjelma varmistetaan edellytykset hiilineutraalisuustavoitteen toteutumiselle.	
Vuositavoite	Mittarit
Uusiutuvan energian kuntakatselmus tehdään	Katselmus on tehty
Tila:	Arviointi:
Valmis	Uusiutuvan energian kuntakatselmus on valmis.
Valtuustokauden tavoite: Laaditaan ilmastosuunnitelma konkreettisten toimenpiteiden määrittämiseksi.	
Vuositavoite	Mittarit
Laaditaan ilmastosuunnitelma	Ilmastosuunnitelman valmistelu on aloitettu
Tila:	Arviointi:
Ei toteudu	Ilmastosuunnitelmaan haettiin avustusta, eikä saatu myönteistä rahoituspäätöstä. Uutta ilmastosuunnitelmaa ei tehdä vaan tuodaan KUUMA-seudun laatima ilmasto-ohjelma hyväksyttäväksi.

Suoritteet:

	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Rakennus- ja toimenpideluvat	77	68	80	59
Ympäristöluvut	9	9	5	9
Maa-ainesluvut	3	4	5	3

MAA- JA METSÄTILAT

Oikaisemattomat vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	69 346	40 000		40 000	159 330	119 330	398,33 %
TOIMINTAMENOT	-3 445	-14 950		-14 950	-18 368	-3 418	122,87 %
TOIMINTAKATE	65 901	25 050		25 050	140 962	115 912	562,72 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	433,19 %	22,87 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	113,90 %	462,72 %

Talousarvion toteutuminen: Toimintatuottoihin on tilinpäätöksessä kirjattu Pornaisten Portin teollisuusalueelta myydyn tontin myyntivoitto n. 100.000 euroa.

TEKNINEN TOIMIALA

Toimielin: Kunnanhallitus

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toimiala koostuu seuraavista tulosalueista: tekninen hallinto, kiinteistötoimi, liikenneväylät ja yleiset alueet ja vesihuoltolaitos

Oikaisemattomat vertailuluvut:

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKONEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT		5 077 361	120 000	5 197 361	5 341 376	144 015	102,77 %
MYYNITUOTOT		2 021 400		2 021 400	2 053 207	31 807	101,57 %
TUET JA AVUSTUKSET					4 733	4 733	
MUUT TOIMINTATUOTOT		3 055 961	120 000	3 175 961	3 283 436	107 475	103,38 %
TOIMINTAMENOT		-3 783 066	-25 000	-3 808 066	-3 966 336	-158 271	104,16 %
HENKILÖSTÖKULUT		-985 758	-30 000	-1 015 758	-1 026 751	-10 993	101,08 %
PALVELUJEN OSTOT		-1 274 235	5 000	-1 269 235	-1 358 505	-89 270	107,03 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT		-1 246 300		-1 246 300	-1 279 652	-33 352	102,68 %
AVUSTUKSET		-110 000		-110 000	-102 677	7 323	93,34 %
MUUT TOIMINTAKULUT		-166 773		-166 773	-198 752	-31 980	119,18 %
TOIMINTAKATE		1 294 295	95 000	1 389 295	1 375 040	-14 256	98,97 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT		4,16 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE		-1,03 %

Talousarvion toteutuminen: Valtuustoon nähden sitova toimintakate toteutui hieman talousarviota heikommin.

Oikaistut vertailuluvut:

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKONEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	5 021 302	5 077 361	120 000	5 197 361	5 341 376	144 015	102,77 %
MYYNITUOTOT	2 043 983	2 021 400		2 021 400	2 053 207	31 807	101,57 %
TUET JA AVUSTUKSET	4 157				4 733	4 733	
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 973 161	3 055 961	120 000	3 175 961	3 283 436	107 475	103,38 %
TOIMINTAMENOT	-3 906 150	-3 783 066	-25 000	-3 808 066	-3 966 336	-158 271	104,16 %
HENKILÖSTÖKULUT	-1 001 859	-985 758	-30 000	-1 015 758	-1 026 751	-10 993	101,08 %
PALVELUJEN OSTOT	-1 285 541	-1 274 235	5 000	-1 269 235	-1 358 505	-89 270	107,03 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 336 353	-1 246 300		-1 246 300	-1 279 652	-33 352	102,68 %
AVUSTUKSET	-115 886	-110 000		-110 000	-102 677	7 323	93,34 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-166 511	-166 773		-166 773	-198 752	-31 980	119,18 %
TOIMINTAKATE	1 115 152	1 294 295	95 000	1 389 295	1 375 040	-14 256	98,97 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	1,54 %	4,16 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	23,31 %	-1,03 %

TEKNINEN HALLINTO

Tekniseen hallintoon kuuluu kiinteän omaisuuden suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito sekä ruoka- ja siivouspalveluiden koordinointi. Alueellisen pelastustoimen kustannukset siirtyvät 1.1.2023 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulle. Pelastuslaitoksen kustannukset ovat olleet n. 400 t €, kustannusten siirtyminen on huomioitu alla olevan taulukon vertailuluvuissa.

Oikaistut vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	1 153	2 200		2 200	629	-1 571	28,59 %
TOIMINTAMENOT	-319 116	-248 481	-11 600	-260 081	-227 713	32 368	87,55 %
TOIMINTAKATE	-317 963	-246 281	-11 600	-257 881	-227 084	30 797	88,06 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	-28,64 %	-12,45 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	28,58 %	11,94 %

Oikaisemattomat vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	1 153	2 200		2 200	629	-1 571	28,59 %
TOIMINTAMENOT	-672 022	-248 481	-11 600	-260 081	-227 713	32 368	87,55 %
TOIMINTAKATE	-670 869	-246 281	-11 600	-257 881	-227 084	30 797	88,06 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	-66,12 %	-12,45 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	66,15 %	11,94 %

Talousarvion toteutuminen: Tulosalue alittui noin 12% talousarviosta.

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: TASAPAINOINEN TALOUS	
Valtuustokauden tavoite: Käyttötalouden menojen lisäyksiä ja investointeja tehdään harkiten.	
Vuositavoite	Mittarit
Investointeja tehdään tuottavasti eli kunnan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä vahvistaviin hankkeisiin.	Investoinnit perustuvat investointisuunnitelmaan
Tila:	Arviointi:
Valmis	Talousarvion 2023 investointisuunnitelmaa on noudatettu ja hankkeiden toteutusaste oli 80%. Osa hankkeista siirtyi vuodelle 2024.

Suoritteet:

	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Kokoukset	2	8	8	6
Toimintakulut €/asukas	50	134,19	51,3	45,77
Asukasluku	5 066	5 008	5 070	4 975

KIINTEISTÖTOIMI

Kiinteistötoimeen kuuluu rakennusten kunnossapito, ruoka- ja puhdistuspalvelut ja vuokratut huoneistot. Rakennusten kunnossapito ja ruoka- ja puhdistuspalvelut muodostavat omat tulosityksikkönsä.

Rakennusten kunnossapidon tehtäviin kuuluu rakennuttaa, ylläpitää ja vuokrata kunnan toimialoille niiden toiminnan edellyttämiä tiloja. Tilat ovat toimintaan sopivia, tarkoituksenmukaisia, turvallisia, monikäyttöisiä ja kustannuksiltaan kilpailukykyisiä.

Ruoka- ja puhdistuspalvelut vastaavat koulujen ruokahuollosta sekä pääosin kunnan omistamien tilojen siivouksesta.

Oikaisemattomat vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKONEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	3 883 071	3 917 178	120 000	4 037 178	4 177 344	140 166	103,47 %
TOIMINTAMENOT	-2 584 655	-2 447 427	66 600	-2 380 827	-2 582 792	-201 965	108,48 %
TOIMINTAKATE	1 298 416	1 469 751	186 600	1 656 351	1 594 552	-61 799	96,27 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	-0,07 %	8,48 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	22,81 %	-3,73 %

Talousarvion toteutuminen: Talousarvion toimintakate ylittyi. Tulot toteutuivat 140 166 € yli budjetoidun (tot% 103,47) ja toimialan menot ylittivät 201 965 euroa budjetin (tot% 108,48). Syyt talousarvion ylitykseen olivat energian saatavuudessa (pelletti jouduttiin korvaamaan osin öljyllä) sekä talvikunnossapidossa (talvikunnossapitoon meni enemmän kustannuksia kuin oli varauduttu). Samoin myös elintarvikkeiden hinnat nousivat vuonna 2023.

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT	
Valtuustokauden tavoite: Pornaisissa panostetaan lasten ja nuorten hyvinvointiin kehittämällä varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden laatua.	
Vuositavoite	Mittarit
Kouluissa huolehditaan kouluruokailulle asetettujen ravitsemus-, terveys- ja tapakasvatustavoitteiden toteutumisesta	Kouluruokadiplomi
Tila:	Arviointi:
Valmis	Kouluruokadiplomi suoritettu.
STRATEGINEN TAVOITE: KOHTI HIILINEUTRAALIA PORNASTA	
Valtuustokauden tavoite: Laatimalla ympäristöohjelma varmistetaan edellytykset hiilineutraalisuustavoitteen toteutumiselle.	
Vuositavoite	Mittarit
Ruokahävikin määrä saadaan tarkempaan seuraantaan.	Ruokahävikin määrä tilastoidaan
Tila:	Arviointi:
Valmis	Hävikkiruokaa tilastoidaan, samoin ruokien suolapitoisuutta.
STRATEGINEN TAVOITE: TASAPAINOINEN TALOUS	
Valtuustokauden tavoite: Käyttötalouden menojen lisäyksiä ja investointeja tehdään harkiten.	
Vuositavoite	Mittarit
Kiinteistöjen kunnossapidosta huolehditaan asianmukaisesti.	Ajantasaiset pitkäntähtäimen suunnitelmat
Tila:	Arviointi:
Ei toteudu	Yhtenäiskoulun rakennusten osalta on tehty kuntoarviot.
Valtuustokauden tavoite: Henkilöstön ja kuntalaisten hyvinvointiin sekä ympäristöinvestointeihin panostaminen on ennakoivaa toimintaa, joka säästää pidemmällä aikavälillä.	
Vuositavoite	Mittarit
Kunnan kiinteistöjen perusparannuksissa huomioidaan vihreän siirtymän periaatteet.	Ajantasaiset pitkäntähtäimen suunnitelmat
Tila:	Arviointi:
Alottamatta	Kiinteistöjen perusparannuksia ei tehty vuoden 2023 aikana.
Vuositavoite	Mittarit
Terveet kiinteistöt tukemassa henkilöstön ja kuntalaisten hyvinvointia	Ajantasaisen pitkäntähtäimen suunnitelman toteuttaminen
Tila:	Arviointi:
Ei toteudu	Yhtenäiskoulun yläkoulurakennuksen kuntotutkimus on valmistunut vuoden 2023 aikana.

LIIKENNEVÄYLÄT, YLEISET ALUEET

Liikenneväyliin ja yleisiin alueisiin kuuluu katuverkon rakentaminen ja ylläpito.

Oikaisemattomat vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKONINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	819	49 283		49 283	50 574	1 291	102,62 %
TOIMINTAMENOT	-388 270	-419 303		-419 303	-462 951	-43 648	110,41 %
TOIMINTAKATE	-387 452	-370 020		-370 020	-412 377	-42 358	111,45 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	19,23 %	10,41 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-6,43 %	-11,45 %

Talousarvion toteutuminen: Talousarvion toimintakate ylittyi. Tulot toteutuivat 1291 euroa yli budjetoidun (tot% 102,62) ja toimialan menot ylittivät 43 648 euroa budjetin (tot% 110,41). Syyt talousarvion ylitykseen olivat talvikunnossapidossa (talvikunnossapitoon meni enemmän kustannuksia kuin oli varauduttu).

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: Viihtyisä ja yhteisöllinen Pornainen	
Valtuustokauden tavoite: Viihtyisä ympäristö, liikunta- ja harrastuspaikat sekä kevyen liikenteen väylät edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja aktiivisuutta.	
Vuositavoite	Mittarit
Ajantasainen kevyen liikenteen väylähankkeiden edistämishjelma	Edistämishjelma on valmis. Edistämishjelmaa noudatetaan
Tila:	Arviointi:
Valmis	Kevyen liikenteen väylähankkeiden edistämishjelma valmis.

Suoritteet:

	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Kaavatiet km	16	16,3	16,5	16,8
Avustettavat yksityistiet km	134	134	134	134
Tievalaistuspisteitä kpl	1 099	1 114	1 130	1 121

VESIHUOLTOLAITOS

Mäntsälän, Pornaisten ja Pukkilan kunnat sopivat omistamiensa vesihuoltolaitosten käyttötoimintojen ja sopimuksessa mainittujen muiden tehtävien yhteisestä järjestämisestä sopijakuntien alueella kuntalain (365/1995) 77 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Sopimus astui voimaan vuoden 2008 alusta lukien. Käytännön tehtävät on hoitanut Mäntsälän kunnan organisaatiossa kunnallisena liikelaitoksena toiminut Mäntsälän Vesi. Mäntsälän Vesi Oy aloitti toimintansa 1.1.2015. Mäntsälän Veden emoyhtiöstä Kuntayhtiöt Oy:stä tuli 15.1.2016 Nivos Oy, joka toimii hallinnollisena organisaationa Mäntsälän kunnan omistajaohjauksessa. Nivos Oy tuottaa hallinnollisia palveluja myös Nivos Vesi Oy:lle.

Pornaisten kunnanhallitus teki 20.11.2023 päätöksen irtisanoa sopimus Pornaisten vesihuoltolaitoksen käyttö- ja kunnossapitotehtävien osalta Nivos Vesi ja Lämpö Oy:n kanssa niin, että sopimus päättyy vuoden 2024 loppuun mennessä.

Pornaisten kunnan vesilaitoksen omistus, taksat, investoinnit ja toimialueet yms. ovat edelleen omistajakunnan päätettäviä asioita.

Vesihuoltolaitos myös myy Etelä-Pornaisten Vesiosuuskunnalle, Vesiosuuskunta Mustijoelle ja Vesiosuuskunta Suonelle vettä ja vastaanottaa siirtolinjaan näiden kolmen vesiosuuskunnan jätevedet.

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKIOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	1 136 259	1 108 700		1 108 700	1 112 829	4 129	100,37 %
MYYNITUOTOT	1 133 554	1 106 700		1 106 700	1 110 831	4 131	100,37 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 705	2 000		2 000	1 999	-1	99,93 %
TOIMINTAMENOT	-614 109	-667 855	-80 000	-747 855	-692 880	54 975	92,65 %
PALVELUJEN OSTOT	-602 660	-667 855	-80 000	-747 855	-684 590	63 265	91,54 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-10 358				-1 958	-1 958	
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 090				-6 333	-6 333	
TOIMINTAKATE	522 150	440 845	-80 000	360 845	419 949	59 104	116,38 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	12,83 %	-7,35 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-19,57 %	16,38 %

Talousarvion toteutuminen: Vesilaitoksen tuottoja kertyi n. 1,1 miljoonaa euroa. Toimintamenoissa Nivoksen laskutuksen osuus on n. 418 035,63 euroa. Kirjanpidollisesti eriytetyn vesilaitoksen taseyksikön tilikauden 2023 tulos on ylijäämäinen eli n. 225 000 euroa.

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT	
Valtuustokauden tavoite: Kuntalaisten hyvinvoinnin perustana on saavutettavat hyvinvointi- ja lähipalvelut, joita kunnan toimialat tuottavat yhdessä järjestö- ja seuratoimijoiden sekä muiden yhteistyökumppanien kanssa.	
Vuositavoite	Mittarit
Toimiva vesihuoltoverkosto	Vesihuollon kehittämissuunnitelma valmis
Tila:	Arviointi:
Ei toteudu	Kehittämissuunnitelma ei valmistunut tilikaudella 2023.

Suoritteet:

	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Vesilaitos				
Liittyneet kiinteistöt, kpl	607	631	630	635
Johtoverkon pituus, m	25 600	25 600	25 900	25 800
Johtoverkon pituus svh, m	30 000	30 000	30 700	30 000
Pumpattu vesimäärä, m3 /a	199 923	188 651	198 000	192 109
Ostettu vesimäärä, m3 /a, TSV	49 147	57 192	58 000	52 943
Vesimäärä yht, m3	249 070	245 843	248 000	245 052
Vesimäärä, m3 /vrk	682	674	679	671
Laskutettu vesimäärä, m3 /a	235 668	223 027	230 000	215 982
Vuotovesimäärä, %	5,4	9,3	12	12
Viemärlaitos				
Liittyneet kiinteistöt, kpl	553	577	576	581
Johtoverkon pituus, m	21 800	21 800	22 300	22 000
Johtoverkon pituus svh, m	42 100	42 100	43 400	42 100
Hulevesiverkon pituus	5 000	5 000	5 500	5 000
Jätevedenpumppaamot, kpl	21	21	21	21
Jätevesimäärä, m3 /a	256 711	247 740	253 451	261 468
Laskutettu jätevesimäärä, m3 /a	231 382	221 673	190 000	214 740
Jätevesimäärä, m3 /vrk	703	679	694	725
Vuotovesimäärä, %	12	10,4	15	18

SIVISTYSTOIMIALA

Toimielin: Sivistyslautakunta

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Toimiala koostuu seuraavista tulosalueista: sivistystoimen hallinto, esi- ja perusopetus, varhaiskasvatus, kirjasto- ja kulttuuritoimi ja vapaa-aikatoimi

Oikaisemattomat vertailuluvut:

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKONEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	797 695	864 442		864 442	923 312	58 870	106,81 %
MYYNITUOTOT	291 607	298 387		298 387	390 868	92 481	130,99 %
MAKSUTUOTOT	323 153	252 600		252 600	290 425	37 825	114,97 %
TUET JA AVUSTUKSET	170 835	304 500		304 500	230 031	-74 469	75,54 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	12 100	8 955		8 955	11 988	3 033	133,87 %
TOIMINTAMENOT	-13 107 689	-13 114 553	-412 000	-13 526 553	-13 740 220	-213 667	101,58 %
HENKILÖSTÖKULUT	-7 459 128	-7 522 269	-142 000	-7 664 269	-7 881 666	-217 397	102,84 %
PALVELUJEN OSTOT	-2 561 460	-2 451 338	-150 000	-2 601 338	-2 786 839	-185 501	107,13 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-369 668	-359 041		-359 041	-376 091	-17 050	104,75 %
AVUSTUKSET	-648 869	-635 000		-635 000	-435 379	199 621	68,56 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 068 564	-2 146 905	-120 000	-2 266 905	-2 260 245	6 660	99,71 %
TOIMINTAKATE	-12 309 994	-12 250 111	-412 000	-12 662 111	-12 816 908	-154 797	101,22 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	4,83 %	1,58 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-4,12 %	-1,22 %

Talousarvion toteutuminen: Sivistystoimen talousarvion toteuma on tuottojen osalta selvästi yli talousarvion eli 106,81% ylityksen ollessa euromääräisenä 58870€. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tuottojen toteuma oli odotettua suurempi tulorajojen muutoksesta huolimatta. Tulojen ylitys tulee käytännössä kokonaan varhaiskasvatuksesta. Vapaa-aikapalveluissa tulot jäivät selvästi alle talousarvion. Tähän suurimpana vaikuttavana tekijänä oli hanketoiminnassa tapahtunut muutos työpajatoiminnan osalta.

Menojen osalta toimialan tilinpäätös on toteutunut yli talousarvion. Tilinpäätöksessä toteumaprocentti menojen osalta on 101,58% euromääräisen ylityksen ollessa 213 667€. Euromääräisesti suurimmat ylitykset muodostuivat varhaiskasvatuksessa n. 59 000€ sekä esi- ja perusopetuksessa n. 167 000€. Toiminnan volyymeissa (erityisesti varhaiskasvatuksen ja opetuksen lapsi-/oppilasmäärät) ei ole tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka olisivat mahdollistaneet talousarvion mukaisen kehityksen loppuvuoden aikana ilman rakenteellista uudistamista. Lisäksi laaja hanketoiminta nosti kustannuksia, vaikka merkittävä osa kustannuksista saadaankin valtionavustuksen kautta tuloina takaisin. Hanketoiminnan vaikutukset ovat nähtävillä toimintakatteessa. Henkilöstökulujen lisäksi tilinpäätöksessä vuokrissa ja ruoka- ja siivouspalvelukustannuksissa tapahtui ylitystä talousarvioon verrattuna.

Alla olevassa taulukossa on esitetty vertailutiedot oikaistuina hyvinvointialueelle siirtyneiden menojen osalta.

Oikaistut vertailuluvut:

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	795 904	864 442		864 442	923 312	58 870	106,81 %
MYYNITUOTOT	291 607	298 387		298 387	390 868	92 481	130,99 %
MAKSUTUOTOT	323 153	252 600		252 600	290 425	37 825	114,97 %
TUET JA AVUSTUKSET	170 835	304 500		304 500	230 031	-74 469	75,54 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	10 310	8 955		8 955	11 988	3 033	133,87 %
TOIMINTAMENOT	-12 938 305	-13 114 553	-412 000	-13 526 553	-13 740 220	-213 667	101,58 %
HENKILÖSTÖKULUT	-7 323 571	-7 522 269	-142 000	-7 664 269	-7 881 666	-217 397	102,84 %
PALVELUJEN OSTOT	-2 527 875	-2 451 338	-150 000	-2 601 338	-2 786 839	-185 501	107,13 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-369 426	-359 041		-359 041	-376 091	-17 050	104,75 %
AVUSTUKSET	-648 869	-635 000		-635 000	-435 379	199 621	68,56 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 068 564	-2 146 905	-120 000	-2 266 905	-2 260 245	6 660	99,71 %
TOIMINTAKATE	-12 142 401	-12 250 111	-412 000	-12 662 111	-12 816 908	-154 797	101,22 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	6,20 %	1,58 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-5,55 %	-1,22 %

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO

Sivistystoimen hallintoon kuuluu sivistyslautakunnan toiminta ja sivistystoimialan johtaminen.

Oikaisemattomat vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKONINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTAMENOT	-149 097	-139 006	-15 000	-154 006	-166 622	-12 616	108,19 %
TOIMINTAKATE	-149 097	-139 006	-15 000	-154 006	-166 622	-12 616	108,19 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	11,75 %	8,19 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-11,75 %	-8,19 %

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT	
Valtuustokauden tavoite: Kuntalaisten hyvinvoinnin perustana on saavutettavat hyvinvointi- ja lähipalvelut, joita kunnan toimialat tuottavat yhdessä järjestö- ja seuratoimijoiden sekä muiden yhteistyökumppanien kanssa.	
Vuositavoite	Mittarit
Pornaisten kunnan hyvinvointisuunnitelman seurantaraportoinnin rakentaminen	Seurantaraportin valmistuminen
Tila:	Arviointi:
Valmis	Hyvinvointisuunnitelman raportti käsiteltiin sivistyslautakunnassa ja kunnanhallituksessa sekä hyväksyttiin valtuustossa kesäkuussa.

Suoritteet:

	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Kokoukset	9	9	9	11
Toimintakulut €/asukas	25	29,77	30,38	33,32
Asukasluku	5 066	5 008	5 070	4 975

VARHAISKASVATUS

Varhaiskasvatukseen kuuluvat päiväkodit, perhepäivähoito, koulujen tiloissa järjestettävä esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus, avoin varhaiskasvatus, tuettu varhaiskasvatus sekä lasten yksityisen ja kotihoidon tuki.

Oikaisemattomat vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	328 766	288 300		288 300	386 020	97 720	133,90 %
TOIMINTAMENOT	-3 617 137	-3 545 104	-344 000	-3 889 104	-3 947 778	-58 675	101,51 %
TOIMINTAKATE	-3 288 371	-3 256 804	-344 000	-3 600 804	-3 561 758	39 045	98,92 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	9,14 %	1,51 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-8,31 %	1,08 %

Talousarvion toteutuminen: Varhaiskasvatuksessa toimintamenot toteutuivat kokonaisuudessaan kohtuullisen lähelle muutettua talousarviota. Henkilöstökuluissa ja palveluiden ostoissa oli ylitystä muutettuun talousarvioon verrattuna. Tosin on huomioitava, että palvelujen ostojen osalta on huomioitava elokuun 2023 alusta tapahtunut muutos yksityisen hoidon tuesta palvelusetelin käyttöön. Tämä muutos aiheutti ylitystä palvelujen ostoihin ja alitusta avustusten tiliryhmään.

Olenaiset tapahtumat tulosalueella

Pornaisten kunnassa on otettu käyttöön elokuussa -23 palveluseteli yksityiseen varhaiskasvatukseen. Palvelusetelin käyttöönotto lisää kunnan maksamaa suhteellista osuutta kustannuksista, koska kunta maksaa keskimäärin aiempaa suuremman osan varhaiskasvatuksen järjestämisestä yksityisesti. Muutoksen avulla kunnan ja yksityisen varhaiskasvatuksen perheiden maksamat asiakasmaksut on yhtenäistetty, joka tukee yksityisen varhaiskasvatuksen asiakashankintaa. Palvelusetelin kokonaiskustannukset jäivät jonkin verran oletetusta, eli kustannustaso ei ole noussut edellisestä vuodesta pienemmästä lopsimäärästä johtuen.

Alle 3- vuotiaiden lasten määrä jatkoi kasvua vuonna 2023 erityisesti esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen osalta. Muilta osin päiväkotien lopsimäärän kasvu jatkui kohtuullisena. Nykyinen lopsimäärä edellyttää, että Wanhan Puukoulun päiväkodin käyttöä tulee jatkaa toistaiseksi. Päiväkodin terveysturvallisuuden varmistamiseksi rakennuksen kunto on kannattavaa tutkia huolella mahdollisen pidemmän aikavälin käytön näkökulmasta. Pidemmän tähtäimen ratkaisut on huomioitava Yhtenäiskoulun tulevaisuuden ratkaisuja mietittäessä. Osana pitkän tähtäimen suunnittelua toteutettava Wanhan puukoulun kuntokartoitus siirtyi vuoden 2024 puolelle.

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT	
Valtuustokauden tavoite: Pornaisissa panostetaan lasten ja nuorten hyvinvointiin kehittämällä varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden laatua.	
Vuositavoite	Mittarit
Asiakastietojärjestelmän mahdollistamien palveluiden/lomakkeiden sähköistäminen	Sähköistettyjen palveluiden määrä, prosessien sujuvuus
Tila:	Arviointi:
Valmis	Varhaiskasvatuksen peruspalvelut toimivat kunnallisessa ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa sähköisesti. 1.8.2023 alkaen otettiin käyttöön palvelusetelin hakeminen sähköisen asiakasjärjestelmän kautta.
Vuositavoite	Mittarit
Toiminnan ja tilojen käytön suunnittelu siten, että mahdollinen 2- vuotinen esiopetus voidaan järjestää koulujen yhteydessä lukuvuodesta 2024-25 alkaen	Tarvittavien tilojen muutostöiden suunnittelu koulurakennuksiin, Toiminnan suunnittelun eteneminen
Tila:	Arviointi:
Aloittamatta	2- vuotisen esiopetuksen tuloksia arvioidaan tutkimusnäytön perusteella, eli muutoksen toteuttamisesta tai aikataulusta ei ole tietoa tilinpäätöstä tehtäessä. Palveluverkkoon liittyvät tarpeet varhaiskasvatuksen osalta on arvioitava osana Yhtenäiskouluun liittyvää investointia.
Valtuustokauden tavoite: Pornaisten kunta panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja on edelläkävijä työnantajana.	
Vuositavoite	Mittarit
Koulutusmahdollisuuksien kehittäminen toiveiden perusteella kuitenkin yhteisiä tavoitteita noudattaen.	Koulutussuunnitelman valmistuminen
Tila:	Arviointi:
Ei toteudu	Koulutussuunnittelu ei edennyt tavoitteen mukaisesti henkilöstömuutoksista johtuen. Toimintakaudella 2023-24 koko varhaiskasvatusta koskevaa koulutusta järjestetään osana yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman laatimista.
STRATEGINEN TAVOITE: TASAPAINOINEN TALOUS	
Valtuustokauden tavoite: Tasapainoisen talouden turvaamisessa ensisijainen keino on kunnan elinvoiman ja tulopohjan vahvistaminen houkuttelemalla uusia yrityksiä ja asukkaita. Kunnan veto- ja pitovoimaa vahvistetaan tarjoamalla laadukkaita lähipalvelut perheille.	
Vuositavoite	Mittarit
Yksityisen varhaiskasvatuksen laajuuden pitäminen edellisten vuosien tasolla mahdollistetaan ottamalla käyttöön palveluseteli.	Palvelusetelin käyttöönoton eteneminen
Tila:	Arviointi:
Valmis	Sivistyslautakunta on huhtikuun kokouksessaan hyväksynyt palvelusetelisääntökirjan. Palveluseteli otettiin käyttöön 1.8.2023 alkaen. Toistaiseksi asiakasmäärä ei ole kasvanut muutoksesta johtuen. Perheillä ei kuitenkaan ole enää taloudellista syytä siirtää lapsiaan kunnalliseen varhaiskasvatukseen.

Valtuustokauden tavoite: Käyttötalouden menojen lisäyksiä ja investointeja tehdään harkiten.	
Vuositavoite	Mittarit
Toiminnan kustannukset toteutuvat lapsimäärän muutosten suhteessa	Talouden seuranta suhteessa lapsimäärään
Tila:	Arviointi:
Ei toteudu	Henkilöstökulut ovat kasvaneet lapsimäärän kasvua nopeammin johtuen pääasiassa palkankorotusten toteutuneesta tasosta ja hanketoimintaan liittyvästä henkilöstömäärän kasvusta. Lapsimäärän kasvun oletetaan taittuvan tulevana vuosina, jolloin kustannusten kasvun odotetaan tasaantuvan tavoitteen mukaisesti.
STRATEGINEN TAVOITE: VIIHTYISÄ JA YHTEISÖLLINEN PORNAINEN	
Valtuustokauden tavoite: Asuin- ja elinympäristöjä kehitetään yhdessä kuntalaisten kanssa. Yhteisöllisyyttä vahvistetaan huolehtimalla kaikkien kuntalaisten osallistumismahdollisuuksista.	
Vuositavoite	Mittarit
Yhdistystalo Pytingin toiminta kasvattaa yhteisöllisyyttä ja kuntalaisten osallistumista	Talossa tapahtuvan toimintojen määrittely sekä niiden määrä ja laajuus
Tila:	Arviointi:
Valmis	Yhdistystalon toiminta jatkuu tilojen mahdollistamassa laajuudessa. Toiminta on erittäin suosittua.

Suoritteet:

	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus (koulujen yhteydessä)				
Lapsimäärä (31.12.)	46	48	37	66
Kunnallinen perhepäivähoito				
Lapsimäärä (31.12.)	18	9	20	9
Kunnallinen päiväkotihoito				
Lapsimäärä (31.12.)	135	144	130	158
Yksityinen perhepäivähoito				
Lapsimäärä (31.12.)	11	6	16	4
Yksityinen päiväkot-/ryhmäperhepäivähoito				
Lapsimäärä (31.12.)	37	37	32	33
Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus yhteensä				
Lapsimäärä (31.12.)	247	244	235	270

ESI- JA PERUSOPETUS

Esi- ja perusopetukseen kuuluvat kunnan kolme esi- ja perusopetusta toteuttavaa yksikköä (Pornaisten Yhtenäiskoulu, Mika Waltarin koulu ja Parkkojan koulu) sekä muissa kunnissa pornaislaisille oppilaille toteutettava esi- ja perusopetus.

Oikaistut vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKIOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	375 259	453 637		453 637	460 210	6 573	101,45 %
TOIMINTAMENOT	-8 266 356	-8 405 080	-53 000	-8 458 080	-8 625 309	-167 230	101,98 %
TOIMINTAKATE	-7 891 097	-7 951 443	-53 000	-8 004 443	-8 165 100	-160 657	102,01 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	4,34 %	1,98 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-3,47 %	-2,01 %

Taulukossa "oikaistut vertailuluvut" on poistettu hyvinvointialueelle siirtyneiden koulukuraattorin ja koulupsykologin kustannukset vertailutiedoista.

Oikaisemattomat vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKIOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	377 049	453 637		453 637	460 210	6 573	101,45 %
TOIMINTAMENOT	-8 435 740	-8 405 080	-53 000	-8 458 080	-8 625 309	-167 230	101,98 %
TOIMINTAKATE	-8 058 691	-7 951 443	-53 000	-8 004 443	-8 165 100	-160 657	102,01 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	2,25 %	1,98 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-1,32 %	-2,01 %

Talousarvion toteutuminen: Esi- ja perusopetus toteutui yli muutetun talousarvion toteumaprosentin ollessa menojen osalta 101,98. Euromääräinen ylitys oli 167230€. Toimintatulot toteutuivat lähes täysin muutetun talousarvion mukaisena. Tuntikehysten oppilasmäärän vähennyksen mukainen pienentäminen Yhtenäiskoulussa ei hidastanut riittävästi esi- ja perusopetuksen kulujen kehitystä muutetussa talousarviossa pysymiseksi.

Pornaisissa alueellisesti verrattuna pienet opetusryhmät ja joustavan tuen järjestämisen mahdollistava resursointi mahdollistavat inklusion toteuttamisen oppilaita palvelevasti lukuvuoden vuoden 2023 aikana. Voimakasta resursointia lasten ja nuorten palveluihin jatkettiin vuonna 2023. Esimerkiksi käyttöön otettiin uusia toimintatapoja opettajien ja opiskeluhoollon matalan kynnyksen tueksi kouluvalmentajan sekä kouluyhteisöpedagogin työnkuvien suunnittelulla. Kouluvalmentaja ja Kouluyhteisöpedagogi aloittivat työnsä 1.8.2023.

Vuoden 2023 aikana on keskusteltu erityisesti Yhtenäiskoulun tilojen käytön ratkaisusta pidemmällä aikavälillä. Keskustelusta siirryttiin toimenpiteisiin vuoden 2024 puolella kuntotutkimusten tulosten valmistuttua vuoden 2023 lopussa. Kunnan suurimpana kouluna Yhtenäiskoulun tulevaisuuden kehittämisen suunnalla on merkittävä vaikutus kunnan peruspalvelujen houkuttelevuuteen. Talousarviossa pysyminen tulevina vuosina edellyttää rakenteellisia muutoksia opetuksen järjestämiseen sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT

Valtuustokauden tavoite: Pornaisissa panostetaan lasten ja nuorten hyvinvointiin kehittämällä varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden laatua.

Vuositavoite	Mittarit
Oppilaiden hyvinvointia lisäävien toimintatapojen laajentaminen osana terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteita	Kouluvalmentajamallin vakiintuminen Liikkuvan koulun kouluikäisen toimintamallin kehittäminen

Tila:	Arviointi:
Valmis	Kouluvalmentajamallin pilotointia ja työnkuvan kehittämistä on jatkettu vuoden 2023 elokuusta alkaen. Liikkuvan koulun toimintamallin sijaan päädyttiin kehittämään kouluyhteisöpedagogin työnkuvaa. Molemmista työtehtävistä saadut kokemukset ovat olleet erittäin positiivisia.

Vuositavoite	Mittarit
Oppilaskohtaiset tietokoneet ovat käytössä kaikilla kunnan 3-9 luokan oppilailla lukuvuoden 2023-24 alusta	Oppilaskohtaisten koneiden määrä

Tila:	Arviointi:
Valmis	Tavoite toteutui.

Vuositavoite	Mittarit
Asiakastietojärjestelmän mahdollistamien palveluiden/lomakkeiden sähköistäminen	Sähköistettyjen palveluiden määrä, prosessien sujuvuus

Tila:	Arviointi:
Valmis	Esi- ja perusopetuksessa on työstetty paperilomakkeita sähköisesti käytettäväksi yhteistyössä järjestelmän toimittajan kanssa, kuten koulukuljetushakemus, erityisen tuen päätös ja siihen liittyvät kuulemiset. Lisäksi syksyllä 2023 on otettu käyttöön mobiilipalveluna toimivat sähköiset päiväkirjat täydentävässä varhaiskasvatuksessa ja koululaisten iltapäivätoiminnassa. Samoin lapsen esiopetuksen suunnitelma otetaan käyttöön sähköisenä versiona Wilmassa syksyn 2023 aikana. Viimeisimpänä erityisen tuen päätökset valmistellaan ja päätetään suoraan asiakastietojärjestelmässä. Prosessien sujuvuuden kehittämistä jatketaan lomakkeiden käytön kautta yhteistyössä järjestelmän toimittajan kanssa.

STRATEGINEN TAVOITE: TASAPAINOINEN TALOUS

Valtuustokauden tavoite: Tasapainoisen talouden turvaamisessa ensisijainen keino on kunnan elinvoiman ja tulopohjan vahvistaminen houkuttelemalla uusia yrityksiä ja asukkaita. Kunnan veto- ja pitovoimaa vahvistetaan tarjoamalla laadukkaita lähipalveluita perheille.

Vuositavoite	Mittarit
Yhtenäiskoulun alueen tarveselvitys valmistuu keväällä 2023 (huomioiden monitoimihalliratkaisun) ja hankesuunnittelu valmistuu keväällä 2024	Tarveselvityksen valmistuminen Hankesuunnittelun eteneminen

Tila:	Arviointi:
Valmis	Tarveselvitys valmistui huhtikuun -23 aikana suunnitelman mukaisesti. Sivistyslautakunnan käsittelyn jälkeen kunnanhallitus ei kuitenkaan ottanut tarveselvitystä käsittelyyn. Syksyllä -23 toteutettiin Yhtenäiskoulun kattava kuntotarkastus pitkän lähtäimen tilasuunnittelun tueksi.
Valtuustokauden tavoite: Käyttötalouden menojen lisäyksiä ja investointeja tehdään harkiten.	
Vuositaloite	Mittarit
Toiminnan kustannukset toteutuvat oppilasmäärän muutosten suhteessa	Talouden seuranta suhteessa oppilasmäärään
Tila:	Arviointi:
Ei toteudu	Toimenpiteistä huolimatta talousarvio toteutui yli muutetun talousarvion. Tavoitteen toteutuminen edellyttää esi- ja perusopetuksen osalta rakenteellisia ratkaisuja tulevaisuudessa.

Suoritteet:

	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Mika Waltarin koulu (Oppilasmäärän kehitys 20.9)				
0-6	124	124	116	122
Parkkojan koulu (Oppilasmäärän kehitys 20.9)				
0-6	115	119	113	120
Pornaisten Yhtenäiskoulu (Oppilasmäärän kehitys 20.9)				
0-6	262	228	234	222
7-9	245	245	228	225
Yht.	507	473	462	447
Pornaisten kunta (Oppilasmäärän kehitys 20.9)				
0-6	501	471	463	464
7-9	245	245	228	225
Yht.	746	716	691	689

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT

Kirjasto- ja kulttuuripalveluihin kuuluvat kulttuuripalvelut, kirjastopalvelut, kansalaisopisto ja musiikkioppilaitokset. Kaksi jälkimmäistä palvelua hankitaan ostopalveluina.

Oikaisemattomat vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	4 221	1 330		1 330	5 634	4 304	423,61 %
TOIMINTAMENOT	-432 804	-460 136		-460 136	-453 922	6 214	98,65 %
TOIMINTAKATE	-428 583	-458 806		-458 806	-448 288	10 518	97,71 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	4,88 %	-1,35 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-4,60 %	2,29 %

Talousarvion toteutuminen: Talousarviossa toimintakulujen poikkeamaa selittää sekä työsuhteasuntojen vuokratulojen kirjaaminen kirjaston tuloiksi sekä ennakolta arvioitua suurempi Pornainen tuotteiden myynti.

Tavoitteet:

Kirjastopalveluiden toimintaa ohjaa laki yleisistä kirjastosta ja siinä kiinnitämme erityisesti huomiota lakipykälään, joka tarkemmin määrittelee yleisen kirjaston tehtävät. Toinen tärkeä toimintaa ohjaavamme on kulttuurilaki ja sen lisäksi sekä kunnan strategiset tavoitteet, että hyvinvointiohjelma. Kirjasto- ja kulttuuritoimen toiminnan perusajatus on tarjota laadukkaita palveluita kuntalaisille heidän toiveitaan kuunnellen.

Kansalaisopistotoiminta ostetaan Mäntsälän kansalaisopistolta. Toimintaa voitiin toteuttaa pitkästä aikaa ilman koronan tuomia rajoituksia. Kansalaisopisto osallistui syksyllä Pornaisten messuille. Kuvataiteen perusteet -kurssi ei toteutunut taiteen perusopetuksena. Opetustuntien määrä väheni jonkun verran, samoin toteutuneiden kurssien määrä. Toteutuneista ja suosituista kursseista voidaan mainita esimerkiksi kurssit: "Jalanjalkia historiassa - pornaislaisia henkilökuvia" sekä luennot "Tutustu Pornaisten naisten kansallispukuun" ja luento sukututkimuksesta. Tässä näkyy (kuten muussakin kunnan järjestämässä kulttuuritoiminnassa) kuntalaisten kotiseuturakkaus sekä tarve tutkia omia sukujuuria.

Musiikkiopisto keskittyy taiteen perusopetuksen ja harrastustoiminnan järjestämiseen. Musiikkiopiston palvelut ostetaan Porvoonseudun musiikkiopistolta, jolla on toimipisteitä useassa eri kunnassa.

Musiikkiopisto haluaa olla mukana koulujen harrastemallin kehittämisessä.

Yhteisen arvio mukaan päivähoitopäivän aikana annettava varhaisiän musiikinopetus on saavuttanut 154 alle kouluikäistä lasta. Valmennusoppilaiden määrä jäi hieman tavoitetasosta. Oppilaspaikkakiintiö on täynnä. Taiteen perusopetukseen käytetty vuosituntien määrä kasvoi merkittävästi (+66 %/770 tuntia). Soitonopetusta ja musiikin hahmotusaineita (osittain) on tarjottu lähipalveluina. Oppilasillat ovat toteutuneet suunnitellusti. Oppilaskohtainen nettomenoarvio alitettiin lisääntyneen valtionosuuden turvin (palautusta/menojäämää vuodelta 2023).

Kulttuuripalvelut:

Kulttuuritoimen tarkoituksen on tarjota kulttuuria kaikenikäisille kuntalaisille kirjastossa, verkon välityksellä ja jalkautuen kuntalaisten pariin. Kulttuuritoimen suosituimpia tapahtumia kertomusvuonna olivat luennot, konsertit ja elokuvaesitykset. Elokuvia tarjottiin lukumäärällisesti eniten ja paikan päällä osallistujia oli suurin määrä Kansallispukujen tuuletuksessa. Kulttuuritoimi tarjosi omia tapahtumia, itsenäisesti järjestäen

keskimäärin kaksi kertaa viikossa. Lisäksi tapahtumia järjestettiin yhteistyössä kunnan muiden toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa, sekä osallistuttiin Seniorimessuille Askola-Areenalla. Kulttuuritoimi järjesti lisäksi kolme konserttia, jotka toteutuivat Mika Waltarin ja Parkkojan kouluilla sekä Pornaisten kirkossa. Kulttuuripalveluissa yhteisöllisyys, yhteistyö ja yhdessä tekeminen ovat kulmakiviä, joihin toiminta nojaa.

Kirjaston alakerrassa oleva Pellavasali on maksutta käytössä näyttelytoimintaan paikallisille kulttuurintekijöille. Pellavasalin varauskirja on jo täynnä vuoteen 2025 asti. Kertomusvuoden näyttelyistä erityisen noston ansaitsee Hilka Kanervikon muistonäyttely. Kanervikko oli monipuolinen taiteilija ja kulttuurivaikuttaja usean vuosikymmenen ajan Pornaisissa. Kunta osti ja sai huomattavan taidelahjoituksen Kanervikon perikunnalta.

Verkon kautta tarjottavista kulttuuripalveluista on mahdollista Medici.tv Edu:n kautta katsella tuhansia huippulaatuisia videoita oopperasta, baletista ja klassisista konserteista. Myös dokumentteja ja opetusmateriaalia on tarjolla. Naxos-musiikkipalvelun kautta voi kuunnella maailman musiikkia, kansanmusiikkia sekä jazzia, viimeksi mainittu on ko. palvelun suosituin osio kuntalaisten keskuudessa. Kirjaston verkkoluennoista maininnan ansaitsee lähes 2000 katsojaa saanut Ossi Kampin Säte Kommuuna -luento.

Kirjastotoimi:

Kirjasto on avoin julkinen tila, kohtaamispaikka ja kulttuurikeskus.

Toimintavuotta edeltävää vuotta järjestetyt sivistystoimen yhteispalaverit ovat talousarviokertomusvuonna osoittautuneet hyödylliseksi: yhteistyö on ollut entistä tiiviimpää varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja koulutoimen kanssa. Koululaisille on pidetty muun muassa lautapelihetkiä, tiedonhaun oppitunteja, ja kirjavinkkausta. Toiminnan onnistumisen yhtenä mittarina voidaan pitää lasten- ja nuortenkirjallisuuden lainauksen nousua verrattuna edellisiin vuosiin. Erityisen ilahduttavaa on huomata tietokirjallisuuden lainaamisen lisääntyminen. Alle kouluikäisille on tarjottu esimerkiksi teemapäiväaiheista toimintaa (dinosauruspäivä), loruhetkiä ja satutuokioita.

Aikuisväestölle on muun muassa luentoja, konsertteja ja kirjavinkkejä. Senioritoiminnasta tärkein on yhteistyö Tupatuki-hankkeena kanssa. Hankkeen avulla saamme molemmat arvokasta tietoa kummankin osapuolen tarjoamista palveluista ja siitä, mitä seniorit toivovat saavansa kirjasto- ja kulttuuritoimelta. Lisäksi toinen tärkeä yhteistyöhanke on Voimaa vanhuuteen -hanke, jossa on mukana useita yhteistyökumppaneita.

Kirjastoon saatiin uusi lainaus- ja palautusautomaatti, joka sai kuntalaisäänestyksessä nimen Lilli. Automaatti on sujuvoittanut itsepalveluajan toimintaa.

Toimintakertomusvuonna Pornaisten kirjastotoimi katsoi jo tulevaisuuteen: sivistyslautakunta päätti, että Pornaisten kunta lähtee mukaan koko Suomen yhteinen e-kirjasto -hankkeeseen. Hanke on suurin uudistus kirjastomaailmassa sen jälkeen kuin kirjastoihin tulivat avohyllyt. Koko Suomen yhteinen e-kirjasto avautuu kuntalaisten käyttöön keväällä 2024. Kuntalaisille tämä tulee näkymään entistä laajempina ja laadukkaampina e-palveluina.

Tavoitteet:**STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT**

Valtuustokauden tavoite: Kuntalaisten hyvinvoinnin perustana on saavutettavat hyvinvointi- ja lähipalvelut, joita kunnan toimialat tuottavat yhdessä järjestö- ja seuratoimijoiden sekä muiden yhteistyökumppanien kanssa.

Vuositavoite		Mittarit
Musiikkiopisto lisää ja kehittää opetuspalveluja johdonmukaisesti Pornaisissa. Palvelujen saavutettavuus lähellä kuntalaista. Kysyntä ohjaa lähipalveluiden järjestämistä ja palveluiden laajuutta		Musiikkioppilaitoksen kokonaisoppilasmäärän kasvattaminen Pornaisissa
Tila:	Arviointi:	
Valmis	Oppilaspaikkakiintiö on täynnä. Päivähoitopäivän aikana annettava musiikinopetus koskettaa 154 alle kouluikäistä lasta. Valmentavien oppilaiden määrä ei ole vielä tavoitetasossa 14 hlöä (tavoitetaso 20-30 valmennettavaa).	
Vuositavoite		Mittarit
Kansalaisopisto tarjoaa monipuolisen kurssi- ja luentoalikoiman.		Kansalaisopiston kurssien määrä ja osallistujien määrä.
Tila:	Arviointi:	
Valmis	Kansalaisopisto toteutti kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille. Luentoja ja kursseja oli eri aihealueilta. Kursseja oli hieman vähemmän kuin edeltävänä vuonna (45 -> 37), mutta opiskelijamäärä kasvoi (328 -> 440).	
Valtuustokauden tavoite: Laadukkaat kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut ovat keskeinen osa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä.		
Vuositavoite		Mittarit
Digitaalisten palveluiden ja neuvonnan tarjoaminen. Jokaisella kuntalaisella pitää olla oikeus päästä tietoon käsiksi, on se sitten analogisessa tai digitaalisessa muodossa.		Vuositasolla annettu digitaalisten palveluiden ja neuvonnan määrä on vähintään 30 kpl. Mittarina on Aville tehtävä vuositilasto
Tila:	Arviointi:	
Valmis	Toteutunut. Digineuvontaa annettu 60 kertaa kuntalaisille.	
Vuositavoite		Mittarit
Musiikkiopisto haluaa olla kehittämässä kuntalaisille laadukkaita hyvinvointia edistäviä palveluja, esimerkiksi tarjoamalla tapahtumia, esityksiä ja konsertteja, joko järjestämällä niitä yksin tai yhdessä kunnan kanssa, riippuen käytössä olevista resursseista.		Musiikkiopiston esitysten sisällöistä ja teemoista päätetään yhdessä mm. kirjasto- ja kulttuuripalveluiden kanssa sekä päivähoidon että koulujen kanssa
Tila:	Arviointi:	
Valmis	Yhteinen tapaaminen musiikkiopiston ja yhteistyökumppaneiden kanssa on pidetty. Tavoite on toteuttanut. Opetuspalveluita on yhdessä mietitty ja kehitetty erityisesti päivähoidon kanssa. Pornaisissa on oma yhdyshenkilö musiikkiopistosta, johtava opettaja.	

Vuositavoite		Mittarit
Kansalaisopisto tarjoaa mahdollisuuden opiskeluun ja harrastamiseen.		Toteutuneiden kurssien määrän seuranta Pornaisissa
Tila:	Arviointi:	
Valmis	Kurssien määrä väheni hieman edeltävästä vuodesta. Kuitenkin tavoite toteutui siten, että erilaisia kursseja oli tarjolla eri-ikäisille.	
Vuositavoite		Mittarit
Kulttuuritoimi tarjoaa uutena palvelumuotona kulttuuristipendin, joka kannustaa kulttuuriin tuottamiseen.		Vuositasolla myönnetään vähintään yksi kulttuuristipendi kulttuuriin tuottamiseen/tekemiseen.
Tila:	Arviointi:	
Ei toteudu	Ei toteutunut. Kunnanhallitus tekee päätöksen kulttuuristipendistä.	
Valtuustokauden tavoite: Pornaisten kunta panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja on edelläkävijä työnantajana.		
Vuositavoite		Mittarit
Kirjaston henkilökunnan yhteinen tyhy-päivä kerran vuodessa ja yhteinen henkilöstökokous kerran kuussa. Avoin keskustelukulttuuri työpaikalla.		Henkilöstön yhteisten tapahtumien määrä vuositasolla on vähintään 12 kpl.
Tila:	Arviointi:	
Valmis	Tyhy-päivä pidettiin, henkilöstöpalavereista todettiin, että riittää kerran kuussa pidettävä yhteinen, isompi palaveri. Yhteiset aamukahvihetket ja avoin keskustelukulttuuri työpaikalla ylläpitävät hyvää työilmapiiriä.	
STRATEGINEN TAVOITE: KOHTI HIILINEUTRAALIA PORNAISTA		
Valtuustokauden tavoite: Kannustetaan yrityksiä ja muita kunnan sidosryhmiä huomioimaan ympäristö- ja ilmastokysymykset toiminnassaan.		
Vuositavoite		Mittarit
Kirjasto tuottaa kuntalaisille hiilikädenjälkeä, joka taas auttaa kuntalaista alentamaan omaa hiilijalanjälkeä. Tätä toteutetaan Helle-kimpan kanssa yhteistyössä järjestettävällä aineistokuljetuksella. Asiakkaan haluama aineisto tulee hänen lähikirjastoonsa, eikä hänen tarvitse lähteä hakea tarvitsemaansa kirjallisuutta esimerkiksi toisesta kunnasta.		Seutulainakuljetukset Pornaisten ja muiden Helle-kirjastojen välillä vuositasolla kaksi kertaa viikossa, pois lukien erikoisviikot.
Tila:	Arviointi:	
Valmis	Kuljetukset ovat kaksi kertaa viikossa, pois lukien erikoisviikot. Tavoite on toteutunut.	

STRATEGINEN TAVOITE: TASAPAINOINEN TALOUS	
Valtuustokauden tavoite: Käyttötalouden menojen lisäyksiä ja investointeja tehdään harkiten.	
Vuositavoite	Mittarit
Musiikkiopiston oppilaskohtaisen nettomenon pitäminen kohtuullisena kunnissa tapahtuvista rakennemuutoksista huolimatta. Päivähoitopäivän aikana annettavan taidekasvatuksen kustannusten minimoiminen ja uuden muskariryhmämaksun perustaminen.	Perusopetuksen oppilaskohtaisen nettomenon kohtuullisena pitäminen Uuden kuntakohtaisen ryhmämaksun luominen maksuttoman muskaritoiminnan järjestämiseen.
Tila:	Arviointi:
Valmis	Vuodelta 2023 palautusta/tulojäämä. Oppilaskohtainen nettomeno saatu pidettyä kohtuullisena mm. kasvaneen valtionosuuden turvin (kasvua vuodelle 2023 n. 110.000 euroa). Päivähoitopäivän aikana annettavaan varhaisiän musiikinopetukseen luotiin kunnille ryhmäkohtainen maksu ajalle 1.8.2023-31.12.2023. Maksutaso aleni arvioidusta lisääntyneen valtionosuuden ja kuntien ryhmämäärien johdosta. Maksuperusteet otettiin käyttöön vasta 1.8.2023 alkaen, kesken toimintavuotta.
STRATEGINEN TAVOITE: VIIHTYISÄ JA YHTEISÖLLINEN PORNAINEN	
Valtuustokauden tavoite: Pornaisten valttikortteja ovat maaseutu-mainen ympäristö, kulttuurimaisemat, lähiluonto vesistöineen sekä harrastus-mahdollisuudet kunnan eri alueilla.	
Vuositavoite	Mittarit
Kannustamme yhteisölliseen yksilölliseen kulttuuriharrastamiseen tarjoamalla kulttuuritapahtumia verkon välityksellä, jolloin osallistuminen ei ole paikkasidonnaista. Laajennamme jo olemassa olevien kotiseutukasvatuskurssien sisältöjä. Näin tietoisuus oman kunnan tarjoamista mahdollisuuksista kasvaa.	Verkon välityksellä tarjottavia tapahtumia vuositasolla vähintään kuusi kappaletta. Verkkoon jäävien tapahtuminen tekstittäminen. Tarjoamme yhden, uuden ja nykyistä laajemman kulttuuripainotteisen kurssin.
Tila:	Arviointi:
Valmis	Toteutunut osittain. Tapahtumia verkon kautta kulttuuritoimen osalta neljä kappaletta. Tekstitetty useita. Kulttuuripainotteinenkurssi on toteutettu. Taiteen perusopetuksen osalta on tarjottu ja toteutettu myös etäopetusta soitonopetuksessa ja ryhmäopetuksessa (videot ja etäohjaus) musiikkiopiston toimesta.
Vuositavoite	Mittarit
Musiikkiopiston tavoitteena lisätä lähipalveluita kuntalaisille. Vakiinnutetaan ja vahvistetaan eri alueiden opetuspisteitä.	Musiikkiopiston oppilasmäärät ja koulujen harrastemalliin (musiikki) osallistuvien määrä.
Tila:	Arviointi:
Valmis	Alle kouluikäisten määrä on ollut suuri 154 lasta. Harrastemalliin osallistuvien määrä vähäinen. Valmennusoppilaiden määrä (nyk. 14 oppilasta) saisi olla korkeampi. Tavoitetaso ei ihan toteutunut (20-30 oppilasta).

Suoritteet:

	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Kansalaisopisto				
Tunteja Pornaisissa	809	826	740	686,22
Opiskelijoita Pornaisissa	251	328	290	440
Kursseja Pornaisissa	39	45	44	37
Kirjasto				
Näyttelyitä Pellavasalissa	6	10	12	14
Kirjaston aukiolotunnit/kk/ka	175	186	190	187
Kirjaston kokonaislainaus	46 500	47 790	47 800	53 544
Musiikkiopisto				
Varsinaiset oppilaat	36	36	35	36
Muut oppilaat	65	65	75	183
Viikkotunnit	33	33	35	57
Vuositunnit	1 135	1 135	1 225	1 995
Opetusviikkoja	35	35	35	35

VAPAA-AIKAPALVELUT

Vapaa-aikapalveluihin kuuluvat vapaa-aikapalveluiden hallinto ja Isojärven leirimaja sekä liikunta- ja nuorisopalvelut. Toimintaa ohjaavat lait ja asetukset sekä kunnan strategiset tavoitteet ja hyvinvointiohjelma.

Oikaisemattomat vertailuluvut

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKIOINEN	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	87 659	121 175		121 175	71 448	-49 727	58,96 %
TOIMINTAMENOT	-472 912	-565 227		-565 227	-546 588	18 639	96,70 %
TOIMINTAKATE	-385 253	-444 052		-444 052	-475 140	-31 088	107,00 %

TOIMINTAMENOT MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAMENOT	15,58 %	-3,30 %

TOIMINTAKATE MUUTOS%	TP 2023/TP 2022	TP 2023/MTA 2023
TOIMINTAKATE	-23,33 %	-7,00 %

Talousarvion toteutuminen: Vapaa-aikapalveluiden vuoden 2023 talousarvio toteutui pääsääntöisesti talousarvion mukaisesti. Vapaa-aikapalveluille myönnettiin hankeavustuksia etsivään nuorisotyöhön 30 000 e, Pornaisten harrastamisen malliin 20 000 e ja Liikettä niveliin-liikuntahankkeeseen 9000 e, Työpajatoimintaan 35 000 e.

Työpajatoiminnan keskeytyminen vuoden 2023 aikana aiheutti suurimmat poikkeamat talousarvioon. Hanketukea tullaan palauttamaan ja toiminta on organisoitu kunnan resursseihin sekä tarpeisiin nähden uudella tavalla.

Vapaa-aikapalvelujen myyntituotot kertyivät liikuntasalien vuokrasta, kuntosalimaksuista, ryhmäliikuntamaksuista, isojärven leirimajan vuokrasta, leireistä ja kalustevuokrauksesta. Isojärven leirimajan toimintaa rajoitti menossa olleet korjaustoimenpiteet.

Vuoden aikana järjestettiin vuosisuunnitelman mukaista säännöllistä liikunnanohjausta ja toteutettiin liikettä niveliin liikuntaneuvonnasta-hanketta. Kesätoiminta oli aktiivista mm. lasten leirien, uimakoulujen osalta. Toiminnot toteutuivat talousarvion mukaisesti.

Liikuntapaikkamestarin työtä ohjasi liikuntapaikkasuunnitelma liikuntapaikkojen kehittämiseksi Pornaisissa 2022–2030. Liikuntapaikkojen hoidon kustannuksien tarvetta tulee huomioida tulevien vuosien talousarviota laatiessa.

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT	
Valtuustokauden tavoite: Kuntalaisten hyvinvoinnin perustana on saavutettavat hyvinvointi- ja lähipalvelut, joita kunnan toimialat tuottavat yhdessä järjestö- ja seuratoimijoiden sekä muiden yhteistyökumppanien kanssa.	
Vuositavoite	Mittarit
Tunnistamme ennaltaehkäisevässä toiminnassa elämäkuluissa (ruuhkavuodet ja vähän liikkuvat liikuntapalveluiden ulkopuolella olevat ikääntyneet) olevat haasteet, joihin kohdennamme omaa toimintaa.	Tavoitetut henkilöt / jalkautumiset
Tila:	Arviointi:
Valmis	Osana Voimaa vanhuuteen -ohjelmaa toteutettiin jalkautumisia koko toimintavuoden ja tavoitettiin uusia vähän liikkuvia kuntalaisia. Liikunnanohjauksessa kevät- ja syyskausilla ohjattuja ryhmätunteja oli 13-15h/vko ja niihin osallistutaan noin 200 krt/vko. Kuntosalikortin lunastaneita kuntalaisia on tullut lisää. Yhteistyötä järjestö- ja seuratoimijoiden kanssa toteutettiin seurakahvien ja muiden yhteistilaisuuksien kautta sekä yhdistyksien aktiivien kanssa säännöllisellä yhteydenpidolla.
Valtuustokauden tavoite: Laadukkaat kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut ovat keskeinen osa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä.	
Vuositavoite	Mittarit
Mielekäs harrastustoiminta tukee nuorten jaksamista ja ennaltaehkäisee syrjäytymistä. Suomen mallin mukaisesti Pornaisten mallin tarkoituksena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.	Harrastajien määrä / Pornaisten malli harraste-ryhmä Harrasteryhmiin osallistuneiden lasten ja nuorten % osuus kaikista pornaislaisista peruskoululaisista
Tila:	Arviointi:
Valmis	Osana Harrastamisen Pornaisten mallia järjestettiin kerhoja koko vuoden (liikunta, kuntosalit, taide, pelikasvatus) sekä syyslomaleiri. Harrastamisen Pornaisten Mallin kautta koululaiset harrastivat yhteensä noin 30 tuntia/kuukausi. Kävijämäärät olivat suunnitelmien mukaisia (noin 10 osallistujaa/kerho).
Vuositavoite	Mittarit
Nuorisopalveluiden kehittämissuunnitelman mukaisesti panostamme nuorten koulutus ja työllisyysmahdollisuuksien parantamiseen kunnassa.	Pajan opinnollistaminen käynnistetty Tavoitettujen toisen asteen opiskelijoiden määrä Ohjaamotoiminnan kautta tavoitettujen nuorten ohjautuminen jatkopalveluihin Yhteistyötapauksien määrä

Tila:	Arviointi:
Valmis	Työpajatoiminnan keskeytyminen aiheutti muutoksia pajatoiminnan toteutukseen kunnassa. Uutta toimintamallia suunniteltiin loppuvuodesta. Etsivän nuorisotyön toimintatavat ovat vakiintuneet kunnassa hyvin ja nuorten tavoitettavuus hyvällä tasolla. Kuukausitasolla Etsivä tavoitti yli 60 nuorta. Asiakkuuksissa näkyi edelleen nuorten tarve tukeen viranomaisasioinnissa ja työhaussa. Ohjaamo toiminnassa asiakkuudet kuukausitasolla pysyivät vakiona. Jalkautuvaa työtä tehtiin vuoden aika säännöllisesti ja etenkin syksyllä. Nuorisotalo Ponu oli toimintakuukausina auki 76 h/viikko ja keskimäärin noin 20 nuorta osallistui Ponu-iltoihin. Viikkaimpina syys- ja talvi kuukausina paikalla on jopa 50-60 nuorta/ilta.
STRATEGINEN TAVOITE: VIIHTYISÄ JA YHTEISÖLLINEN PORNAINEN	
Valtuustokauden tavoite: Viihtyisä ympäristö, liikunta- ja harrastuspaikat sekä kevyen liikenteen väylät edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja aktiivisuutta.	
Vuositavoite	Mittarit
Ylläpidämme ja paranamme liikkumisen olosuhteita panostamalla liikunta –ja ulkoilupaikkojen riittävään hoitoon ja ylläpitoon.	Liikuntapaikkasuunnitelmassa yhteydessä laaditun toimenpidesuunnitelman toteuttaminen
Tila:	Arviointi:
Valmis	Liikuntapaikkamestari, tekninen toimi ja vapaa-aikapalvelut toteuttivat yhteistyössä toimenpidesuunnitelman mukaisia ylläpito ja korjaustöitä. Sekä osallistui aktiivisesti suunnitteilla olevan monitoimihallin toteutukseen.

9. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

TULOSLASKELMA ULKOISET/SISÄISET	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Polkkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	6 120 371	6 590 953	120 000	6 710 953	6 554 998	-155 955	98 %
MYyntITUOTOT	2 371 198	2 329 787		2 329 787	2 491 776	161 989	107 %
MAKSUTUOTOT	323 346	252 600		252 600	290 942	38 342	115 %
TUET JA AVUSTUKSET	313 427	407 950		407 950	352 727	-55 223	86 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 112 400	3 600 616	120 000	3 720 616	3 419 553	-301 063	92 %
VUOKRATUOTOT	2 990 401	3 042 583	120 000	3 162 583	3 226 696	64 113	102 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	121 999	558 033		558 033	192 856	-365 177	35 %
TOIMINTAMENOT	-34 578 022	-19 323 240	-437 000	-19 760 240	-20 136 783	-376 543	102 %
HENKILÖSTÖKULUT	-9 403 050	-9 411 833	-181 014	-9 592 847	-9 779 637	-186 791	102 %
PALVELUJEN OSTOT	-19 830 688	-4 572 847	-134 500	-4 707 347	-5 078 192	-370 845	108 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 737 565	-1 643 042	-1 486	-1 644 528	-1 700 310	-55 782	103 %
AVUSTUKSET	-1 267 056	-1 265 600		-1 265 600	-1 006 506	259 094	80 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 339 662	-2 429 918	-120 000	-2 549 918	-2 572 138	-22 220	101 %
VUOKRAT	-2 299 965	-2 395 453	-120 000	-2 515 453	-2 523 277	-7 825	100 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-39 698	-34 465		-34 465	-48 860	-14 395	142 %
TOIMINTAKATE	-28 457 651	-12 732 287	-317 000	-13 049 287	-13 581 785	-532 499	104 %
VEROTULOT	22 875 249	11 681 000	160 000	11 841 000	11 976 984	135 984	101 %
VALTIONOSUUDET	6 520 210	4 551 787		4 551 787	4 571 875	20 088	100 %
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-1 798	-51 614	-40 000	-91 614	-152 945	-61 331	167 %
KORKOTUOTOT	1 665	1 850		1 850		-1 850	
MUUT RAHOITUSTUOTOT	73 891	2 300		2 300	18 584	16 284	808 %
KORKOKULUT	-59 273	-53 064	-40 000	-93 064	-135 025	-41 961	145 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-18 080	-2 700		-2 700	-36 503	-33 803	1 352 %
VUOSIKATE	936 010	3 448 886	-197 000	3 251 886	2 814 129	-437 757	87 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 664 976	-1 884 940		-1 884 940	-1 839 167	45 773	98 %
SATUNNAISET ERÄT	-277 206				-48 305	-48 305	
TILIKAUDEN TULOS	-1 006 172	1 563 946	-197 000	1 366 946	926 658	-440 289	68 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 006 172	1 563 946	-197 000	1 366 946	926 658	-440 289	68 %

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole monelta osin vertailukelpoisia keskenään. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveystalvveluita.

VEROTULOT	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
VEROTULOT	22 875 249	11 681 000	160 000	11 841 000	11 976 984	135 984	101 %
Kunnan tulovero	20 855 665	9 987 000	136 000	10 123 000	10 148 448	25 448	100 %
Kiinteistövero	1 259 395	1 228 000	17 500	1 245 500	1 293 464	47 964	104 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	760 189	466 000	6 500	472 500	535 072	62 572	113 %

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään hyvinvointialueuudistuksen takia.

Vuosi	Tulovero	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos
2018	20,5	177876	2
2019	20,5	87195	-26
2020	20,5	89460	3
2021	20,5	91348	2
2022	20,5	111224	22
2023	7,86	115823	4

Kiinteistövero	%
Vakituiset asuinrakennukset	0,5
Muut asuinrakennukset	1
Yleinen kiinteistövero	1
Rakentamattomat rakennuspaikat	4
Voimalaitokset	1
Maamiesseuran, nuorisoseuran tai työväenyhdistyksen omistamat yhdistys- ja seuratalot	0

VALTIONOSUUDET	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
VALTIONOSUUDET	6 520 210	4 551 787		4 551 787	4 571 875	20 088	100 %
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 383 910	3 676 000		3 676 000	3 713 233	37 233	101 %
Verotuloihin perustuva valtionos.tasaus	905 400	1 409 000		1 409 000	1 401 689	-7 311	99 %
Opetus- ja kultt.toimen muut valtionos.	-1 291 025	-1 287 903		-1 287 903	-1 301 931	-14 028	101 %
Verotulomenetysten kompensaatio	2 521 925	754 690		754 690	758 884	4 194	101 %

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään hyvinvointialueuudistuksen takia.

10. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

Talonrakennus

	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
Kiinteistöjen perusparannus						
Leirimaja korjaukset						
Menot	-20 000 €		-20 000 €	-13 817 €	6 183 €	69 %
Netto	-20 000 €		-20 000 €	-13 817 €	6 183 €	69 %
Yht.koulu peruskorjaus						
Menot	-50 000 €		-50 000 €	-67 660 €	-17 660 €	135 %
Netto	-50 000 €		-50 000 €	-67 660 €	-17 660 €	135 %
Ryhmäkoti/lukitus						
Menot				-2 492 €	-2 492 €	
Netto				-2 492 €	-2 492 €	
Aurinkomäen perusparannus						
Menot				-13 963 €	-13 963 €	
Netto				-13 963 €	-13 963 €	
Koulutilojen rakentaminen						
Opp.ympäristö tilamuutokset						
Menot	-20 000 €		-20 000 €		20 000 €	
Netto	-20 000 €		-20 000 €		20 000 €	
Uudisrakentaminen						
Monitoimihalli						
Menot	-100 000 €		-100 000 €		100 000 €	
Netto	-100 000 €		-100 000 €		100 000 €	

Talonrakennus	TA2023	TA MUUTOS	TAM2023	TP2023	Poikkeama	Toteuma%
Talonrakennus						
Menot	-190 000 €	0 €	-190 000 €	-97 933 €	92 067 €	52 %
Netto	-190 000 €	0 €	-190 000 €	-97 933 €	92 067 €	52 %

Leirimajan korjaukset

Isojärven leirikeskukseen saunarakennuksen saneeraustyö alkoi syksyllä 2023 ja sen on määrä valmistua vuoden 2024 maaliskuun loppuun mennessä.

Yhtenäiskoulun peruskorjaus

Yhtenäiskoulun kuntotutkimus suoritettiin vuoden 2023 syksyn aikana ja raportti valmistui vuodenvaihteessa 2023-2024.

Aurinkomäen peruskorjaus

Aurinkomäen palvelutalon rasvanerotuskaivo saneerattiin vuoden 2023 aikana.

Maa- ja vesirakennushankkeet (sis. vesihuoltolaitos)

	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
Kadut ja kevyenliikenteenväylät						
Liikenneympyrä						
Menot	-200 000 €		-200 000 €	-813 579 €	-613 579 €	407 %
Netto	-200 000 €		-200 000 €	-813 579 €	-613 579 €	407 %
Kevyenliikenteenväylät suunnittelu						
Menot	-50 000 €		-50 000 €	-12 500 €	37 500 €	25 %
Netto	-50 000 €		-50 000 €	-12 500 €	37 500 €	25 %
Pornaisten Portti						
Menot	-200 000 €		-200 000 €	-7 708 €	192 292 €	4 %
Netto	-200 000 €		-200 000 €	-7 708 €	192 292 €	4 %
Kartanonrinne, asemakaava-alue leikkiapuisto						
Menot	-60 000 €		-60 000 €	-64 996 €	-4 996 €	108 %
Netto	-60 000 €		-60 000 €	-64 996 €	-4 996 €	108 %

Visertäjänkuja Linnunlaulu						
Menot	-100 000 €		-100 000 €	-7 328 €	92 672 €	7 %
Netto	-100 000 €		-100 000 €	-7 328 €	92 672 €	7 %
Kartanonrinne asemakaava, laajennusosa						
Menot	-270 000 €		-270 000 €	-368 848 €	-98 848 €	137 %
Netto	-270 000 €		-270 000 €	-368 848 €	-98 848 €	137 %
Leikkipuistot perusparannus						
Menot	-30 000 €		-30 000 €		30 000 €	
Netto	-30 000 €		-30 000 €		30 000 €	
Sähköautojen latauspisteet						
Menot	-20 000 €		-20 000 €		20 000 €	
Netto	-20 000 €		-20 000 €		20 000 €	
Liik.turvall. Järvenpääntie						
Menot	-50 000 €		-50 000 €		50 000 €	
Netto	-50 000 €		-50 000 €		50 000 €	
Liikuntapaikkarakentaminen						
Koirien uimapaikka						
Menot	-20 000 €		-20 000 €		20 000 €	
Netto	-20 000 €		-20 000 €		20 000 €	
Halkian urheilukentän laajennus						
Menot	-100 000 €		-100 000 €	-34 780 €	65 220 €	35 %
Netto	-100 000 €		-100 000 €	-34 780 €	65 220 €	35 %
Liikuntaesteisille luontopolku						
Menot				-5 151 €	-5 151 €	
Netto				-5 151 €	-5 151 €	
Uimarantojen laiturit						
Menot	-50 000 €		-50 000 €	-44 145 €	5 855 €	88 %
Netto	-50 000 €		-50 000 €	-44 145 €	5 855 €	88 %
Vesi- ja viemärlaitos						
Kart.rinne laaj. kunn.tekn.						
Menot	-150 000 €		-150 000 €	-151 899 €	-1 899 €	101 %
Netto	-150 000 €		-150 000 €	-151 899 €	-1 899 €	101 %
Asemakaava laaj. Visertäjänkuja						
Menot	-100 000 €		-100 000 €		100 000 €	
Netto	-100 000 €		-100 000 €		100 000 €	
Paineenkorotusasema Jokela						
Menot	-70 000 €		-70 000 €	-12 000 €	58 000 €	17 %
Netto	-70 000 €		-70 000 €	-12 000 €	58 000 €	17 %
Nummenmaa vedenottamo saneeraus						
Menot	-50 000 €		-50 000 €	-8 575 €	41 425 €	17 %
Netto	-50 000 €		-50 000 €	-8 575 €	41 425 €	17 %
Vesihuoltoverkosto korjaus						
Menot				-53 188 €	-53 188 €	
Netto				-53 188 €	-53 188 €	
Hyötinmäki vedenottamo perusparannus						
Menot	-50 000 €		-50 000 €		50 000 €	
Netto	-50 000 €		-50 000 €		50 000 €	
Etäluettavat mittarit						
Menot	-20 000 €		-20 000 €		20 000 €	
Netto	-20 000 €		-20 000 €		20 000 €	
Pornaisten Portti, laajennus vesi ja viemäri						
Menot	-75 000 €		-75 000 €		75 000 €	
Netto	-75 000 €		-75 000 €		75 000 €	

Maa- ja vesirakennushankkeet	TA2023	TA MUUTOS	TAM2023	TP2023	Poikkeama	Toteuma%
Maa- ja vesirakennushankkeet						
Menot	-1 665 000 €	0 €	-1 665 000 €	-1 584 697 €	80 303 €	95 %
Netto	-1 665 000 €	0 €	-1 665 000 €	-1 584 697 €	80 303 €	95 %

Kiertoliittymä

Kirkkotien kiertoliittymä valmistui vuoden 2023 aikana.

Pornaisten Portti

Pornaisten Portin laajennusosan asemakaava-alueen kunnallistekniikan rakentaminen siirtyi vuodelle 2024.

Kartanorinteen asemakaava-alueen leikkipuisto

Leikkipuisto valmistui vuoden 2023 aikana.

Linnunlaulun asemakaava-alue, Visertäjänkuja

Visertäjänkujan kunnallistekniikan rakentaminen siirtyi vuodelle 2024.

Kartanorinteen asemakaava-alueen laajennusosa

Kartanorinteen laajennusosan kunnallistekniikka valmistui vuoden 2023 aikana.

Halkian urheilukentän laajennus

Halkian urheilukentän laajennustyö aloitettiin vuoden 2023 aikana ja se on määrä valmistua vuoden 2024 kesällä.

Uimarantojen laiturit

Vuoden 2023 aikana uusittiin Hietasen-, Laukkosken- ja Isojärven uimarantojen laiturit.

Paineenkorotusasema Jokela

Paineenkorotusaseman rakentaminen siirtyi vuodelle 2024.

Etäluettavat vesimittarit

Etäluettavat vesimittarit kilpailutettiin yhdessä vesiosuuskuntien kanssa. Mittareiden vaihtotyö aloitetaan aikaisintaan vuoden 2024 aikana.

Kiinteistöjen osto/myynti

	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
Kiinteistöjen osto/myynti						
Maan osto						
Menot	-200 000 €		-200 000 €	-114 790 €	85 210 €	57 %
Netto	-200 000 €		-200 000 €	-114 790 €	85 210 €	57 %
Tontin jalostaminen						
Menot	-35 000 €		-35 000 €		35 000 €	
Netto	-35 000 €		-35 000 €		35 000 €	
Tontti/kiinteistö myynti						
Tulot	20 000 €		20 000 €	52 192 €	32 192 €	261 %
Netto	20 000 €		20 000 €	52 192 €	32 192 €	261 %
Aurinkolinnan purku						
Menot	-120 000 €		-120 000 €	-19 324 €	100 676 €	16 %
Netto	-120 000 €		-120 000 €	-19 324 €	100 676 €	16 %

Kiinteistöjen osto/myynti	TA2023	TA MUUTOS	TAM2023	TP2023	Poikkeama	Toteuma%
Kiinteistöjen osto/myynti						
Menot	-355 000 €	0 €	-355 000 €	-134 114 €	220 886 €	38 %
Tulot	20 000 €	0 €	20 000 €	52 192 €	32 192 €	261 %
Netto	-335 000 €	0 €	-335 000 €	-81 922 €	253 078 €	24 %

Aurinkolinnan purku

Aurinkolinnan purkua valmisteltiin vuoden 2023 aikana (Asbesti- ja haitta-ainetutkimus sekä kaukolämpö- ja vesijohtolinjojen muutostyöt).

Irtain omaisuus

	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
Kunnanhallitus						
Arkistotilat						
Menot	-10 000 €		-10 000 €		10 000 €	
Netto	-10 000 €		-10 000 €		10 000 €	
Palvelimet ja verkk.laitteet uusiminen						
Menot	-20 000 €		-20 000 €		20 000 €	
Netto	-20 000 €		-20 000 €		20 000 €	
Sivistystoimi						
Oppimisympäristöt kalustaminen						
Menot	-40 000 €		-40 000 €	-36 580 €	3 420 €	91 %
Netto	-40 000 €		-40 000 €	-36 580 €	3 420 €	91 %
Kuntosalilaitteiden uusiminen						
Menot	-8 000 €		-8 000 €	-9 456 €	-1 456 €	118 %
Netto	-8 000 €		-8 000 €	-9 456 €	-1 456 €	118 %
Tekninen toimi						
Latukone						
Menot	-8 000 €		-8 000 €		8 000 €	
Netto	-8 000 €		-8 000 €		8 000 €	
Ruohonleikkuri						
Menot	-20 000 €		-20 000 €	-24 690 €	-4 690 €	123 %
Netto	-20 000 €		-20 000 €	-24 690 €	-4 690 €	123 %

Irtain omaisuus	TA2023	TA MUUTOS	TAM2023	TP2023	Poikkeama	Toteuma%
Irtain omaisuus						
Menot	-86 000 €	0 €	-86 000 €	-46 037 €	39 963 €	54 %
Netto	-86 000 €	0 €	-86 000 €	-46 037 €	39 963 €	54 %

Ruohonleikkuri

Vuoden 2023 hankittiin kaksi uutta ruohonleikkuria.

Aineeton omaisuus

	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
Kunnanhallitus						
Sähköiset palvelut						
Menot	-20 000 €		-20 000 €	-12 768 €	7 232 €	64 %
Netto	-20 000 €		-20 000 €	-12 768 €	7 232 €	64 %
Tievalaistuksen maksusuudet						
Tievalaistuksen maksusuudet						
Menot	-50 000 €		-50 000 €	-36 708 €	13 292 €	73 %
Netto	-50 000 €		-50 000 €	-36 708 €	13 292 €	73 %
Vesiosuuskuntien avustus						
Vesiosuuskuntien avustus						
Menot	-40 000 €		-40 000 €		40 000 €	
Netto	-40 000 €		-40 000 €		40 000 €	

Aineeton omaisuus	TA2023	TA MUUTOS	TAM2023	TP2023	Poikkeama	Toteuma%
Aineeton omaisuus						
Menot	-110 000 €	0 €	-110 000 €	-49 476 €	60 524 €	45 %
Netto	-110 000 €	0 €	-110 000 €	-49 476 €	60 524 €	45 %

Tievalaistuksen maksusuudet

Vuoden 2023 aikana rakennettiin Kirkkotien kiertoliittymän ja Kartanorinteen laajennusosan katuvalaistus.

Pornaisten kunta investoinnit yhteensä

	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
Investoinnit Pornaisten kunta ja Vesihuoltolaitos						
Menot	-2 426 000 €	0 €	-2 426 000 €	-1 936 946 €	489 054 €	80 %
Tulot	20 000 €	0 €	20 000 €	52 192 €	32 192 €	261 %
Netto	-2 406 000 €	0 €	-2 406 000 €	-1 884 754 €	521 246 €	78 %
Investoinnit kunta						
Menot	-1 911 000 €	0 €	-1 911 000 €	-1 711 284 €	199 716 €	90 %
Tulot	20 000 €	0 €	20 000 €	52 192 €	32 192 €	261 %
Netto	-1 891 000 €	0 €	-1 891 000 €	-1 659 092 €	231 908 €	88 %
Investoinnit vesilaitos						
Menot	-515 000 €	0 €	-515 000 €	-225 662 €	289 338 €	44 %
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 %
Netto	-515 000 €	0 €	-515 000 €	-225 662 €	289 338 €	44 %

11. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

Rahoituslaskelma	TA 2023	MTA 2023	TP 2023	Poikk.
Toiminta ja investoinnit				
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	3449	3252	2814	-438
Satunaiset erät	0	0	-48	-48
Tulorahoituksen korjauserät, netto	-500	-500	159	659
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2426	-2426	-1937	489
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	520	520	150	-370
Toiminta ja investoinnit, netto	1043	846	1138	292

Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainauksen lisäykset	0	0	0	0
Antolainauksen vähennykset	35	35	0	-35
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3000	3000	3000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2091	-2091	-2091	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	-1600	-1600
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja po. muutokset	0	0	0	0
Saamisten muutos	0	0	-129	-129
Korottomien velkojen muutos	0	0	-451	-451
Vaikutus maksuvalmiuteen	1987	1790	-133	-1923

Rahavarat 31.12.	777		1058	
Rahavarat 1.1	552		1192	

Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-1071		2094	
Lainanhoitokate	0,8		1,3	
Kassan riittävyys, pv	35		18	

Tulorahoitus ei riittänyt investointeihin ja kassavajetta paikattiin lyhytaikaisilla kuntatodistusohjelman mukaisilla kuntatodistuksilla. Nämä saatiin maksettua niin, ettei tilinpäätöshetkellä ole lyhytaikaisia lainoja. Talousarvioon 2023 sisältyi 3,0 miljoonan euron lainanottovaltuus, joka käytettiin kokonaisuudessaan.

12. VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH MÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN

HALLINTO-JA TALOUS	TA2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
HALLINTO- JA TALOUSTOIMIALA						
TOIMINTATULOT	58 700		58 700	68 885	10 185	117,35 %
TOIMINTAMENOT	-1 522 080		-1 522 080	-1 505 268	16 812	98,90 %
KESKUSVAALILAUTAKUNTA						
TOIMINTATULOT	8 000		8 000	9 072	1 072	113,40 %
TOIMINTAMENOT	-9 189		-9 189	-13 650	-4 461	148,55 %
TARKASTUSLAUTAKUNTA						
TOIMINTAMENOT	-13 104		-13 104	-11 540	1 564	88,07 %
YLEISHALLINTO						
TOIMINTATULOT	15 700		15 700	2 670	-13 030	17,01 %
TOIMINTAMENOT	-1 251 180		-1 251 180	-1 216 270	34 910	97,21 %
HENKILÖSTÖHALLINTO						
TOIMINTATULOT	35 000		35 000	57 143	22 143	163,27 %
TOIMINTAMENOT	-213 207		-213 207	-228 611	-15 404	107,22 %
MAASEUTUHALLINTO						
TOIMINTAMENOT	-35 400		-35 400	-35 197	203	99,43 %

KUNTAKEHITYSTOIMIALA	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
KUNTAKEHITYSTOIMIALA						
TOIMINTATULOT	590 450		590 450	220 150	-370 300	37,29 %
TOIMINTAMENOT	-816 811	0	-816 811	-835 132	-18 321	102,24 %
KUNTAKEHITYS HALLINTO						
TOIMINTATULOT	547 450		547 450	45 338	-502 112	8,28 %
TOIMINTAMENOT	-179 489	-12 000	-191 489	-219 585	-28 096	114,67 %
ELINKEINOASIAT						
TOIMINTATULOT	3 000		3 000	15 482	12 482	516,06 %
TOIMINTAMENOT	-403 542	-2 000	-405 542	-355 450	50 092	87,65 %
KAAVOITUS JA MAANKÄYTTÖ						
TOIMINTAMENOT	-103 080	14 000	-89 080	-123 481	-34 401	138,62 %
RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU						
TOIMINTAMENOT	-115 750		-115 750	-118 247	-2 497	102,16 %
MAA- JA METSÄTILAT						
TOIMINTATULOT	40 000		40 000	159 330	119 330	398,33 %
TOIMINTAMENOT	-14 950		-14 950	-18 368	-3 418	122,87 %

SIVISTYSTOIMIALA	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
SIVISTYSTOIMIALA						
TOIMINTATULOT	864 442		864 442	923 159	58 717	106,79 %
TOIMINTAMENOT	-10 179 215	-292 000	-10 471 215	-10 643 365	-172 151	101,64 %
SIVISTYSTOIMEN HALLINTO						
TOIMINTAMENOT	-132 242	-15 000	-147 242	-160 071	-12 829	108,71 %
VARHAISKASVATUS						
TOIMINTATULOT	288 300		288 300	386 020	97 720	133,90 %
TOIMINTAMENOT	-3 238 943	-224 000	-3 462 943	-3 506 595	-43 652	101,26 %
ESI- JA PERUSOPETUS						
TOIMINTATULOT	453 637		453 637	460 056	6 419	101,42 %
TOIMINTAMENOT	-5 997 116	-53 000	-6 050 116	-6 193 563	-143 447	102,37 %
KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT						
TOIMINTATULOT	1 330		1 330	5 634	4 304	423,61 %
TOIMINTAMENOT	-369 986		-369 986	-363 834	6 152	98,34 %
VAPAA-AIKAPALVELUT						
TOIMINTATULOT	121 175		121 175	71 448	-49 727	58,96 %
TOIMINTAMENOT	-440 928		-440 928	-419 303	21 625	95,10 %

TEKNINEN TOIMIALA	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TEKNINEN TOIMIALA						
TOIMINTATULOT	1 937 600		1 937 600	1 996 159	58 559	103,02 %
TOIMINTAMENOT	-3 665 373	-25 000	-3 690 373	-3 806 372	-116 000	103,14 %
TEKNINEN HALLINTO						
TOIMINTATULOT				3	3	
TOIMINTAMENOT	-225 634	-11 600	-237 234	-207 189	30 044	87,34 %
KIINTEISTÖTOIMI						
TOIMINTATULOT	879 500		879 500	972 515	93 015	110,58 %
TOIMINTAMENOT	-2 352 581	66 600	-2 285 981	-2 443 352	-157 370	106,88 %
LIIKENNEVÄYLÄT, YLEISET ALUEET						
TOIMINTATULOT	400		400	1 691	1 291	422,72 %
TOIMINTAMENOT	-419 303		-419 303	-462 951	-43 648	110,41 %
VESIHUOLTOLAITOS						
TOIMINTATULOT	1 057 700		1 057 700	1 021 950	-35 750	96,62 %
TOIMINTAMENOT	-667 855	-80 000	-747 855	-692 880	54 975	92,65 %

KÄYTTÖTALOUS	TA2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
TOIMINTATULOT	3 451 192		3 451 192	3 208 352	-242 840	92,96 %
TOIMINTAMENOT	-16 183 478	-317 000	-16 500 478	-16 790 137	-289 659	101,76 %
TOIMINTAKATE	-12 732 286	-317 000	-13 049 286	-13 581 785	-532 499	104,08 %

TULOSLASKELMAOSA	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP2023	Poikkeama%	Toteuma
VEROTULOT	11 681 000	160 000	11 841 000	11 976 984	135 984	101 %
VALTIONOSUUDET	4 551 787		4 551 787	4 571 875	20 088	100 %
KORKOTUOTOT	1 850		1 850		-1 850	
MUUT RAHOITUSTUOTOT	2 300		2 300	18 584	16 284	808 %
KORKOKULUT	-53 064	-40 000	-93 064	-135 025	-41 961	145 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-2 700		-2 700	-36 503	-33 803	1 352 %
TULOSLASKELMAOSA	16 181 173	120 000	16 301 173	16 395 914	94 741	101 %

INVESTOINTIOSA	TA2023	TA MUUTOS	TAM2023	TP2023	Poikkeama	Toteuma%
Investoinnit Pornaisten kunta ja Vesihuoltolaitos						
Menot	-2 426 000 €	0 €	-2 426 000 €	-1 936 946 €	489 054 €	80 %
Tulot	20 000 €	0 €	20 000 €	52 192 €	32 192 €	261 %
Netto	-2 406 000 €	0 €	-2 406 000 €	-1 884 754 €	521 246 €	78 %

	TA2023	TA MUUTOS	TAM2023	TP2023	Poikkeama	Toteuma%
Maa- ja vesirakennushankkeet						
Menot	-1 665 000 €	0 €	-1 665 000 €	-1 584 697 €	80 303 €	95 %
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 %
Netto	-1 665 000 €	0 €	-1 665 000 €	-1 584 697 €	80 303 €	95 %
Kiinteistöjen osto/myynti						
Menot	-355 000 €	0 €	-355 000 €	-134 114 €	220 886 €	38 %
Tulot	20 000 €	0 €	20 000 €	52 192 €	32 192 €	261 %
Netto	-335 000 €	0 €	-335 000 €	-81 922 €	253 078 €	24 %
Irtain omaisuus						
Menot	-86 000 €	0 €	-86 000 €	-46 037 €	39 963 €	54 %
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 %
Netto	-86 000 €	0 €	-86 000 €	-46 037 €	39 963 €	54 %
Aineeton omaisuus						
Menot	-110 000 €	0 €	-110 000 €	-49 476 €	60 524 €	45 %
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 %
Netto	-110 000 €	0 €	-110 000 €	-49 476 €	60 524 €	45 %
Talonrakennus						
Menot	-190 000 €	0 €	-190 000 €	-97 933 €	92 067 €	52 %
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 %
Netto	-190 000 €	0 €	-190 000 €	-97 933 €	92 067 €	52 %

RAHOITUSOSA	TA2023	TA MUUTOS	TAM2023	TP2023	Poikkeama	Toteuma
Antolainan muutokset						
Antolainan lisäykset						
Antolainan vähennys	35000	0	35000	0	-35000	0%
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3000000	0	3000000	3000000	0	100%
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2090910	0	-2090910	-2090910	0	100%
Lyhytaikaisten lainojen lis./väh.	0	0	0	-1600000	-1600000	
Vaikutus maksuvalmiuteen	1986977	-197000	1789977	190160	-1599817	11%
Rahoitus yhteensä	22743129	160000	22903129	22827987	-75142	100%

13. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

13.1 Tuloslaskelmat

TULOSLASKELMA ULKOISET	2023	2022
TOIMINTATULOT	3 208 352,10 €	3 060 587,97 €
MYYNITUOTOT	1 467 966,32 €	1 382 545,81 €
MAKSUTUOTOT	290 942,38 €	323 346,12 €
TUET JA AVUSTUKSET	352 726,59 €	313 426,75 €
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 096 716,81 €	1 041 269,29 €
TOIMINTAMENOT	-16 790 137,35 €	-31 518 238,61 €
HENKILÖSTÖKULUT	-9 779 637,23 €	-9 403 050,23 €
PALKAT JA PALKKIOT	-7 881 163,79 €	-7 628 103,47 €
HENKILÖSIVUKULUT	-1 898 473,44 €	-1 774 946,76 €
ELÄKEKULUT	-1 603 468,68 €	-1 533 851,03 €
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-295 004,76 €	-241 095,73 €
PALVELUJEN OSTOT	-4 059 293,71 €	-18 908 414,30 €
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 617 307,90 €	-1 654 474,19 €
AVUSTUKSET	-1 006 505,75 €	-1 267 056,12 €
MUUT TOIMINTAKULUT	-327 392,76 €	-285 243,77 €
TOIMINTAKATE	-13 581 785,25 €	-28 457 650,64 €
VEROTULOT	11 976 984,17 €	22 875 248,59 €
VALTIONOSUDET	4 571 875,00 €	6 520 210,00 €
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-152 944,69 €	-1 797,58 €
KORKOTUOTOT		1 664,67 €
MUUT RAHOITUSTUOTOT	18 583,53 €	73 891,15 €
KORKOKULUT	-135 025,46 €	-59 272,94 €
MUUT RAHOITUSKULUT	-36 502,76 €	-18 080,46 €
VUOSIKATE	2 814 129,23 €	936 010,37 €
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 839 167,00 €	-1 664 975,84 €
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 839 167,00 €	-1 664 975,84 €
SATUNNAISET ERÄT	-48 304,73 €	-277 206,10 €
TILIKAUDEN TULOS	926 657,50 €	-1 006 171,57 €
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	926 657,50 €	-1 006 171,57 €

13.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA				
Toiminnan rahavirta	31.12.2023		31.12.2022	
Vuosikate	2 814 129,23		936 010,37	
Satunnaiset erät	-48 304,73		-94 546,10	
Tulorahoituksen korjauserät	159 235,53	2 925 060,03	-91 979,65	749 484,62
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 936 946,39		-1 983 702,71	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		60 000,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	150 000,00	-1 786 946,39	119 838,00	-1 803 864,71
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 138 113,64		-1 054 380,09
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten vähennykset		0,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000 000,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 090 910,00		-2 624 542,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 600 000,00	-690 910,00	1 600 000,00	-1 024 542,00
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,00		-7,56	
Saamisten muutos	-129 369,67		164 683,96	
Korottomien velkojen muutos	-451 270,86	-580 640,53	536 763,59	701 439,99
Rahoituksen rahavirta		-1 271 550,53		-323 102,01
Rahavarojen muutos		-133 436,89		-1 377 482,10
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	1 058 498,53		1 191 935,42	
Rahavarat 1.1.	-1 191 935,42	-133 436,89	-2 569 417,52	-1 377 482,10

13.3 Tase

TASE					
VASTAAVAA	1.1.-31.12.2023	31.12.2022	VASTATTAVAA	1.1.-31.12.2023	31.12.2022
A PYSYVÄT VASTAAVAT	25 602 928,53	26 642 987,29	A OMA PÄÄOMA	19 081 620,85	18 784 149,91
I Aineettomat hyödykkeet	1 074 073,37	1 225 724,78	I Peruspääoma	7 418 528,20	8 047 714,76
Aineettomat oikeudet	24 319,22	26 134,22	IV Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	10 736 435,15	11 742 606,72
Muut pitkävaikutteiset menot	1 049 754,15	1 199 590,56	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	926 657,50	-1 006 171,57
II Aineelliset hyödykkeet	23 304 334,17	23 107 095,37	C PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	182 660,00
Maa- ja vesialueet	3 805 219,85	3 742 621,85	Muut pakolliset varaukset	0,00	182 660,00
Rakennukset	10 946 221,55	11 594 755,98	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	61 974,69	64 893,86
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 053 188,18	7 259 619,94	Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	195 649,01	200 462,40	Lahjoitusrahastojen pääomat	61 974,69	64 893,86
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	304 055,58	309 635,20	E VIERAS PÄÄOMA	8 757 774,89	9 916 711,81
III Sijoitukset	1 224 520,99	2 310 167,14	I Pitkäaikainen	4 479 324,30	3 233 873,30
Osakkeet ja osuudet	1 071 146,89	2 156 793,04	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 381 825,00	2 136 374,00
Muut saamiset	153 374,10	153 374,10	Liittymismaksut ja muut velat	1 097 499,30	1 097 499,30
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	61 974,69	64 893,86	II Lyhytaikainen	4 278 450,59	6 682 838,51
Lahjoitusrahastojen varat	61 974,69	64 893,86	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 754 549,00	2 090 910,00
Muut toimeksiantojen varat	0,00		Joukkovelkakirjalainat	0,00	1 600 000,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 236 467,21	2 240 534,43	Ostovelat	800 688,87	1 141 656,05
II Saamiset			Muut velat	192 602,13	162 600,98
Lyhytaikaiset saamiset	1 177 968,68	1 048 599,01	Siirtovelat	1 530 610,59	1 687 671,48
Myyntisaamiset	301 012,24	259 586,29	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	27 901 370,43	28 948 415,58
Muut saamiset	139 849,57	152 780,60			
Siirtosaamiset	737 106,87	636 232,12			
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 058 498,53	1 191 935,42			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	27 901 370,43	28 948 415,58			

Tasetta luettaessa on huomioitava, että vuoden 2023 luvut eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2022 lukujen kanssa osakkeissa ja osuuksissa sekä peruspääomassa. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveyspalveluita.

13.4 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA		1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintatuotot		3 333 070,81	31 843 738,70
Valmisteveraston muutos		4 428,45	-1 076,79
Valmistus omaan käyttöön		0,00	28 141,99
Toimintakulut		-17 771 119,00	-60 657 191,50
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta(tappiosta)		0,00	-10 947,31
Toimintakate		-14 433 619,74	-28 797 334,91
Verotulot		11 976 984,17	22 875 248,59
Valtionosuudet		5 426 163,71	7 380 838,62
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	132,05		758,11
Muut rahoitustuotot	27 669,08		81 825,59
Korkokulut	-135 025,46		-66 499,83
Muut rahoituskulut	-36 983,24	-144 207,57	-62 224,22
Vuosikate		2 825 320,57	1 412 611,95
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 920 149,70		-2 105 016,67
Arvonalentumiset	0,00	-1 920 149,70	-361,19
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tuotot	2 127,50		
Satunnaiset kulut	-48 304,73	-46 177,23	-277 206,10
Tilikauden tulos		858 993,64	-969 972,01
Tilinpäätössiirrot		3 090,45	677,51
Tilikauden verot		0,00	-315,56
Laskennalliset verot		0,00	-545,46
Vähemmistöosuudet		0,00	512,09
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		862 084,09	-969 643,43

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveyspalveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA				
Toiminnan rahavirta		2023		2022
Vuosikate		2 825 320,57		1 412 611,95
Satunnaiset erät		-46 177,23		-94 546,10
Tilikauden verot		0,00		-315,56
Tulorahoituksen korjauserät		227 184,32	3 006 327,66	-127 355,54
				1 190 394,75
Investointien rahavirta				
Investointimenot		-2 034 537,02		-2 934 868,74
Rahoitusosuudet investointimenoihin		0,00		64 547,78
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		152 552,45	-1 881 984,57	195 799,25
				-2 674 521,71
Toiminnan ja investointien rahavirta			1 124 343,09	-1 484 126,96
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset		0,00		34 058,90
Antolainasaamisten vähennykset		882,01	882,01	-32 018,65
				2 040,25
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		3 000 000,00		405 735,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-2 090 910,00		-2 689 379,84
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-1 600 000,00	-690 910,00	820 000,00
				-1 463 644,84
Oman pääoman muutokset			0,00	-7 544,91
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		-164,04		3 387,93
Vaihto-omaisuuden muutos		-4 378,26		13 847,14
Saamisten muutos		-129 395,41		701 949,82
Korottomien velkojen muutos		-409 755,97	-543 693,68	872 607,99
				1 591 792,88
Rahoituksen rahavirta			-1 233 721,67	122 643,38
Rahavarojen muutos			-109 378,58	-1 361 483,58
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.		1 487 010,90		3 600 921,77
Rahavarat 1.1.		-1 596 389,48	-109 378,58	-4 962 405,35
				-1 361 483,58

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveyspalveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

KONSERNITASE					
VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
A PYSYVÄT VASTAAVAT	26 337 860,29	30 898 868,89	A OMA PÄÄOMA	20 097 473,41	19 867 666,34
I Aineettomat hyödykkeet	1 077 464,07	1 553 946,45	I Peruspääoma	7 418 528,20	8 047 714,76
Aineettomat oikeudet	24 604,11	125 525,69	II Arvonkorotusrahoitot	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	1 052 779,96	1 428 420,76	V Muut omat rahastot	7 932,18	8 893,30
Ennakkomaksut	0,00	0,00	IV Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	11 808 928,94	12 780 701,68
II Aineelliset hyödykkeet	24 094 430,52	27 963 403,48	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	862 084,09	-969 643,40
Maa- ja vesialueet	3 809 418,88	3 805 616,03	B VÄHEMMISTÖOSUUDET	0,00	5 196,50
Rakennukset	11 616 223,42	14 216 538,91	E PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	298 950,73
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 096 023,82	7 393 562,56	Eläkevaraukset	0,00	1 570,19
Koneet ja kalusto	267 877,82	575 349,12	Muut pakolliset varaukset	0,00	297 380,54
Muut aineelliset hyödykkeet	831,00	12 464,30	F TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	129 736,77	194 075,16
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	304 055,58	1 959 872,56	G VIERAS PÄÄOMA	8 945 154,88	17 164 353,94
III Sijoitukset	1 165 965,70	1 381 518,96	Pitkäaikainen korollinen vieras po	3 381 825,00	4 684 409,04
Osakkuusyhteisöosuudet	52 573,91	127 018,64	Pitkäaikainen koroton vieras po	1 097 623,99	1 102 081,37
Muut osakkeet ja osuudet	956 647,79	1 093 347,83	Lyhytaikainen korollinen vieras po	1 754 549,00	3 783 388,01
Muut lainasaamiset	0,00	0,00	Lyhytaikainen koroton vieras po	2 711 156,89	7 594 475,52
Muut saamiset	156 744,00	161 152,49	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	29 172 365,06	37 530 242,67
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	129 726,47	176 529,93			
Lahjoitusrahastojen varat	62 217,26	65 134,80			
Muut toimeksiantojen varat	67 509,21	111 395,13			
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 704 778,30	6 454 843,85			
I Vaihto-omaisuus	13 696,73	128 592,26			
II Saamiset	1 204 070,67	2 725 329,82			
Pitkäaikaiset saamiset	4 340,36	31,63			
Lyhytaikaiset saamiset	1 199 730,31	2 725 298,19			
III Rahoitusarvopaperit	305 802,78	283 628,15			
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 181 208,12	3 317 293,62			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 172 365,06	37 530 242,67			

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveyspalveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

14. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen liitetiedot on numeroitu käyttäen Kirjanpitolautakunnan hyvinvointi- ja kuntajaoston liitetietojen laatimisesta annettua yleisohjetta.

14.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatettavat arvostusperiaatteet ja menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on hallinto- ja laitosrakennusten poistoaika tarkistettu 1.1.2008 alkaen. Poistosuunnitelmaa on päivitetty Kunnanvaltuuston 28.9.2009 hyväksymällä päätöksellä koskien lähinnä poistorajojen ala- ja ylärajojen muutoksia Yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista v. 2008 mukaan. Lisäksi poistosuunnitelmaa on tarkistettu ja muutettu kunnanvaltuuston hyväksymällä päätöksellä 29.10.2012 perustuen Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston v. 2011 tarkistamaan yleisohjeeseen poistoajan pituuksista. Verkostojen ja katuvalaistuksen maksuosuuksien poistosuunnitelmaa on muutettu 1.1.2014 alkaen kunnanvaltuuston päätöksen 25.8.2014 mukaisesti.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Vesihuoltolaitoksen liittymismaksut

Liittymismaksutyypin muutettiin tilikaudella 2021 ns. ei-palautuskelpoiseksi ja liittymismaksut kirjattiin tilikaudesta 2021 alkaen vesihuoltolaitoksen liikevaihtoon. Tätä aikaisemmin liittymismaksut olivat palautuskelpoisia (1.4.2004 lukien) ja kirjattiin taseen muihin velkoihin. Ennen 1.4.2004 kertyneet liittymismaksut merkittiin liittymismaksurahastoon ja purettiin tilikaudella 2004 kirjanpito-ohjeiden muuttuessa edellisten tilikausien ylijäämätilille.

Vesiosuuskunta-avustukset

Vuosina 2003 – 2005 maksetut vesiosuuskuntien avustukset, yhteensä 258.659,08 euroa on siirretty v. 2007 Vesihuoltolaitoksen taseen muista pitkävaikutteisista menoista ja käyttöomaisuuskirjanpidosta Kunnan taseen muihin pitkävaikutteisiin menoihin ja käyttöomaisuuskirjanpitoon.

2) Kunnan tilinpäätöksen esittämistavassa ei ole muutoksia edelliseen vuoteen

3) Tilinpäätöksen oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Edellisen tilikauden tietoihin ei ole tehty oikaisuja.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vertailuvuoden tuloslaskelma

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon, että tilikauden alussa sosiaali- ja terveyshuollon sekä pelastustoimen nettomenot siirtyivät hyvinvointialueelle. Edellisessä tilinpäätöksessä kunnan toimintakate oli -28.457.650,64 euroa, josta sosiaali- ja terveyshuollon nettomenot olivat 15.112.691,99 euroa ja pelastustoimen nettomenot olivat 352.906,35 euroa. Tämä seikka tulee huomioida myös vertailtaessa tuloslaskelman riviä palveluiden ostot edelliseen tilinpäätökseen.

Lisäksi tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon, että sote-uudistuksen vuoksi kunnan verorahoitusta leikattiin voimaanpanolain perusteella 12,64 %-yksikköä.

Tilikaudella 2022 sattuneen yksityiskiinteistön viemäri vahingon korvaamisesta aiheutuneet kustannukset kirjattiin satunnaisiin kuluihin (277.206,10 euroa). Tilinpäätökseen 2022 asiasta tehty pakollinen varaus ei aivan riittänyt, joten vuoden 2023 satunnaisiin kuluihin kirjattiin vielä vahingon korvauksesta lisäkuluja 10.088,69 euroa. Tilikauden 2023 satunnaisissa kuluissa on myös Keusote kuntayhtymän purkautumisesta aiheutunut purkutappio 38.216,04 euroa. Satunnaisten kulujen kokonaiskertymä vuodelta 2023 on 48.304,73 euroa.

Vertailuvuoden tase

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon, että taseen omaisuuseristä hyvinvointialueelle siirtyi osakkeisiin ja osuuksiin sisältyneet sote-kuntayhtymien osuudet. Muutokset toteutettiin noudattaen kirjanpitolautakunnan hyvinvointi- ja kuntajaoston lausuntoja 128 (ns. pakollisen kuntayhtymät) ja 130 (ns. vapaaehtoiset kuntayhtymät). Pakollisten kuntayhtymien (HUS ja Eteva) kuntayhtymäosuudet poistettiin taseesta tilinavauksen yhteydessä kunnan peruspääomaa vastaan. Vapaaehtoisten kuntayhtymien (Keusote, Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä) osalta kuntayhtymien peruspääomien 1.1.2023 muutoksesta kunnan osuus kirjattiin tilinavauksessa kuntayhtymäosuuksien lisäyksenä ja peruspääoman muutoksena. Lisäksi tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon, että taseen velkaeristä hyvinvointialueelle siirtyi siirtovelkoihin sisältynyt lomapalkkavelka 16.756,06 euroa. Voimaanpanolain 42.1 §:n mukaisesti kaupungista hyvinvointialueelle siirtynyt lomapalkkavelka on kirjattu kunnan kirjanpidossa peruspääomaa vastaan. Tilinavaus 1.1.2023 ja peruspääoman muutokset hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 19.2.2024 § 37.

Hyvinvointialueelle siirtyvien omaisuus- ja velkaerien seurauksena kunnan taseen peruspääoma aleni 629.186,56 euroa.

5) Aikaisempia tilikausia koskevia virheitä ei ole.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kolme kuntayhtymää, joissa kunta on jäsenenä sekä yksi osakkuusyhteisö.

Sisäiset liiketapahtumat

Sisäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaisia sisäisiä katteita ei ole.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kuntakonserniin kuuluvat kuntayhtymät kirjaavat suunnitelmanmukaiset poistot, jotka perustuvat ennalta vahvistettuun suunnitelmaan. Osakkuusyhteisö on kirjannut vain osittain poistot, mutta niitä ei ole epäolennaisuuden takia yhtenäistetty.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen 2023 niiden vähäisen merkityksen vuoksi.

Aikaisempien vuosien yhdistelyn eliminointien vaikutukset on huomioitu oman pääoman jatkumisen turvaamiseksi.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vertailtaessa konsernitilinpäätöksen tietoja edelliseen konsernitilinpäätökseen on huomioitava, että konsernitilinpäätökseen ei enää yhdistellä sote-kuntayhtymien kunnan peruspääomaosuuksien mukaista osuutta ed. mainituiden kuntayhtymien tuotoista, kuluista tai taseesta. Sote-menojen poistuminen emon eli kunnan tuloslaskelmasta vähentää lisäksi konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien toimintakulujen määrää, ja että kunnan vähentyneet verotulot ja valtionosuudet siirtyvät vaikuttamaan myös konsernituloslaskelmaan konserniyhdistelyn kautta.

Sote-kuntayhtymien poistuminen konsernitilinpäätöksen yhdistelystä on huomioitava myös konsernin liitetietoja vertailtaessa edelliseen konsernitilinpäätökseen.

14.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot kunnan määritteleminä tehtäväkokonaisuuksina

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Toimintatuotot tehtäväalueittain	3 333 070,81	31 843 738,70	3 208 352,10	3 060 587,97
Hallinto- ja taloustoimiala (ilman sosiaali- ja terveystoimiala)	68 884,77	231 155,43	68 884,77	231 155,43
Sosiaali- ja terveystoimiala	6 095,00	28 226 664,43	0,00	26,09
Kuntakehitystoimiala	253 736,04		220 149,82	
Tekninen toimiala (ilman vesilaitosta)		1 018 065,79	974 208,38	984 743,11
Sivistystoimiala	1 008 196,20	1 320 884,49	923 158,71	797 694,78
Vesilaitos				
Liikevaihto	1 019 951,78	1 044 263,70	1 019 951,78	1 044 263,70
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	1 998,64	2 704,86	1 998,64	2 704,86
Yhteensä	1 021 950,42	1 046 968,56	1 021 950,42	1 046 968,56

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään konsernin osalta. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveystoimiala Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

7) Verotulojen erittely

VEROTULOT	2023	2022
VEROTULOT	11 976 984	22 875 249
Kunnan tulovero	10 148 448	20 855 665
Kiinteistövero	1 293 464	1 259 395
Osuus yhteisöveron tuotosta	535 072	760 189

8) Valtionosuuksien erittely

VALTIONOSUUDET	2023	2022
VALTIONOSUUDET	4 571 875	6 520 210
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	3 713 233	4 383 910
Verotuloihin perustuva valtionos. tasaus	1 401 689	905 400
Opetus- ja kultt.toimen muut valtionos.	-1 301 931	-1 291 025
Verotulomenetyksen kompensatio	758 884	2 521 925

9) Palvelujen ostojen erittely

PALVELUJEN OSTOT (ULKOISET)	2023	2022
PALVELUJEN OSTOT	-4 059 294	-18 908 414
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	-809 153	-15 580 947
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-3 250 141	-3 327 467

10) Valtuustoryhmille myönnettyt tuet

Valtuustoryhmille ei ole annettu tukia.

11) Selvitys suunnitelman mukaisista poistoista ja niiden muutoksista

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Arvioidut poistoaajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit ja poistomenetelmät ovat:

Pysyvien vastaavien hyödykelaji	Poisto aika/ Poistoprosentti	Poistotapa	Kiljan kuntajaoston yleisohje 2011	
			Tasapoisto	Menojäännöspoisto
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Kehittämismenot	2v		2 – 5v	
Aineettomat oikeudet	5v	tasapoisto	5 – 20v	
Muut pitkävaikutteiset menot		tasapoisto		
- ATK-ohjelmistot	2v		2 – 5v	
- muut	2v		2 – 5v	
- vesihuoltoavustukset	20v			
- katuvalaistuksen maksuosuudet	5v			
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet		ei poistoa		
Rakennukset ja rakennelmat				
- hallinto- ja laitosrakennukset	30v	tasapoisto	20 – 50v	5 – 10%
- tehdas- ja tuotantorakennukset	25v	tasapoisto	20 – 30v	10 – 15%
- talousrakennukset	17v	tasapoisto	10 – 20v	15 – 20%
- vapaa-ajan rakennukset	25v	tasapoisto	20 – 30v	10 – 15%
- asuinrakennukset	30v	tasapoisto	30 – 50v	5 – 10%
- muut rakennukset	10v	tasapoisto	ei määritetty	
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
- kadut, tie, torit ja puistot	15v	tasapoisto	15 – 20v	15 – 20%
- sillat, laiturit, uimalat	10v	tasapoisto	10 – 30v	10 – 25%
- muut maa- ja vesirakenteet	15v	tasapoisto	15 – 30v	10 – 20%
- vedenjakeluverkosto	9%	menojäännöspoisto	30 – 40v	7 – 10%
- viemäriverkko	9%	menojäännöspoisto	30 – 40v	7 – 10%
- kaukolämpöverkko	15%	menojäännöspoisto	20 – 30v	10 – 15%
- sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	20%	menojäännöspoisto	15 – 20v	15 – 20%
- muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10v	tasapoisto	10 – 15v	20 – 25%
Koneet ja kalusto				
- muut kuljetusvälineet (paloautot)	4v	tasapoisto	4 – 7v	25 – 30%
- muut liikkuvat työkonet	5v	tasapoisto	5 – 10v	25 – 30%
- sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5v	tasapoisto	5 – 15v	20 – 30%
- ATK-laitteet	3v	tasapoisto	3 – 5v	30 – 40%
- muut laitteet ja kalusteet	3v	tasapoisto	3 – 5v	30 – 40%
Muut aineelliset hyödykkeet				
- luonnonvarat		käytön mukaan	käytön mukainen	
- arvo- ja taide-esineet		ei poistoa	ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat		ei poistoa	ei poistoa	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		ei poistoa	ei poistoa	

12) Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Eläkevastuu 1.1.	-	1 570,19	-	-
Lisäykset tilikaudella	-	-	-	-
Vähennykset tilikaudella	-	-	-	-
Eläkevastuu 31.12.	-	1 570,19	-	-
Potilasvakuutusmaksu 1.1.	-	104 228,99	-	-
Lisäykset tilikaudella	-	6 882,37	-	-
Vähennykset tilikaudella	-	-	-	-
Potilasvakuutusmaksu 31.12.	-	111 111,37	-	-
Ympäristövastuut 1.1.	-	-	-	-
Lisäykset tilikaudella	-	-	-	-
Vähennykset tilikaudella	-	-	-	-
Ympäristövastuut 31.12.	-	-	-	-
Muut varaukset 1.1.	182 660,00	7 124,40	182 660,00	-
Lisäykset tilikaudella	-	183 428,46	-	182 660,00
Vähennykset tilikaudella	- 182 660,00	4 283,69	- 182 660,00	-
Muut varaukset 31.12.	-	186 269,17	-	182 660,00

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään konsernin osalta. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveyspalveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

13) Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappioista

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	97 808,00	124 427,35	97 808,00	91 979,65
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	3 594,00		
Osakkeet ja osuudet	0,00	360,17		
Muut luovutusvoitot	812,20	14 512,92		
Luovutusvoitot yhteensä	98 620,20	142 894,44	97 808,00	91 979,65
Muut toimintakulut				
Rakennusten luovutustappiot	10 354,68			
Osakkeet ja osuudet	55 352,30			
Muut luovutustappiot	3 054,01	1 340,02		
Luovutustappiot yhteensä	68 760,99	1 340,02	0,00	0,00

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään konsernin osalta. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveyspalveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

14) Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Viemäri vahinko	10 088,69	277 206,10	10 088,69	277 206,10
Keski-Uudenmaan sote kuntayhtymä purku	38 216,04		38 216,04	
Tuloverot liiketoiminnasta	2 127,50			

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään konsernin osalta. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveystalvveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

15) Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä, jos ne ovat olennaisia

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	2023	2022
Osinkotuotot muista yhteisöistä	14 514,70	25 075,41
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	31 749,48

16) Poistoeron muutokset

Kunnalla ei ole poistoeron muutoksia.

14.3 Tasetta koskevat liitetiedot

14.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) Joukkovelkakirjalainat

Kunnalla ei ole joukkovelkakirjalainoja.

18) Arvonkorotukset

Arvonkorotuksia ei ole tehty.

19) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet								
	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat ja ennakkomaksut	
Poistamaton hankintameno 1.1.	26 134,22	1 199 590,56	3 742 621,85	11 594 755,98	7 259 619,94	200 462,40	309 635,20	24 332 820,15
Lisäykset tilikauden aikana			134 114,10				1 751 429,88	1 885 543,98
Rahoitusosuudet tilikaudella								0,00
Vähennykset tilikauden aikana			-52 192,00					-52 192,00
Siirrot erien välillä	20 358,12	36 708,32	-19 324,10	112 793,74	1 575 909,32	81 966,51	-1 757 009,50	51 402,41
Tilikauden poisto	-22 173,12	-186 544,73		-761 328,17	-782 341,08	-86 779,90		-1 839 167,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	24 319,22	1 049 754,15	3 805 219,85	10 946 221,55	8 053 188,18	195 649,01	304 055,58	24 378 407,54

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet			Yhteensä
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Kuntayht. osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	
Hankintameno 1.1.	796 117,52	568 160,40	146 572,50	1 510 850,42
Lisäykset				0,00
Vähennykset		-439 703,53		-439 703,53
Kirjanpitoarvo 31.12.	796 117,52	128 456,87	146 572,50	1 071 146,89

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				Yhteensä
	Jvk-laina-saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	
Hankintameno 1.1.				153 374,10	153 374,10
Lisäykset					0,00
Vähennykset					0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.				153 374,10	153 374,10

20-22) Omistukset muissa yhteisöissä

Kuntayhtymät					
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus, euroa		
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	Hyvinkää	1,40 %	56 332	437	-8 114
Uudenmaan liitto	Helsinki	0,35 %	4 733	11 266	-177
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Järvenpää	1,27 %	1 030 671	175 676	-950
Osakkuusyhteisöt					
Asunto Oy Kirveskoski (-paperiosakkeet)	Pornainen	39,60 %	77 197	39 940	-185
Muut merkittävät yhteisöt, joissa kunnalla omistusta					
Asunto Oy Pornaisten Katajisto	Pornainen	10,12 %			
Asunto Oy Pornaisten Niittyrinne	Pornainen	19,88 %			
Asunto Oy Pornaisten Puistomäki	Pornainen	11,65 %			
Asunto Oy Pornaisten Kirkkotien Helmi	Pornainen	16,65 %			

Kuntayhtymistä on poistuneet 1.1.2023 lähtien hyvinvointialueelle Eteva ja HUS. Vuoden 2023 liiketapahtumina on purettu Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä.

23) Saamisten erittely

Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä	2023	2022
Myyntisaamiset	0,00	15,00
Lainasaamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	15,00

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät Lyhytaikaiset	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Kela, työterveyshuollon kustannukset	57 165,05	66 159,04	54 128,40	0,00
Projektien avustussaatavat	6 672,60	76 774,61	4 736,77	76 263,00
ESR-hankkeiden tuet ja avustukset	2 094,94	327,77	0,00	0,00
Muut tuet ja avustukset	14 661,89	7 936,96	14 661,89	7 100,00
Muut tulojäämät	582 011,44	1 105 789,78	578 044,18	552 869,12
Yhteensä	662 605,91	1 256 988,15	651 571,24	636 232,12

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään konsernin osalta. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveyspalveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

14.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely	Konsemi		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1	7 416 611,88	8 047 714,76	7 418 528,20	8 047 714,76
Peruspääoma 31.12	7 418 528,20	8 047 714,76	7 418 528,20	8 047 714,76
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1	7 932,18	8 893,30		
Vähennykset				
Lisäykset				
Rahaston pääoma 31.12	7 932,18	8 893,30		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	11 808 928,94	12 789 330,82	10 736 435,15	11 742 606,72
Vähennykset		-11 852,64		
Lisäykset		3 901,02		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	11 808 928,94	12 781 379,20	10 736 435,15	11 742 606,72
Tilikauden yli/alijäämä	862 084,09	-969 643,40	926 657,50	-1 006 171,57
Oma pääoma yhteensä	20 097 473,41	19 868 343,86	19 081 620,85	18 784 149,91

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveyspalveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024. Lisäksi hyvinvointialueuudistuksen myötä kunnan peruspääoma ei jatku siitä poistuneiden sote-kuntayhtymien vuoksi.

26) Poistoerojen erittely

Kunnalla ei ole poistoeroja.

27) Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden (1.1.2027) kuluttua

Pitkäaikaiset velat		
	2023	2022
Lainat, jotka erääntyvät 1.1.2028 tai sen jälkeen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Kuntarahoitus	1 800 000,00	0,00

28) Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

Joukkovelkakirjalainat	Konserni	
	2023	2022
JVK-lainat	0,00	1 600 000,00
-korko 1,95%	0,00	800 000,00
-korko 1,95%	0,00	400 000,00
-korko 2,0%	0,00	400 000,00
Yhteensä	0,00	1 600 000,00

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveyspalveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

29) Erittely olennaisiin pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

Pakolliset varaukset		
Olennaiset erät	2023	2022
Omat eläkkeet		1 570,19
Potilasvahinkovakuutusmaksu		111 111,37
Ympäristövastuut		0,00
Muu pakollinen varaus		186 269,17
Yhteensä	0,00	298 950,73

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveyspalveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

30) Konsernin keskinäisten velkojen erittely

Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä	2023	2022
Ostovelat	0,00	3 775,00
Siirtovelat	0,00	184 958,94
Yhteensä	0,00	188 733,94

31) Maksuvalmiuden kannalta merkittävät sekkilimiitit

Kunnalla ei ole maksuvalmiuden kannalta merkittäviä sekkilimiittejä.

32) Muiden velkojen erittely

Muiden velkojen erittely	Konserni		Kunta	
Pitkäaikaiset	2023	2022	2023	2022
Liittymismaksut	1 097 623,99	1 097 623,99	1 097 499,30	1 097 499,30
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	1 097 623,99	1 097 623,99	1 097 499,30	1 097 499,30

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään konsernin osalta. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveyspalveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Tuloennakot	59 952,31	17 704,87		
Etukäteen saadut valtionavustukset	181 316,26	268 392,06	181 316,26	268 392,06
Korkojaksotukset	51 871,11	16 290,76	51 871,11	13 107,45
Eläkevakuutusmaksuvelka	26 160,05	23 448,29	15 027,32	13 341,39
Lomapalkka ja lomarahavelka	889 535,52	2 160 613,11	835 465,41	755 643,90
Muut palkkojen jaksotukset		323 983,88		
Muut menoajämät	453 609,81	1 435 997,12	446 930,49	494 307,36
Yhteensä	1 662 445,06	4 246 430,09	1 530 610,59	1 544 792,16

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään konsernin osalta. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveyspalveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

14.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä taseen ulkopuolisia järjestelyitä koskevat liitetiedot

34) Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt, tai muulla tavalla antanut omaisuuttaan.

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä	Konserni	
	2023	2022
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	246 548,94
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	333 053,74
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä tontin vuokraoikeuteen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	25 377,78
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	73 855,36
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	0,00	406 909,10

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveyspalveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

35) Vakuudet, joita kunta on antanut muiden sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi

Ei vakuuksia, joita kunta on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi.

36) Vakuudet, joita kunta olisi antanut sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta.

Ei vakuuksia, joita kunta olisi antanut sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta.

37) Vakuudet, jotka kunta on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi

Vakuudet	Konserni	
	2023	2022
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Talletusvakuudet	4 340,36	113,02
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	223,58
Yhteensä	4 340,36	336,60

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveyspalveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

38) Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

Vuokravastuut (alv 0 %)	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Toimitilojen vuokravastuut			0	0
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut			349 385,06	360 988,74
Maa-alueiden vuokravastuut			4 800,00	5 400,00
Vuokravastuut yhteensä	362 007,68	2 805 208,25	354 185,06	366 388,74
-siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	102 600,66	804 803,89	99 725,07	102 165,07
-siitä PPP-hankkeet (public-private partnership)	0,00	0,00	0,00	0,00
-siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	-	-	-	-

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään konsernin osalta. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveystalvveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

39) Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma		589 918,72		
Jäljellä oleva pääoma		450 868,04		
Annetut takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	7 230 887,00	7 247 224,87	7 230 887,00	7 230 887,00
Jäljellä oleva pääoma	443 337,56	527 503,93	443 337,56	517 633,13

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään konsernin osalta. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveystalvveluita Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

40) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kunta	
	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	41 570 400,00	38 352 752,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattavaosuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	33 091,00	22 179,00

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Sopimusvastuut				
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kunnalle aiheutuvat velvoitteet				
Muut sopimusvastuut		10 536,48		
Sopimusvastuut yhteensä		10 536,48		
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset				
Nimellisarvo				
Käypä arvo				
Sähköjohdannaiset		954,48		
Käypä arvo		47 758,25		
Johdannaissopimukset yhteensä		47 758,25		
Nimellisarvo		954,49		
Käypä arvo		47 758,25		
Arvonlisäveron palautusvastuu		11 744,62		
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	2 467,28	2 467,28		
Ara-avustusten palautusvastuu		110 787,55		
Palkkaharmonisointi		468 000,00		
Jäsenkunnan osuus kuntayhtymien alijäämästä			9 240,71	20 928,37

Taulukkoa luettaessa on huomioitava, ettei vuoden 2022 ja 2023 luvut ole vertailukelpoisia keskenään konsernin osalta. Vuoden 2023 luvut eivät sisällä sosiaali- ja terveystalouden Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymää lukuun ottamatta. Kyseinen kuntayhtymä puretaan vuonna 2024.

Itä-Uudenmaan poliisi tutkinnassa on vielä Keusote-kuntayhtymän aikainen petosrikoskokonaisuus, josta voi mahdollisesti seurata kuntayhtymän jäsenkunnille taloudellisia vaikutuksia. Koska asian käsittely on vasta tutkintavaiheessa, on euromäärien vaikutusten arviointi mahdotonta.

14.5 Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain

	Vakinaiset					Määräaikaiset					Yhteensä				
	2023	2022	2021	2020	2019	2023	2022	2021	2020	2019	2023	2022	2021	2020	2019
Toimiala															
Hallinto- ja taloustoimiala	6	6	7	7	8		2	3			6	8	10	7	8
Sivistystoimiala	131	129	129	123	129	36	40	59	30	34	167	169	188	153	163
Tekninen toimiala	19					2					21				
Kuntakehitystoimiala	4	23	23	21	18	1	1		1	2	5	24	23	22	20
Yhteensä	160	158	159	151	155	39	43	62	31	36	199	201	221	182	191

43) Taseeseen aktivoidut henkilöstökulut

Henkilöstökuluja ei ole aktivoitu taseeseen.

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2023	2022
Kansallinen kokoomus	2 365,70	2 210,00
Suomen Keskusta	2 391,50	2 299,80
Vihreä liitto	280,00	346,00
Perussuomalaiset	1 476,30	1 390,80
SDP	2 138,09	2 100,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	8 651,59	8 347,10

45) Lakisääteistä tilintarkastusta suorittavalle tilintarkastusyhteisölle maksettavat palkkiot

	2023	2022
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	5 270,51	4 048,48
Tilintarkastajan lausunnot	1 300,00	
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	2 254,71	4 283,86
Arviointityö	563,36	
Palkkiot yhteensä	9 388,58	8 332,34

46) Intressitahot

Kunnalla ei ole tytäryhteisöjä. Kunnalla on takausvastuita, jotka on esitetty takausvastuita koskevissa liitetiedoissa.

Kunnan intressitahojen kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia. Pornaisten kunta on vuokrannut Pornaisten Tekonurmi Oy:lle Kirveskosken kylässä sijaitsevan kenttäalueen. Kenttäalueen vuokra on sidottu indeksiin, mutta vuokraa tarkistetaan viiden vuoden välein. Vuokra on arvioitu olevan markkina-arvoa alempi.

Kunta myöntää tieosuuskunnille tieavustuksia, joiden päättävissä elimissä on myös kunnan luottamushenkilöitä. Päätöksenteossa asianosaiset huolehtivat siitä, että pidättäytyvät päätöksenteosta.

Kunnanjohtajan Antti Kuuselan johtajasopimus on hyväksytty kunnanhallituksessa 7.2.2023. Kuuselan johtajasopimuksessa on sovittu 12 kk palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.

16. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ

KIRJANPITOKIRJAT	SÄILYTYSTAPA
Tilinpäätös	Sidottu kirja
Pääkirja	Sähköinen arkistointi
Päiväkirja	Sähköinen arkistointi
Tase-erittelyt	Sähköinen arkistointi
Liitetietojen erittelyt	Sähköinen arkistointi
Myyntireskontra	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	Sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuus	Sähköinen arkistointi
Konsernikirjanpito	Sähköinen arkistointi

Tositelaji	Selite	Alaraja	Yläraja	Viimeksi käytetty
10	Muistiotositteet	000001	999999	000462
15	Tiliotetositteet	005001	005999	005595
17	Jakotukset	871001	879999	871043
20	Myyntireskontra	120001	129999	120650
24	Yleislaskutus/Koulutoimi	240001	249999	240549
25	Yleislaskutus/Yleishallinto	250001	259999	250123
26	Yleislaskutus/Tekn. hallinto	260001	269999	260629
27	Vuokrat, toistuvaislaskutus	270001	279999	270255
29	Yleislaskutus/Vapaa-aika	290001	299999	290001
30	Yleislaskutus/Kirjasto	300001	349999	300000
35	Julius-liittymä	350001	399999	350144
45	Päivähoitolaskutus2021	450001	459999	451166
50	Palkkiositteet	050001	059999	050058
60	Ostoreskontra,suoritukset	839001	839999	839271
66	Avaava tase korjaus	006001	006999	006004
70	Sähköiset ostolaskut	700001	799999	704776
95	Käyttöomaisuusviennit	950001	959999	950013

Vesilaitos				
Tositelaji	Selite	Alaraja	Yläraja	Viimeksi käytetty
10	Muistiotositteet	000001	004999	000079
15	Tiliotetositteet	005001	005999	005345
60	Ostoreskontra,suoritukset			
62	Ostolaskut Vesilaitos			
95	Käyttöomaisuusviennit	950001	950099	950012

15. VESIHUOLTOLIIKELAITOKSEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS

Tuloslaskelma 2023

VESIHUOLTOLIIKELAITOS TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
LIIVEVAIHTO	1 110 831	1 133 554
Liiketoiminnan muut tuotot	1 999	2 705
Materiaalit ja palvelut	-686 547	-613 018
Palvelujen ostot	-684 590	-602 660
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 958	-10 358
Poistot ja arvonalentumiset	-185 720	-206 832
Suunnitelman mukaiset poistot	-185 720	-206 832
Muut toimintakulut	-6 333	-1 090
MUUT TOIMINTAKULUT	-6 333	-1 090
Liikelyli (-/alijäämä)	234 229	315 318
Rahoitustuotot-ja kulut	1 311	-408
Muut rahoitustuotot	1 358	1 020
Kunnalle maksetut korkokulut		-1 665
Muut rahoituskulut	-47	237
Liikelyli (-/alijäämä) ennen sat. eriä	235 540	314 910
Satunnaiset erät	-10 089	-277 206
Satunnaiset kulut	-10 089	-277 206
Tilikauden yli-/alijäämä	225 451	37 704

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
	2023	2022
Sijoitetun pääoman tuotto, %	8,9	1,6
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	8,9	1,6
Voitto, %	21,2	27,8

Rahoituslaskelma 2023

RAHOITUSLASKELMA	TP 2023	TP 2022
Toiminnan rahavirta		
Liikelyli-/alijäämä	234 229	315 318
Poistot ja arvonalentumiset	185 720	206 832
Rahoitustuotot ja -kulut	1 311	-408
Toiminnan rahavirta	421 260	521 742
Satunnaiset erät	-192 749	-94 546
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-225 662	-46 434
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 849	380 762
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-76 058	-34 919
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	-34 919	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	223 014	-919 357
Saamisten muutos muilta	-136 221	16 683
Korottomien velkojen muutos kunnalta		
Korottomien velkojen muutos muilta	101 942	140 990
Rahoituksen rahavirta	77 758	-796 603
Rahavarojen muutos	80 607	-415 841
Rahavarat 31.12.	93 935	13 328
Rahavarat 1.1.	13 328	429 169
Rahavarojen muutos	80 607	-415 841

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Investointien tulorahoitus, %	186,7	1123,6
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	1 058 990	1 297 140
Lainanhoitokate		14,3
Laskennallinen lainanhoitokate		46,8
Kassan riittävyys, pv	34	7
Quick Ratio	8	11
Current Ratio	8	11

Tase 2023

VASTAAVAA	2023	2022
A PYSYVÄT VASTAAVAT	2 068 675,97	2 028 734,05
II Aineelliset hyödykkeet	2 068 675,97	2 028 734,05
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 986 150,97	1 951 108,05
Keskeneräiset hankinnat	82 525	77 626
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 873 444,35	1 879 630,36
II Saamiset	1 779 509,22	1 866 302,32
Lyhytaikaiset saamiset	1 779 509,22	1 866 302,32
Myyntisaamiset	232 399,88	181 714,54
Saamiset kunnalta	1 461 573,71	1 684 587,78
Siirtosaamiset	85 535,63	0
IV Rahat ja pankkisaamiset	93 935,13	13 328,04
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 942 120,32	3 908 364,41
VASTATTAVAA	2023	2022
A OMA PÄÄOMA	2 580 453,45	2 355 002,08
I Peruspääoma	601 500,22	601 500,22
V Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	1 753 501,86	1 715 797,47
VI Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	225 451,37	37 704,39
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	182 660
II Muut pakolliset varaukset	0	182 660
E VIERAS PÄÄOMA	1 361 666,87	1 370 702,33
I Pitkäaikainen	1 116 802,20	1 192 860,67
Lainat kunnalta	0	76 058,47
Muut velat (liittymismaksut)	1 116 802,20	1 116 802,20
II Lyhytaikainen	244 864,67	177 841,66
Lainat kunnalta	0	34 919,17
Muut velat	24 160,81	2 596,90
Siirtovelat	220 703,86	140 325,59
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 942 120,32	3 908 364,41
TASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	65,5	60,3
Suhteell. velkaantuneisuus, %	122,4	120,6
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	0	110 978
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	0	22
Kertynyt yli-/alijäämä, €	1 978 953	1 753 502
Lainakanta 31.12., €	0	110 978

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

VESIHUOLTOLIikelaitos TULOSLASKELMA	TP 2022	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
LIIVEVAIHTO	1 133 554	1 106 700		1 106 700	1 110 831	4 131	100,37 %
Liiketoiminnan muut tuotot	2 705	2 000		2 000	1 999	-1	99,93 %
Materiaalit ja palvelut	-613 018	-667 855	-80 000	-747 855	-686 547	61 308	91,80 %
Palvelujen ostot	-602 660	-667 855	-80 000	-747 855	-684 590	63 265	91,54 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 358				-1 958	-1 958	
Poistot ja arvonalentumiset	-206 832	-209 598		-209 598	-185 720	23 878	88,61 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-206 832	-209 598		-209 598	-185 720	23 878	88,61 %
Muut toimintakulut	-1 090				-6 333	-6 333	
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 090				-6 333	-6 333	
Liikelyli (-/alijäämä)	315 318	231 247	-80 000	151 247	234 229	82 982	154,87 %
Rahoitustuotot- ja kulut	-408	-1 700		-1 700	1 311	3 011	-77,12 %
Muut rahoitustuotot	1 020				1 358	1 358	
Kunnalle maksetut korkokulut	-1 665	-1 700		-1 700		1 700	
Muut rahoituskulut	237				-47	-47	
Satunnaiset erät	-277 206				-10 089	-10 089	
Satunnaiset kulut	-277 206				-10 089	-10 089	
Tilikauden yli-/alijäämä	37 704	229 547	-80 000	149 547	225 451	75 904	150,76 %

Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutuminen	TA 2023	muutos	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Tot %
Toiminnan rahavirta						
Liikeyli-/alijäämä	231 247	-80 000	151 247	234 229	-82 982	154,9
Poistot ja arvonalentumiset	209 598		209 598	185 720	23 878	88,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 700		-1 700	1 311	-3 011	-77,1
Satunnaiset erät				-192 749	192 749	
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-515 000		-515 000	-225 662	-289 338	43,8
Toiminnan ja investointien rahavirta	-75 855	-80 000	-155 855	2 849	-158 704	-1,8
Rahoituksen rahavirta						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-34 900		-34 900	-76 058	41 158	218
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta				-34 919		
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos kunnalta				223 014	-223 014	
Saamisten muutos muilta				-136 221	136 221	
Korottomien velkojen muutos kunnalta				0	0	-
Korottomien velkojen muutos muilta				101 942	-101 942	
Rahoituksen rahavirta	-34 900		-34 900	77 758	-147 577	-222,8
Vaikutus maksuvalmiuteen	-110 755	-80 000	-190 755	80 607	-306 281	-42,3

Investoinnit

	TA 2023	TA MUUTOS	MTA 2023	TP 2023	Poikkeama	Toteuma%
Investoinnit vesilaitos						
Kart.rinne laaj. kunn.tekn.						
Menot	-150 000 €		-150 000 €	-151 899 €	-1 899 €	101 %
Tulot						
Netto	-150 000 €		-150 000 €	-151 899 €	-1 899 €	101 %
Asemakaava laaj. Visertäjänkuja						
Menot	-100 000 €		-100 000 €		100 000 €	
Tulot						
Netto	-100 000 €		-100 000 €		100 000 €	
Paineenkorotusasema Jokela						
Menot	-70 000 €		-70 000 €	-12 000 €	58 000 €	17 %
Tulot						
Netto	-70 000 €		-70 000 €	-12 000 €	58 000 €	17 %
Nummenmaa vedenottamo saneeraus						
Menot	-50 000 €		-50 000 €	-8 575 €	41 425 €	17 %
Tulot						
Netto	-50 000 €		-50 000 €	-8 575 €	41 425 €	17 %
Vesihuoltoverkosto korjaus						
Menot				-53 188 €	-53 188 €	
Tulot						
Netto				-53 188 €	-53 188 €	
Hyötinmäki vedenottamo perusparannus						
Menot	-50 000 €		-50 000 €		50 000 €	
Tulot						
Netto	-50 000 €		-50 000 €		50 000 €	
Etäluettavat mittarit						
Menot	-20 000 €		-20 000 €		20 000 €	
Tulot						
Netto	-20 000 €		-20 000 €		20 000 €	
Pornaisten Portti, laajennus vesi ja viemäri						
Menot	-75 000 €		-75 000 €		75 000 €	
Tulot						
Netto	-75 000 €		-75 000 €		75 000 €	

INVESTOINTIOSA	TA2023	TA MUUTOS	TAM2023	TP2023	Poikkeama	Toteuma%
Investoinnit vesilaitos						
Menot	-515 000 €	0 €	-515 000 €	-225 662 €	289 338 €	44 %
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 %
Netto	-515 000 €	0 €	-515 000 €	-225 662 €	289 338 €	44 %

Laajuustiedot

	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Vesilaitos				
Liittyneet kiinteistöt, kpl	607	631	630	635
Johtoverkon pituus, m	25 600	25 600	25 900	25 800
Johtoverkon pituus svh, m	30 000	30 000	30 700	30 000
Pumpattu vesimäärä, m3 /a	199 923	188 651	198 000	192 109
Ostettu vesimäärä, m3 /a, TSV	49 147	57 192	58 000	52 943
Vesimäärä yht, m3	249 070	245 843	248 000	245 052
Vesimäärä, m3 /vrk	682	674	679	671
Laskutettu vesimäärä, m3 /a	235 668	223 027	230 000	215 982
Vuotovesimäärä, %	5,4	9,3	12	12
Viemärlaitos				
Liittyneet kiinteistöt, kpl	553	577	576	581
Johtoverkon pituus, m	21 800	21 800	22 300	22 000
Johtoverkon pituus svh, m	42 100	42 100	43 400	42 100
Hulevesiverkon pituus	5 000	5 000	5 500	5 000
Jätevedenpumppaamot, kpl	21	21	21	21
Jätevesimäärä, m3 /a	256 711	247 740	253 451	261 468
Laskutettu jätevesimäärä, m3 /a	231 382	221 673	190 000	214 740
Jätevesimäärä, m3 /vrk	703	679	694	725
Vuotovesimäärä, %	12	10,4	15	18

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvostus

Pysyvien vastaavien hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on hallinto- ja laitosrakennusten poisto aika tarkistettu 1.1.2008 alkaen. Poistosuunnitelmaa on päivitetty Kunnanvaltuuston 28.9.2009 hyväksymällä päätöksellä koskien lähinnä poistorajojen ala- ja ylärajojen muutoksia Yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista v. 2008 mukaan. Lisäksi poistosuunnitelmaa on tarkistettu ja muutettu Kunnanvaltuuston hyväksymällä päätöksellä 29.10.2012 perustuen Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston v. 2011 tarkistamaan yleisohjeeseen poistoajan pituuksista. Verkostojen poistosuunnitelmaa on muutettu 1.1.2014 alkaen Kunnanvaltuuston päätöksen 25.8.2014 mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Vesihuoltolaitoksen liittymismaksut

Liittymismaksutyypin muutettiin tilikaudella 2021 ns. ei-palautuskelpoiseksi ja liittymismaksut kirjattiin tilikaudesta 2021 alkaen vesihuoltolaitoksen liikevaihtoon. Tätä aikaisemmin liittymismaksut olivat palautuskelpoisia (1.4.2004 lukien) ja kirjattiin taseen muihin velkoihin. Ennen 1.4.2004 kertyneet liittymismaksut merkittiin liittymismaksurahastoon ja purettiin tilikaudella 2004 kirjanpito-ohjeiden muuttuessa edellisten tilikausien ylijäämätilille.

2) Oikaisut, jotka on tehty edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin ei ole tehty oikaisuja.

3) Selvitys, jos edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa

Tilikaudella 2022 sattuneen yksityiskiinteistön viemäri vahingon korvaamisesta aiheutuneet kustannukset kirjattiin satunnaisiin kuluihin. Kunnanhallituksen hyväksymän sovintosopimuksen tilinpäätöshetkellä 31.12.2022 vielä maksamattomat erät merkittiin pakollisiin varauksiin vastaisina menoina ja menetyksinä. Tilinpäätökseen 2022 tehty varaus ei aivan riittänyt, joten tuloslaskelmalla 2023 on merkitty vielä vahingosta aiheutuneita kustannuksia satunnaisiin kuluihin 10.089,69 euroa.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista vesihuoltolaitoksen tilinpäätöksessä

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit ja poistomenetelmät ovat:

Pysyvien vastaavien hyödykelaji	Poistoaika/ Poisto-prosentti	Poistotapa	Kilän kuntajaoston yleisohje 2011	
			Tasapoisto	Menojäännös-poisto
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	5v	tasapoisto	5 – 20v	
Muut pitkävaikutteiset menot		tasapoisto		
- ATK-ohjelmistot	2v		2 – 5v	
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennukset ja rakennelmat				
- tehdas- ja tuotantorakennukset	25v	tasapoisto	20 – 30v	10 – 15%
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
- vedenjakeluverkosto	9%	menojäännöspoisto	30 – 40v	7 – 10%
- viemäriverkko	9%	menojäännöspoisto	30 – 40v	7 – 10%

Toimintatuotot	2023	2022
Vesihuoltolaitos	1 112 829,44	1 136 259,10
Liikevaihto	1 110 830,80	1 133 554,24
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	1 998,64	2 704,86

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Aineelliset hyödykkeet		
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Keskeneräiset hankinnat ja ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 951 108,05	77 626,00	2 028 734,05
Lisäykset tilikauden aikana		225 661,94	225 661,94
Siirrot erien välillä	220 762,94	-220 762,94	0,00
Tilikauden poisto	-185 720,02		-185 720,02
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 986 150,97	82 525,00	2 068 675,97

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
	2023	2022
Jäännöspääoma/Peruspääoma 1.1	601 500,22	601 500,22
Peruspääoma 31.12	601 500,22	601 500,22
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	1 753 501,86	1 715 797,47
Vähennykset		
Lisäykset		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	1 753 501,86	1 715 797,47
Tilikauden yli/alijäämä	225 451,37	37 704,39
Oma pääoma yhteensä	2 580 453,45	2 355 002,08

Pitkäaikainen vieras pääoma	2023	2022
Lainat, jotka erääntyvät 1.1.2028 tai sen jälkeen		
Lainat kunnalta	0,00	50 680,85

17. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Pornaisten kunnanhallitus 27.3.2024

Antti Kuusela, kunnanjohtaja

Juha Virkki, kunnanhallituksen pj

Peter de Jong, jäsen, II varapj

Aija Kalek, jäsen

Juha Juntunen, jäsen

Kaarina Järvenpää, varajäsen

Teijo Laaksonen, varajäsen

Riitta Villanen, varajäsen

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Pornaisissa _____.____.2024

BDO Audiator Oy

Tilintarkastusyhteisö

Mark Lassfolk

HT, JHT

18 LIITTEET

LIITE 1

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Tuloslaskelman tunnusluvut:

Tuloslaskelman toimintakate ilmoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate osoittaa tulo- ja meno-erät, jotka jäävät käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja menojen riittävyyttä. Mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja menot ovat riittävät.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- ja tai alijäämään.

Toimintatuottojen %-osuus toimintakuluista: $= 100 \times \text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut}$

Tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta osoittaa taas, paljonko toimintakuluista rahoitetaan verotuloina ja valtionosuuksina.

Vuosikate prosenttia poistoista: $= 100 \times \text{vuosikate} / \text{poistot}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulo- ja menojen olevan riittävät. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, mikäli poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Tulo- ja menot ovat riittävät, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot. Mikäli vuosikate on alijäämäinen, on kunnan tulo- ja menot heikot.

Vuosikate €/asukas:

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo- ja menojen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Rahoituslaskelman tunnusluvut:

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (yli- ja alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätös- ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneen tilinpäätös- ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneen tilinpäätös- ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulo- ja menot, %: $= 100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Investointien tulo-rahoitus –tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate = (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

Laskennallinen lainanhoitokate = (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + laskennalliset lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Kassavarat 31.12.: = rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Kassan riittävyys (pv): = 365 pv x kassavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste, %:

= 100 x (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko pääoma – saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

= 100 x (vieras pääoma – saadut ennakot) / käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus on koko kuntasektorilla keskimäärin 30 %.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.:

= vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat). Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla em. lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= vieras pääoma – (saadut ennakot+ ostovelat+ siirtovelat+ muut velat)+ vuokravastuut

